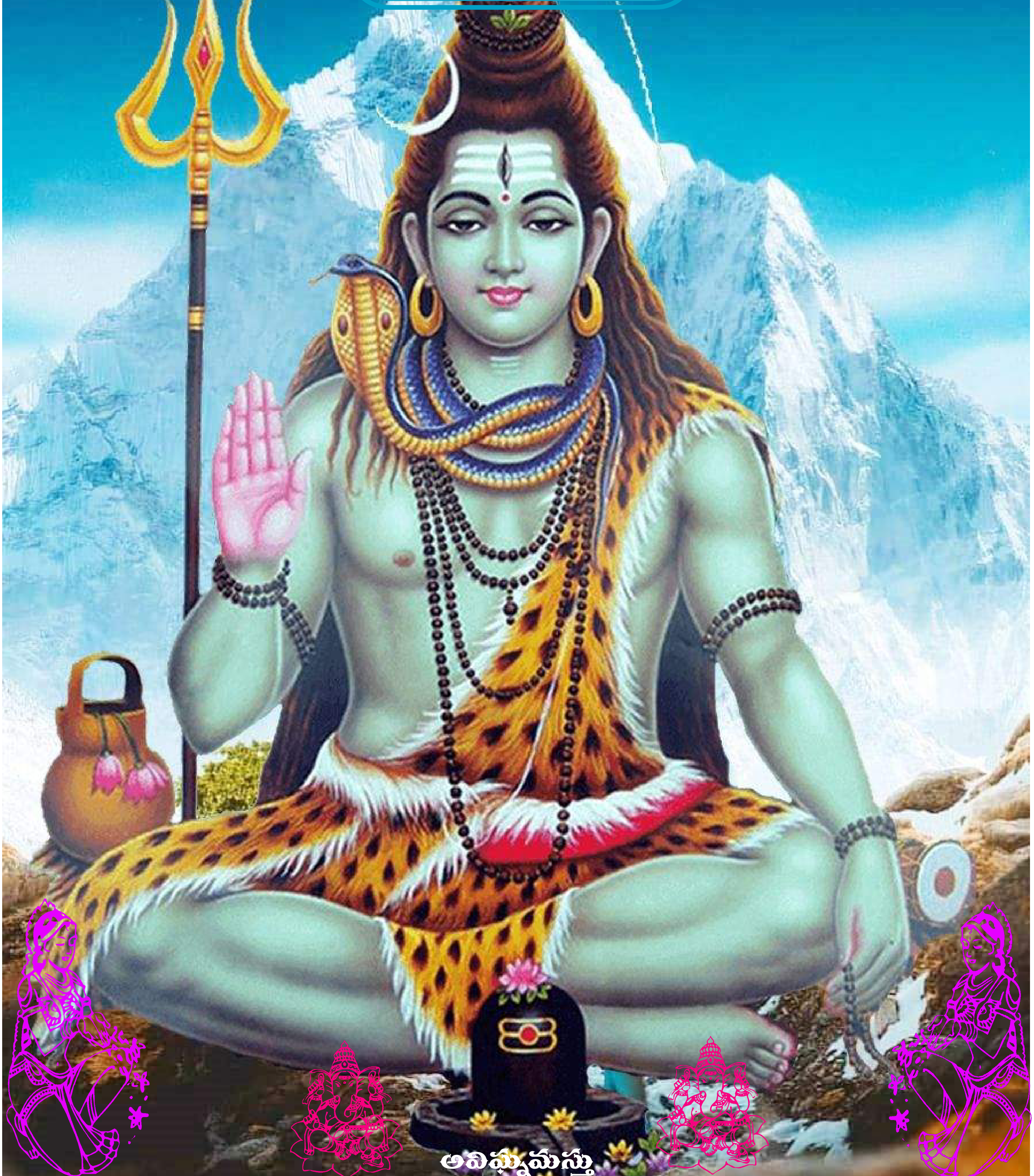
శ్రీ రుద్రమ్ - నమకమ్ - చమకమ్

- భావార్థముతో. -

శ్రీరస్తు

శుభమస్తు



అవిఘ్నమస్తు

సేకరణ: కిరణ్ టైప్ ఇనిస్టిట్యూట్,
41-1/8-13A., గౌతమీనగర్,3వ లైను, కృష్ణలంక, విజయవాడ-520 013.
https://madhirafamily.wordpress.com/

నలుగురు పలికిన నాలుగు మాటలు

మనము నిత్యమూ ఆ పరమ శివుని దివ్య మంగళ లింగ రూపమునకు అభిషేకాదులు భక్తితో నిర్వహిస్తూ ఉంటాము. నమక చమకములతో, ఉదాత్తానుదాత్త స్వరితాలతో భక్తి పారవశ్యంతో కొలుస్తూ ఉంటాము. ఐతే మనం చేసే అభిషేకంలో చెప్పే మంత్రార్థం మాత్రం తెలియకుండా అభిషేకము చేయడంకంటే ఆ మంత్రార్థము తెలిసి అభిషేకము చేసినట్లైతే ఒక్క శాతం ఫలము పొందే స్థానంలో వంద శాతం ఫలాన్ని పొందగలం అని పెద్దల భావన.

యదధీత మవిజ్ఞాతం నిగదేనైవ శబ్ద్యతే।
అనాగ్నావివ శుష్కైందో నతజ్జ్వలతి కర్హిచిత్॥

చదివిన దానికి తప్పక అర్థము తెలుసుకొన వలయును. జప మంత్రములకు జప కాలములో అర్థభావన చేయవలయును. అర్థము తెలియని అక్షర జపము వలన అగ్ని లేని ఎండు కట్టెలు వలె అది జ్వలించదు. అనే ఆర్యుల అభిప్రాయంలో ఎంతో ఔచిత్యం ఉంది. ((ఐతే మంత్రములో అక్షర దోషములు అనేకం ఉండే అవకాశము లేకపోలేదు. అలాంటి దోషాలు ఉన్నట్లయితే, వాటిని మీరు గుర్తించినట్లయితే మా దృష్టికి తీసుకొని రావడంతో పాటు దోష రహితంగా ఉండే అక్షర సూచన కూడా చేయ వలసినదిగా మీకు మనవి.))

శ్రీ రుద్ర ధ్యానమ్

01. బ్రహ్మాండ వ్యాప్త దేహా భసిత హిమరుచో భాసమానా భుజంగైః
కంఠే కాలాః కపర్దాః కలిత శశికలా శ్చండకోదండ హస్తాః।
త్ర్యక్షా రుద్రాక్ష భూషాః ప్రణత భయహరాః శాంభవా మూర్తిభేదాః
(త్రక్షా రుద్రాక్ష మాలాః ప్రకటిత విభవాః శాంభవా మూర్తి బేదాః)
రుద్రాః శ్రీ రుద్రసూక్త ప్రకటిత విభవా నః ప్రయచ్ఛంతు సౌఖ్యం॥

బ్రహ్మాండమునందంతటను వ్యాపించిన దేహము కలవాడును, భస్మము చేత మంచుకాంతి వంటి దేహకాంతి కలవాడును, సర్పములతో ప్రకాశించువాడును, తమ కంఠములందు నలుపు వన్నె కలవాడును, జటా ఝూటము నందు చంద్ర కళలు కలవాడును, భయము గొలుపు ధనుస్సులు తమ హస్తములందు కలవాడు, మూడు కన్నులు కలవాడును, రుద్రాక్షలు తమ అలంకారములుగా కలవాడును, తమ విషయమున ప్రణమిల్లిన వారి భయమును పోగొట్టు వాడును, పూజ్యమగు రుద్రసూక్త మంత్రములచే ప్రకాశింప జేయబడిన వైభవము కలవాడును అగుచు శంభుని మూర్తి భేదములే అగు రుద్రులు మాకు సౌఖ్యమును కలిగింతురు గాక.

Contd...73.

శ్రీ రుద్ర ప్రశ్నః - శ్రీ రుద్రనమక ప్రారంభం

ప్రథమానువాకః (15)

ఓం నమో భగవతే' రు॒ద్రాయ । ఓం నమ్

01. నమ'స్తే రు॒ద్ర మ॒న్యవ' ఉ॒తోత ఇష'వే నమః'।
నమ'స్తే అస్తు ధన్వ'నే బా॒హుభ్యా'ము॒త తే నమః॥

ఓ రు॒ద్రుడా! నీ కోపమునకు నమస్కారము. నీ కోపము నా బాహ్య, అంతర్ శ॒త్రువుల (బాహ్యాంతశ్శత్రువుల) పైన ప్రవర్తించును గాక. (నన్ను బాహ్య, అంతర్ శ॒త్రు హీనునిగా (బాహ్యాంతశ్శత్రుహీనునిగా) చేయుదువు గాక అని భావము) అంతే కాదు. నీ బాణమునకు, ధనుస్సునకు ధనుర్బాణ సహితములైన నీ బాహువులకు ఇదే నా నమస్కారము.

ఓ రు॒ద్రా! నీ క్రోధమునకును, నీ బాణమునకును, నీ ధనస్సునకును, నీ బాహువులకును నమస్కారము చేసెదను. (దీనికి ఋషి కశ్యపుడు. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు. దేవత రు॒ద్రుడు.)

02. యా త ఇషుః' శి॒వత'మా శి॒వం బ॒భూవ' తే ధనుః'।
శి॒వా శ'ర॒వ్యా' యా తవ॒ తయా' నో రుద్ర మృడయ॥

ఓ రు॒ద్రుడా! నీ యీ శరము చాలా శాంతమైనదాయెను. నీ ధనుస్సు శాంతమైనదాయెను. నీ యమ్ములపొది శాంతమైనదాయెను. కావున శాంతించిన శరము తోడను, అమ్ములపొది తోడను, ధనుస్సు తోడను మమ్ములను సుఖపరచుము.

ఓ రు॒ద్రుడా! ఏ నీ యొక్క బాణము శాంతమైనదో ఏ నీ యొక్క ధనస్సు శాంతమగుచున్నదో, ఏ నీ యమ్ముల పొది శాంతమగుచున్నదో అ మూడింటి చేతను మమ్ము సుఖింపఁజేయుము. (దీనికి ఋషి యా॒త్రేయుడు. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు. దేవత శంభువు.)

03. యా తే' రుద్ర శి॒వా త॒నూరఘో॒రాఽపా'పకాశినీ।
తయా' నస్త॒నువా॒ శంత'మయా॒ గిరి'శంతా॒భిచా'కశీహి।'

ఓ రుద్రుడా! మమ్ములను అనుగ్రహించు. నీ శివ యను శరీరము మా పట్ల అఘోరమై యుండును గాక. ఆ నీ శరీరము మా పట్ల హింసారూపమైన అనిష్టమును ప్రకాశింప జేయ కుండును గాక. (ఇట పాపమనగా హింసా రూపమగు అనిష్టము) ఓ పరమశివా నీ శరీరము మమ్ములను స్వయముగా హింసింప కుండుటయే కాదు. పరుల వలన ఏ అనిష్టము కలుగ నీయక కాపాడ వలయును. మమ్ముల నెవరును హింసింపకుండ కాపాడవలెను. మాలో ఏవేని పాపములు, లోపములు ఉన్నచో తొలగింపుము. వానిని బహిర్గతములు కానీయకుము. అని మేము నిన్ను ప్రార్థించు చున్నాము.

ఓ రుద్రా! ఏ నీ రూపము అనుగ్రహము సేయునదియు, హింసించునది కానిదియు, శాంతమై అభయము తోపించునదియు అగుచున్నదో హే గిరిశన్తా! మిక్కిలి సుఖకరమైనట్టి పరమానందకరమైనట్టి ఆ రూపముచేత మమ్ము అనుగ్రహింపుము.

(దీనికి ఋషి కాశ్యపుఁడు. ఛందస్సు బృహతి. దేవత శంభువు.)

04.యామిషుం' గిరిశంత హస్తే బిభర్ష్యస్త'వే।
శివాం గి'రిత్ర తాం కు'రు మా హిగ్ం'సీః పురు'షం జగ'త్॥

ఓ గిరిశంత! రుద్ర! వైరులపై చిమ్ముటకు నీవు చేత బాణములను దాల్చితివి. కైలాస గిరిని పాలించు ఓ రుద్రుడా! శత్రువులను శిక్షించుటకు చేత దాల్చిన నీ యా బాణములను మాపై చిమ్మక, దానిని శాంతము కలదిగ నుంచుము. పురుషులమగు మమ్ములను, మనుష్య వ్యతిరిక్తమై స్థావర జంగమములతో నిండిన యే జగత్తును హింసింపకుము తండ్రీ! అని ప్రార్థించెదను.

ఓ గిరిశన్తా! ఏ బాణమును నీవు ప్రయోగించుటకొఱకు చేతియందు ధరించు చున్నావో గిరిత్ర! ఆ బాణమును శాంతమైన దానినిగా జేయుము. (అనగా మా సంబంధమును హింసింపకుము). (దీనికి ఋషి గౌతముడు. ఛందస్సు నిచ్ఛృదనుష్టుప్పు. దేవత రుద్రుడు.)

05.శివేన వచ'సా త్వా గిరిశాచ్ఛా' వదామసి।
యథా' న స్సర్వమిజ్జగ'దయక్ష్మగ్ం సుమనా అస'త్॥

మహాశివా! నీవు కైలాసమున నివసించు చున్నావు. నిన్ను జేరుటకు మంగళకరమైన స్తుతు లొనర్చుచు ప్రార్థించుచున్నాను. మాదగు ఈ సర్వ జగత్తు మనుష్య పశ్వాది జంగమములతో నిండి యున్నది. ఈ జంగమ ప్రపంచము నిరోగమై సౌమనస్య సంపన్నమగునట్లు గావింపుము తండ్రీ!

ఓ గిరీశ! నిన్ను బొందుటకు మంగళకరములగు వచనములచేత ప్రార్థించు చున్నాను. మా యొక్క జంగమ స్థావరమైన సర్వమునకును సుఖమగునట్లు చేయుము. నీ క్రోధమునకును, నీ బాణమునకును, నీ ధనస్సునకును, నీ బాహువులకును నమస్కారము చేసెదను.

(దీనికి ఋషి గౌతముఁడు. ఛందస్సు కనుష్టుప్పు. దేవత రుద్రుడు.)

06. అధ్య'వోచ దధివక్తా ప్ర'థమో దైవ్యో' భిషక్।
అహీగ్'శ్చ సర్వాం జంభయన్త్సర్వా''శ్చ యాతుధాన్యః'॥

మహాదేవా! మాయందరిలో నీతడే యధికుడని నిన్నుద్దేశించి చెప్పుటచే నీవే అధివక్తవైతివి. దేవతలలో నీవే ప్రథముడవు. ముఖ్యుడవు కదా! నీవు దైవ్యుడవు (దేవతలనెల్ల స్వయముగా పాలింప సమర్థుడవు). నిన్ను దలంచి నంతనే సర్వ రోగములును ఉపశమించును. కాన నీవు చికిత్సకుడవు. సర్వ సర్పములను, వ్యాఘ్రాదులను, సర్వ రాక్షసులను నశింపజేయువాడవు కదా! కావున మమ్ములను కాపాడుము తండ్రీ!

దేవతలలో ప్రథానుఁడును వారిని పాలించువాడును, సర్వ రోగములను బోగొట్టు వైద్యుఁడును, అధివక్తయునైన రుద్రుఁడు – సర్వవ్యాఘ్ర రాక్షసాదులచే నగు సమస్త వ్యధలను పోఁగొట్టి నన్ను అధికునిగాఁ జెప్పుఁగాక. (దీనికి ఋషి కణ్వుఁడు. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు. దేవత శంభువు.)

07. అసౌ యస్తామ్రో అ'రుణ ఉత బభ్రుః స్సు'మంగలః'।
యే చేమాగ్ం రుద్రా అభితో' దిక్షు
శ్రితాః స'హస్రశో౽వైషాగ్ం హేడ' ఈమహే॥

Kiron Type Institute
కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్

ఏ రుద్రుడు ఈ మండలస్థాదిత్య రూపుడో అతడు ఉదయ కాలమున అత్యంత రక్త వర్ణుడాయెను. ఉదయాత్పూర్వము ఇంచుకంత రక్త వర్ణుడాయెను. అంతే కాడు ఉదయానంతర కాలమున పింగళ వర్ణుడాయెను. ఆయా కాలములందు అతనిలో మిగిలిన వర్ణములు కలవు. అంధకారాదులను నివారించుటచే అత్యంత మంగళ స్వరూపుడాయెను. కిరణ రూపులైన ఏ యితర రుద్రులు ఈ భూమిపై నంతటను తూర్పు మున్నగు దిక్కులందును, వ్యాపించి యున్నారో వారునూ సహస్ర సంఖ్యాకులై కలరు. సూర్య రూపులును, సూర్యరశ్మి రూపులును అగు ఈ రుద్రులకు అందఱకును ఏ క్రోధ సదృశమైన తీక్షణత్వము కలదో దానిని భక్తి నమస్కారాదులతో నివారించు చున్నారము.

ఏ రుద్రుడు ఆదిత్యస్వరూపముతో ఉదయకాలమం దెఱుపును పిమ్మట కొంచెము ఎఱుపును అటుపిమ్మట పింగళ వర్ణములు కలిగి మంగళత్వమును భక్తుల కిచ్చుచున్నాడో, నా యాదిత్యుని కిరణరూపులైన ఏ రుద్రులు మొదలగువారు తత్తుల్యులై అధికముగా ఈ భూమి చుట్టును దిక్కులెల్లను వ్యాపించి యున్నారో అట్టివారి క్రోధమును మేము నివారించు కొనుటకు యాచింపుచున్నాము.

(దీనికి ఋషి కాలుఁడు(మరుత్వంతుఁడు). ఛందస్సు అస్తారపంక్తి. దేవత ఆదిత్యమూర్తి యగు రుద్రుడు.)

08. అసౌ యో'ఽవసర్ప'తి నీల'గ్రీవో విలో'హితః।
ఉతైనం' గోపా అ'దృశ న్నదృ'శ న్నుదహార్యః।
ఉతైనం విశ్వా' భూతాని స దృష్టో మృ'డయాతి నః॥

ఏ రుద్రుడు కాల కూటమను విషమును దాల్చుటచే నీలగ్రీవము కలిగి యుండెనో, అట్టి ఈతడు విశేషమైన రక్త వర్ణము కలవాడై, మండలవర్తియై, ఉదయాస్తమయ సంపాదకుడై ప్రవర్తించుచున్నాడు. అంతే కాదు, వేద శాస్త్ర సంస్కార హీనులైన గోపాలురు కూడ ఈ ఆదిత్యరూపుడై మండలమున గల రుద్రుని చూచుచున్నారు. నీరమును గొనివచ్చు వనితలును ఈ రుద్రుని చూచుచున్నారు. అంతే కాదు ఆదిత్య రూపుడగు ఈ రుద్రుని గోవులు, బఱ్ఱెలు మున్నగు సకల ప్రాణులును చూచుచున్నవి. వేద శాస్త్రజ్ఞుల చేతను, వేద శాస్త్రములు తెలియని వారిచేతను, పశుపక్ష్యాదులచేతను చూడ బడువాడైన రుద్రుడు మమ్ములను సుఖ వంతులనుగా చేయునుగాక..

నల్లని కంఠముగలవాఁడును, యెఱ్ఱనివాఁడును నైన రుద్రుడు ఆదిత్యరూపుడై యుండెనో, ఎవనిని గొల్లలు జలము తెచ్చుకొను స్త్రీలు మొదలగు అజ్ఞానులు లోనుగా సమస్త ప్రాణులును చూచుచున్నారో అట్టి యాదిత్య రూపుఁడు, పండిత పామరులచేతను , సర్వ ప్రాణుల చేతను చూడఁబడగా కైలాసవర్తియైన మహామూర్తిని వేదాంత శాస్త్రాభిజ్ఞులు మాత్రమే చూడగలరు. అట్లందఱకును దర్శనమిచ్చుటకు ఆదిత్యరూపుఁడైన రుద్రుడు మమ్ము సుఖింప జేయుగాక. (దీనికి ఋషి కాలుఁడు(మరుత్వంతుఁడు). ఛందస్సు షట్పదజగతి. దేవత ఆదిత్యరూపుడైన రుద్రుడు.)

09. నమో' అస్తు నీల'గ్రీవాయ సహస్రాక్షాయ మీఢుషే।
అథో యే అ'స్య సత్వా'నోఽహం తేభ్యో'ఽకర న్నమః॥

ఇంద్ర మూర్తి ధారణచే వేయి కన్నులవాడైన శివునకు నమస్కార మగును గాక. ఫర్జన్య రూప ధారియై, శృష్టి కర్తయై సుఖమొసగు శివునకు నమస్కారము. అంతే కాదు ఏవి ఈ రుద్రుని యొక్క భృత్య రూపములైన ప్రాణులు కలవో వానికి నేను నమస్కారము చేయుచున్నాను.

నల్లని కంఠము గలవాడును, వేయి నేత్రముల వాడును వర్షము నిచ్చువాఁడును జగత్తులకు యోనియై పురుషాకృతిచే వీర్యషేకము సేయువాఁడును అగు రుద్రునికి నమస్కారము చేయుచున్నాను. ఈ రుద్రుని ఆశ్రయించిన తత్సంబంధులగు ఏ ప్రథమగణాదులు గలరో వారికి నమస్కారము చేయుచున్నాను. (దీనికి ఋషియు, దేవతయు భగవంతుడగు శంభువే. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు.)

10. ప్రము'ఞ్చ ధన్వ'న స్త్వ ముభయో రార్త్ని యోర్జ్యామ్।
యాశ్చ తే హస్త ఇష'వః పరా తా భ'గవో వప॥

ఓ భగవంతుడా! నీవు పూజా వంతుడవు. మహాదైశ్వర్య సంపన్నుడవు. ఓ రుద్రా! నీవు నీ ధనుస్సున రెండు చివరలకు కట్టిన త్రాటిని విడువుము. విప్పివేయుము. నీ చేతనున్న బాణములను విడిచిపెట్టుము. మాపై విడువకు తండ్రీ!

భగవంతుడవగు ఓ రుద్రుడా నీ ధనస్సు యొక్క రెండు మొనల యందు గల నల్లెత్రాటి మోపును దింపుము. నీ చేతియందు గల బాణాదులను గూడా విడిచిపెట్టుము.

11. అవతత్య ధనుస్త్వగ్ంం సహ'స్రాక్ష శతే'షుధే।
నిశీర్య' శల్యానాం ముఖా శివో నః సుమనా భవ॥

ఇంద్ర రూపుడవైన ఓ రుద్రుడా! వందల కొలది అమ్ములపొదులు కలవాడా! ధనుస్సును దించి, బాణముల యొక్క ముఖములను అంప పొదులలో నుంచి, మా పట్ల అనుగ్రహ యుక్తుడవై శాంతుడవు కమ్ము.

పెక్కు కన్నులు, పెక్కు అమ్ముల పొదులు గల ఓ రుద్రుఁడా నీవు నీ ధనస్సును దించి, బాణముల మొగములను అమ్ముల పొదులయందు తల క్రిందులుగా జేసి మాపట్ల మంచి మనస్సుతో దయగలవాఁడవగుము.

12. విజ్యం ధనుః' కపర్దినో విశ'ల్యో బాణ'వాగ్ంం ఉత।
అనే'శన్న స్యేష'వ అభుర'స్య నిషఙ్గథిః'॥

జటాజూటము గల శివుని యొక్క ధనుస్సు విగతమైన వింటి త్రాడు కలది యగు గాక. అంతే కాదు. నీ యొక్క బాణములు గల అమ్ముల పొది బాణములు లేనిది అగు గాక. ఈ రుద్రుని యొక్క బాణములు అంప పొదిలో నుండుటచే చంపుట కసమర్థములు అగుగాక. ఈ రుద్రుని యొక్క అంప పొది బాణ వహన మనెడి చిన్న పని చేయుటకు మాత్రమే సమర్థము అగు గాక. కత్తులు దాచు ఒర కత్తులు మోయుటకు మాత్రమే సమర్థమగు గాక!

జటాజూటముగల రుద్రుని విల్లు అల్లెత్రాడులేని దగుగాక. అమ్ములపొది తలక్రిందై బాణముల మొనలు అతిశయింపబడ నట్లగుఁగాక. బాణాధారమైనదియు కొంచెము సమర్థమగుగాక. కత్తి యొఱయు కొంచెము సమర్థమై నామమాత్రమే యగుఁగాక. ఖడ్గముకూడా ఆకర్షించుటకు యోగ్యము గాకుండుగాక. (ఈ మూడురుక్కులకును(10,11,12) ఋషి నారదుఁడు. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు. దేవత రుద్రుడు.)

13. యా తే' హేతి ర్మీ'ఢుష్టమ హస్తే' బభూవ తే ధనుః
తయా౽స్మా న్విశ్వత స్త్వ మ'యక్ష్మయా పరి'భ్భుజ

అందరి కోరికలను అధికముగా తీర్చే ఓ శివుడా! ఏ నీ అయుధము ఖడ్గాది రూపమున కలదో, నీ యొక్క చేతియందు ఏ ధనుస్సు కలదో, నీవు ఉపద్రవములు కావింపని ఆ ఆయుధముచే, ఆ ధనుస్సుచే, మమ్ములను అంతటను అన్ని విధములా పరిపాలింపుము.

కోర్కెలను వర్షించువాఁడా! రుద్రా! నీ హస్తమందుగల ఉపద్రవము సేయునట్టి యాయుధముచేతను వింటిచేతను, హేతిచేతను, ధనస్సుచేతను అన్నిటినుండియు మమ్ము పరిపాలింపుము. సాయనీయము.

14. నమ'స్తే అస్త్వాయుధాయా౽నా'తతాయ ధృష్ణవే"
ఉభాభ్యా'ముత తే నమో బాహుభ్యాం తవ ధన్వనే

ఓ రుద్రుడా! ధనుస్సున బంధింప బడని కారణమున ప్రసరింప జేయ బడినట్టియు, స్వరూపము చేతనే చంప సమర్ధమైనట్టి నీ యొక్క ఆయుధమునకు నమస్కారమగు గాక. అంతే కాదు నీ యొక్క రెండు భుజములకు నమస్కారము అగు గాక. నీ యొక్క ధనుస్సునకు నమస్కారమగు గాక.

కోర్కెలను వర్షించువాడా! ఉపద్రవము సేయక నీ హస్తమందు గల సమర్ధములగు బాణముల కొఱకును, ధనస్సు కొఱకును, హస్తముల కొఱకును నమస్కారమగుఁగాక.

15. పరి తే ధన్వనో హేతిరస్మా న్వృణక్తు విశ్వతః
అథో య ఇషుధి స్తవారే అస్మ న్నిధేహితమ్

ఓ శివుడా! నీ ధనుస్సుకు బాణాది రూపమైన అయుధము మమ్ములను అన్ని విధముల విడుచును గాక. అంతేకాదు – నీ యొక్క ఏ అంప పొది కలదో దానిని మా కంటే దూరముగా ఉంచుము.

నీ ధనుస్సు యొక్క బాణములు మమ్ము బాధింపకుండుగాక. నీ యమ్ముల పొదిని మాకు దూరమందుంచుము. శత్రువులయందుంచుము.

(13,14,15 – వీనికి ఛందస్సు అనుష్టుప్పు. ఋషి, దేవత భగవంతుడు)

నమ’స్తే అస్తు భగవన్విశ్వేశ్వరాయ’ మహాదేవాయ’
త్ర్యంబకాయ’ త్రిపురాంతకాయ’ త్రికాగ్నికాలాయ’
కాలాగ్నిరుద్రాయ’ నీలకంఠాయ’ మృత్యుంజయాయ’
సర్వేశ్వరాయ’ సదాశివాయ’ శ్రీమన్మహాదేవాయ నమః॥

భగవంతుడైన విశ్వేశ్వరునకు, మహా దేవునకు, త్ర్యంబకునకు, త్రిపురాంతకునకు, కాలాగ్ని యైన రుద్రునకు, నీల కంఠునకు, మృత్యుంజయునకు, సర్వేశ్వరునకు, సదాశివునకు, శ్రీమన్మహాదేవునకు నమస్కారము.

భగవంతుడైన రుద్రునికి నా నమస్కారములు. ఓ రుద్ర! నీ శరములకు, ధనుస్సుకు, బాహువులకు నమస్కారము. ఎంతో శుభకరమైన నీ అమ్ముల పొది, అస్త్ర శస్త్రములతో మాకు ఆనందాన్ని కలిగించు. వెండి కొండ పైనుండి మమ్మల్ని ఆనంద పరిచే ఓ రుద్రా! ఎంతో శాంతి కలిగిన, శుభకరమైన పాపరహితమైన, మోక్షకరమైన, ఉన్నత స్థాయికి తీసుకువెళ్లే నీ వీక్షణములను మా వైపు ప్రసరించు. మాకు ఆత్మ జ్ఞానాన్ని కలిగించు. ధవళగిరిపై కూర్చుని మాకు ఆనందము, ఉపశమనము కలిగించే, పాపులను నాశనం చేయటానికి పొందిన అస్త్రాలను శాంతింప చేయుము. నిన్ను కాంచుటకు మేము నిన్ను స్తుతించి, నుతించు చున్నాము. ప్రసన్నుడవై మమ్ము, మా బంధువులను, గోవులను కాపాడి మాకు రోగమలనుండి విముక్తి కలిగించుము. మేము ప్రేమతో ఉండునట్లుగా చేయుము. అన్నిటా ప్రథముడై, దేవతలలో దైవత్వమై, భక్తుల రోగాలను బాపే వైద్యుడై, భక్తుల సత్కార్యములను పొగడే వాడి, వారి పాపమును పోగొట్టేవాడైన ఓ రుద్రా! అసురులను, క్రూర మృగములను నాశనము చేసి మమ్ము కాపాడుము. ఎరుపు, బంగారపు వర్ణములో ఉండి, తానే సూర్యుడై ఉన్నాడు ఆ రుద్రుడు. అటువంటి సహస్ర దిక్కులలో ఉన్న సహస్ర రుద్రులకు మా నమస్కారములు. వారంతా శాంతించెదరు గాక. గరళము కంఠం నందు కలిగి పశుకాపరులకు, స్త్రీలకు కూడా ఎర్రని కాంతితో రాగి రంగులో సూర్యుని వలె కనిపించే ఆ రుద్రుడు మా అందరికి ఆనందమునిచ్చు గాక. నీలకంఠుడు, వేయి కన్నులు కలవాడు, అనంతమైన వరాలు

ఇచ్చేవాడు అయిన ఆ రుద్రునికి, ఆయన భక్తులకు నా నమస్కారములు. ఓ దేవా! ధనుస్సు యొక్క తాడు ముడి తీసి, దానిని దించి, అస్త్రములను అమ్ముల పొదిలో ఉంచి దానిని పక్కకు పెట్టుము. బాణముల పదునైన మొనలను త్రుంచి, ధనుస్సును దించి శాంత రూపంతో మమ్మల్ని ప్రసన్నించు. అస్త్రములు, ఆయుధములు అన్ని శాంతించి, వాటి స్థానాల్లో ఉండు గాక. భక్తుల కోర్కెలను తీర్చే ఓ రుద్రా! మమ్మల్ని ఎల్లప్పుడూ కాపాడు. నీ ఆయుధాలకు, ధనుస్సుకు నా వందనములు. నీ అస్త్ర శస్త్రాలు మా శత్రువులను నాశనము చేయుగాక. (శత్రువులంటే పాపములు). అవి మా నుండి దూరముగా వెళ్ళు గాక. జగత్పతి, దేవాదిదేవుడు, త్రినేత్రుడు, త్రిపురాంతకుడు, ప్రళయాగ్ని రూపుడు, నీలకంఠుడు, యముని జయించిన వాడు, అన్నిటికి నాథుడు, శాంతమూర్తి, సమస్త శుభకరుడు అయిన రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

ద్వితీయానువాకః (13)

(ఇవి 13 యజుస్సులు - "పదములు కల వచన రూప మంత్రములనే" యజుస్సు అంటారు)

01. నమో హిర'ణ్య బాహవే సేనాన్యే' దిశాం చ పత'యే నమో

బంగారు నగలు గల బాహువు లందు గల యట్టియు, యుద్ధ రంగమున సేనను జేర్చు సేనా నాయకుడగు నట్టియు, దిక్కులను పాలించునట్టి వాడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము.

చేతులయందు బంగారపు ఆభరణములను తాల్చినట్టియు, యుద్ధములందు సేనాధ్యక్షుఁ డైనట్టియు రుద్రునకు నమస్కారము. దిక్కులయొక్క పతియైన రుద్రునకు నమస్కారము.

02. నమో' వృక్షేభ్యో హరి'కేశేభ్యః పశూనాం పత'యే నమో

హరిత వర్ణమైన కేశములు పర్ణ రూపమున గల వృక్షాకార రుద్ర మూర్తులకు నమస్కారము అగు గాక. పశువులకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కారమగును గాక.

పచ్చవన్నెగల పత్రరూపములైన వెంట్రుకలు గల వృక్షరూపులగు రుద్రుల కొఱకు నమస్కారము. పశుపతికొఱకు నమస్కారము.

03. నమో' స్సస్పిఞ్జ'రాయ త్విషీ'మతే పథీనాం పత'యే నమో

సస్పి (లేత గడ్డి) వలె పసుపు, ఎఱుపు రంగుల కలయిక గల మహాదేవునకు నమస్కారమగు గాక. కాంతి గల రుద్రునకు నమస్కార మగును గాక. శాస్త్రము లందు చెప్ప బడిన దక్షిణోత్తర తృతీయ మార్గములకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కారమగు గాక.

లేత గడ్డివలె రక్త పీత వర్ణుఁడును, స్వయంప్రకాశుఁడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము. అర్చిరాది మొదలగు సమస్త సన్మార్గములను ప్రవర్తింపఁజేయు రుద్రునకు నమస్కారము.

04. నమో' బభ్లుశాయ వివ్యాధినే౽న్నా'నాం పత'యే నమో

వాహనమైన ఎద్దుపై కూర్చుండు నట్టియు, శత్రువులను విశేషముగ పీడించు శివునకు నమస్కార మగును గాక. అన్నములైన ఓషధులను పాలించు ప్రభువగు రుద్రునకు నమస్కారము.

కపిల వర్ణములతో మిళితమైన గోరోజనపు వన్నె గలవాడును, వృషభ వాహనమునం దొప్పుచు శత్రువులను బాధించువాఁడు అగు వాని కొఱకు నమస్కారము. ఓషధులకు స్వామియైన రుద్రుని కొఱకు నమస్కారము.

05. నమో హరి' కేశాయోపవీతినే' పుష్టానాం పత'యే నమో

నల్లని జుత్తు గల, మంగళ ప్రయోజనమైన యజ్ఞోపవీతము గల రుద్రునకు నమస్కారము. పరిపూర్ణ గుణులైన పురుషులకు స్వామియైన రుద్రునకు నమస్కార మగును గాక.

నల్లని వెంట్రుకలు గలవాడును (నిత్యయౌవనుడనుట) మంగళాచారము కొఱకు యజ్ఞోపవీతమును ధరించినవాడును, సంపూర్ణగుణపుష్టి కలవాడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము.

06. నమో' భవస్య' హేత్యై జగ'తాం పత'యే నమో

సంసార భేదకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగును గాక. లోకములకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కారమగును గాక.

సంసార బాధలను ఛేధించునట్టి రుద్రునకు, లోకపాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కారము.

07. నమో’ రుద్రాయా’తతావినే క్షేత్రా’ణాం పతయే నమో

విస్తరింప బడిన ధనుస్సులతో రక్షించునట్టి రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక. క్షేత్రములకు (శరీరములకు - పుణ్యక్షేత్రములకు) పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక.

మోపెట్టబడిన ధనస్సుచేత శత్రుసంహారము చేసి భక్తులను రక్షించువాడు, క్షేత్రపాలకుడు అయిన రుద్రునకు నమస్కారము.

08. నమః’ సూతాయా హం’త్యాయ వనా’నాం పత’యే నమో

సారథి యైనట్టియు, శత్రువులను సంహరింప శక్యుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక. అరణ్యములకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక.

సారథియును, వధకు నలవి గానివాడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము. వనపాలకుడగు రుద్రునకు నమస్కారము.

09. నమో రోహి’తాయ స్థపత’యే వృక్షాణాం పత’యే నమో

లోహిత వర్ణుడైనట్టియు, ప్రభు వైనట్టి రుద్రునకు నమస్కారము. చెట్లకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక.

ఎఱ్ఱని వన్నెకలవాడు, ప్రభువైనవాడు, వృక్షపాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కారము.

10. నమో’ మన్త్రిణే’ వాణిజాయ కక్షా’ణాం పత’యే నమో

రాజ సభలో మంత్రాలోచన కుశలుడైనట్టియు, మంత్రి రూపమున వణిజులకు స్వామి యైనట్టి రుద్రునకు నమస్కారము. వనము లందలి గుల్మ లతాదులకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక.

రాజసభలయందు ప్రధానమంత్రియు (మంత్ర ప్రతిపాద్యుడన్న మాట), వ్యాపారస్తుల యందు తగవరియు (కర్మ వ్యాపారములయందు కర్మ సాక్షి యన్నమాట), వనములందు గుల్మాదులు (నదీ నదములు, గుహలు, గుల్మములు మొదలైన కక్షములు) అగు రుద్రునికి నమస్కారము.

11. నమో' భువన్తయే' వారివస్కృతా యౌష'ధీనాం పత'యే నమో

భూమిని విస్తరింప జేయు రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక. ధనము చేకూర్చునట్టి (సేవ చేయు భక్తులకు చెందినట్టి) రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక. ఓషధులకు ప్రభువగు రుద్రునకు నమస్కారమగు గాక.

భూరక్షకుడు, (ప్రపంచ కాధారు డన్నమాట) ధనము చేయు వాడు (భక్తులకు ఇహమందు ధన సహాయము చేసి పరమందు మోక్షమిచ్చు వాడన్నమాట), ఓషధులకు నాయకుడు (ధాత్రియందు సమస్త ఓషధులును తనయందు కలవాడగుటయే గాక భక్తులపట్ల వారి అనుష్ఠానములకు తనే ఫలితమగునన్న మాట) అట్టి రుద్రునికొఱకు నమస్కారము.

12. నమ' ఉచ్చైర్ఘో'షాయాక్రన్దయ'తే పత్తీనాం పత'యే నమో

యుద్ధ సమయమున మహోన్నత ధ్వనిగా కల శివునకు నమస్కారము. శత్రువుల నేడిపించు శివునకు నమస్కార మగు గాక. పాదచారులైన యోధులకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక.

యుద్ధమందు హంకార హుంకారాదులచే శత్రుభయంకరముగా గర్జించువాడు, (భక్తుల యందు ప్రణవ నాద స్వరూపుడు) అట్టి రుద్రునికొఱకు నమస్కారము. పదాతి సైన్యములకు నాయకుడు (సమస్త పాపపంక్తులను కాలమట్టి నేలరాయువాడు) అగు రుద్రునకు నమస్కారము. (పత్తి యనగా – ఒక రథము, ఒక ఏనుగు, అయిదుగురు కాలి బంట్లు, మూడు గుఱ్ఱములు చేరిన సేనాభాగమునకు పత్తియని పేరు)

13. నమః కృత్స్న వీతాయ ధావ'తే సత్త్వ'నాం పతయే నమః

చుట్టునూ ఆవరింపబడిన సకల సైన్యము గల రుద్రునకు నమస్కారము. పరుగులిడుచున్న శత్రు సైన్యముల వెనుకనేగు రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక. సాత్త్వికులై శరణాగతులైన వారి పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగుగాక.

సమస్త సైన్యములయందును పరివేష్ఠించియుండు వాడును, శత్రు సైన్యములను తఱుమువాడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము. భక్తులైన సాత్త్వికులను రక్షించువాడగు రుద్రునకు నమస్కారము. (సమస్త జగత్తులయందును నిండియుండు వాడును, అరిషడ్వర్గాదులను నాశము చేయువాడును, భక్తులపట్ల సత్త్వగుణ ప్రధానుడును అన్నమాట)

(ఈ యనువాకమునకు ఋషి మండూకుడు. ఛందస్సు మహా గాయత్రి. దేవత రుద్రుడు)

స్వర్ణ భుజములు కలిగి, సేనాపతి, దిక్కులకు అధిపతి, వృక్షముల వలె ప్రకాశించు వాడు, ఆకులను జుట్టుగా కలవాడు, అన్ని జీవరాసులకు పతి, లేత చిగురుల వలె పచ్చగా, ఎర్రగా ఉన్నవాడు, మిక్కిలి ప్రకాశించేవాడు, మనలను సమస్త మార్గములలో నడిపే వాడు, నందిని అధిరోహించే వాడు, శత్రువుల పాలిటి రోగము వంటి వాడు, సమస్త ఆహారములకు అధిపతి, నల్లని జుట్టు కలవాడు, ఉపవీతమును ధరించిన వాడు, శక్తి మంతులకు అధిపతి, భవసాగరాన్ని దాటించేవాడు, ధనుస్సును దరించన వాడు, క్షేత్రములకు అధిపతి, జీవితమనే రథాన్ని నడిపించే వాడు, అజేయుడు, అరణ్యమునకు అధిపతి, ఎరుపు వర్ణము కలిగిన వాడు, అన్నిటికి అధిపతి, వృక్షములకు అధిపతి, మంత్రి, వ్యాపారి, చెట్టు చేమకు అధిపతి, చుట్టూ సైన్యము ఉండే వాడు, భక్తులను కాపాడే వాడు, మంచి వారికి అధిపతి అయిన రుద్రునికి నా నమస్కారము.

తృతీయానువాకః (17)

(ఇవి 17 యజుస్సులు = పదములు కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమః సహ’మానాయ నివ్యాధిన’
ఆవ్యాధినీ’నాం పత’యే నమో

విరోధులను అభిభవించు (పరాభవించు) రుద్రునకు నమస్కారము. మిక్కిలి విరోధులను బాధించు రుద్రునకు నమస్కారము. అంతటను సంపూర్ణముగా బాధించు శూర సేనలకు పాలకుడైన రుద్రునకు నమస్కార మగు గాక.

శత్రువులను జయించువాడును, (పొరపాటున భక్తులు అపరాధములు చేసినను క్షమించు నన్నమాట) దుష్టులను అధికముగా కొట్టు స్వభావము కలవాడును అగు రుద్రుని కొఱకు నమస్కారము. అంతటను వ్యాపించి భక్తులు కానివారిని బాధించు సేనలకు అధికారియైన రుద్రునకు నమస్కారము.

02. నమః కకుభాయ’ నిషఙ్గిణే” స్తేనానాం పత’యే నమో

కకుభ (అర్జున వృక్షము వలె ప్రధానుడైనట్టి) సదృశమైన, ఖడ్గము చేత గల శివునకు నమస్కారము. గుప్త చోరులకు పాలకుడైన శివునకు నమస్కారము.

నర్వలోకములందు ప్రధానుడును (ఉన్నతుడు), ఖడ్గధారియు నగు రుద్రునకు నమస్కారము. దాగియుండి దొంగిలించునట్టి వారికి నాయకుడైన వాన హృదయమైన రుద్రుని కొఱకు నమస్కారము.

03. నమో' నిషఙ్గిణ' ఇషుధిమతే' తస్క'రాణాం పత'యే నమో

ధనస్సును సంధించుటకు చేత బాణము కలిగినట్టియు, వృష్ఠ భాగమున కట్ట బడిన అమ్ముల పొది కలిగినట్టి శివునకు నమస్కారము. ప్రకట చోరులకు పాలకుడైన శివునకు నమస్కారము.

ధనుస్సునందు సంధించుటకై చేతబట్టిన బాణము కలవాడును మూపున ధరించు బాణాధారముకలవాడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము. చోరపాలకుడగు రుద్రునకు నమస్కారము.

04. నమో వఞ్చ'తే పరివఞ్చ'తే స్తాయూనాం పత'యే నమో

యజమానికి ఆప్తుడై అతని క్రయ విక్రయాది వ్యవహారము లందు మెలగుచు, ఎచ్చట నైనను, ఏమాత్ర మైనను అతని ద్రవ్యమును అపహరించుట యనెడి వంచన మొనరించు వాని స్వరూపముతో నుండు శివునకు నమస్కారము. పైన చెప్పినట్లు యజమానిని బాగుగా మోసగించు శివునకు నమస్కారము. రాత్రి యందు పగటి యందు అన్యులకు తెలియనీయక యజమాని సొత్తు నపహరించు వారికి పాలకుడైన శివునకు నమస్కారము.

ఆప్తునివలె నటించుచూ మోసము చేయువాడును, అన్ని వ్యవహారములందును మోసము చేయువాడును అగు రుద్రునికొఱకు నమస్కారము. స్వామికి స్వీయునివలె యితరులకు తెలియకుండ యపహరించెడి వారలకు నాయకుడైన రుద్రుని కొఱకు నమస్కారము.

05. నమో' నిచేరవే' పరిచరాయార'ణ్యానాం పత'యే నమో

నిరంతరము సంచార శీలము కలవాడు, బాగుగా సంచరించునట్టి శివునకు నమస్కారము. నిరంతరము అరణ్యమునందుండు వారి ప్రభువైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

అపహరించుట కెప్పు డవకాశము చిక్కునాయను తలంపుతో తిరుగువాడును, అట్టి తలంపుతో ఎల్లచోట్లయందు తిరుగువాడును అగు రుద్రునకు నమస్కారము. అరణ్య వాసులగు దొంగలకు ప్రభువైన రుద్రునకు నమస్కారము.

06. నమః సృకావిభ్యో జిఘాగ్ంసద్భ్యోముష్ణతాం పతయే నమో

వజ్రమును బోలిన స్వశరీరమును రక్షించువారు సృకావినులు, వజ్రము వంటి తమ శరీరము రక్షించు వారికి నమస్కారము. కృషికులై స్వామి దాన్యము అపహరించు వారికి ప్రభువైన శివునకు నమస్కారము.

దృఢమైన ఆయుధముచే దమ శరీరమును గాపాడు కొనుచు ప్రాణులను జంపగోరు వారలైన చోరుల రూపముగల రుద్రునకు నమస్కారము. సేద్యగాండ్రయి తమ యేలిక ధాన్యమును దొంగిలించువారి పాలకుఁడగు రుద్రునకు నమస్కారము.

07. నమోఽసిమద్భ్యో నక్తంచరద్భ్యః ప్రకృన్తానాం పతయే నమో

ఖడ్గము కల చోరులకు నమస్కారము. రాత్రి సంచరించువారై వీధులలో పోవు వారిని పీడించు చోరులకు నమస్కారము. కుత్తుకలు కత్తిరించి అపహరించు వారికి ప్రభువగు శివునకు నమస్కారము.

కత్తి గలవారల కొఱకు కత్తి దాల్చిన చోరుల కొఱకును రాత్రి యందు దిరుగుచు దారి వచ్చు వారిని బాధించు దొంగలకొఱకును రూపము గల రుద్రునకు నమస్కారము. చంపి దొంగిలించు దొంగలకు దొరయైనవానికిని, ఇంకను దొంగిలించువారికి పాలకుడైన వానికిని నమస్కారము.

08. నమ ఉష్ణీషిణే గిరిచరాయ కులుఞ్చానాం పతయే నమో

శిరస్సును కాపాడు తలపాగా కలిగినట్టి పర్వతముల సంచరించు నట్టి శివునకు నమస్కారము. భూమిని అపహరించు వారికి ప్రభువగు శివునకు నమస్కారము.

తలపాగ ధరించి పెద్దమనుష్యులవలె దొంగతనమునకై తిరుగు వారి యొక్కయు, కొండల యందు గూఢముగా దిరుగుచూ దొంగిలించువారి యొక్కయు రూపముగల రుద్రునికి నమస్కారము. భూమి నపహరించునట్టి దొంగలకు నాథుడైన రుద్రునకు నమస్కారము.

Kiron Type Institute

09. నమ ఇషు'మద్భ్యో ధన్వావిభ్య'శ్చ వో నమో

భాణములు కలిగినట్టి మీకు నమస్కారము. ధనుస్సులు కలిగినట్టి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! వింటి నెక్కు బెట్టు వారలైన మీ కొఱకు (శత్రువులను భయపెట్టుటకు) నమస్కారము. బాణమును సంధించు వారలైన మీ కొఱకు నమస్కారము.

10. నమ' అతన్వానేభ్యః' ప్రతిదధా'నేభ్యశ్చ వో నమో

ధనుస్సున త్రాటిని ఆరోపించు మీకు నమస్కారము. ధనుస్సున బాణమును సంధించు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! వింటియందు అల్లెత్రాటి నెక్కుబెట్టు మీకు నమస్కారము. బాణము సంధించువారలగు మీకు నమస్కారము.

11. నమ' ఆయచ్ఛ'ద్భ్యో విసృజద్భ్యశ్చ వో నమో

వింటి త్రాటిని ఆకర్షించునట్టి మీకు నమస్కారము. ధనుస్సు నుండి బాణములను విడుచు నట్టి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! అల్లెత్రాటి నాకర్షించువారలైన మీకు నమస్కారము. బాణప్రయోగము చేయుచున్న మీకు నమస్కారము.

12. నమోఽస్య'ద్భ్యో విధ్య'ద్భ్యశ్చ వో నమో

లక్ష్యము వరకు బాణము విడుచునట్టియు, లక్ష్యము నందు బాణము ప్రవేశ పెట్టు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! బాణము వేయుచున్న మీకు నమస్కారము. దానిని శత్రుదేహములో గ్రుచ్చుచున్న మీకు నమస్కారము.

13. నమ అసీ’నేభ్యః శయా’నేభ్యశ్చ వో నమో

కూర్చుండు నట్టియును, నిద్రించునట్టి మీకు నమస్కారము.

14. నమః’ స్వపద్భ్యో జాగ్ర’ద్భ్యశ్చ వో నమో

నిద్రించునట్టి మీకు నమస్కారము. మేల్కొని యుండునట్టి మీకు నమస్కారము.

15. నమ స్తిష్ఠ’ద్భ్యో ధావ’ద్భ్యశ్చ వో నమో

నిశ్చలముగా నుండునట్టి మీకు నమస్కారము. పరుగెత్తునట్టి మీకు నమస్కారము.

16. నమః’ సభాభ్యః’ సభాపతిభ్యశ్చ వో నమో

సంఘముగా నున్న వారికి నమస్కారము. సంఘముగా నున్న వారికి ప్రభువగు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! సభలుగా జేరి కూర్చున్న మీకు నమస్కారము. ఆ సభలకు ప్రభువులైన మీకు నమస్కారము.

17. నమో అశ్వేభ్యో ఽశ్వ’పతిభ్యశ్చ వో నమః’

అశ్వ విగ్రహులకు నమస్కారము. తనదగు ధనము లేని వానికి నమస్కారము. ఎవరి నుండియు ఏమియును గ్రహింప కుండుటచే రేపటికి అవసరమగు ధనము లేనివారికి నమస్కారము.

రుద్రులారా! గుఱ్ఱముల రూపములైన మీకొఱకు నమస్కారము. వాటికి ప్రభువులైన మీకు నమస్కారము.

(ఈ యనువాకమున తొమ్మిదవ మంత్రమునుండి నమస్కరింపబడిన వారు దేవుని యనుచరులు లేక ఆయన లీలావిగ్రహ విశేషులు. ఈ యనువాకమునకు ఋషి మహాదేవుడు. ఛందస్సు బృహస్పతి. దేవతయు మహాదేవుడే.)

Kiron Type Institute
కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

శత్రువులను సంహరించేవాడు, అటువంటి వారికి అధిపతి, ఉన్నతమైన వాడు, ఖడ్గమును, అమ్ముల పొది, ధనుస్సును ధరించేవాడు, తస్కరులకు అధిపతి, మోసము చేసే వాడు, మోసగాళ్ళకు అధిపతి, అడవులను దోచుకునే వారికి అధిపతి, నిశాచరుడు, హంతకులకు అధిపతి, తలపాగా ధరించే వాడు, అడవులలో నివసించేవాడు, ధనుస్సును, బాణములను ధరించి సంధించే వాడు, చేదించేవాడు, స్థిరాసనంలో ఆసీనుడై ఉన్నవాడు, పడుకొని ఉన్నవాడు, నిద్ర, చేతనావస్థలో ఉండేవాడు, స్థిరముగా ఉన్నవాడు, పరుగెత్తే వాడు, సభలో ఉన్నవాడు, సభాధ్యక్షుడిగా ఉన్నవాడు, సదాత్మల పట్ల ఆదరం చూపేవాడు, దురాత్మల పట్ల ఆగ్రహం చూపేవాడు, తానే ఆశ్వమైన వాడు, ఆశ్వపతి అయిన వాడు అయిన రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

చతుర్థానువాకః (17)

(ఇవి 17 యజుస్సులు - పదములు కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమ' ఆవ్యాధినీ"భ్యో వివిధ్య'న్తీభ్యశ్చ వో నమో

సంపూర్ణముగా వేధించుటకు సమర్థులైన స్త్రీలకు నమస్కారము. విశేషముగా పీడించుటకు సమర్థులైన స్త్రీలగు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! అంతటను గెల్చునట్టి స్త్రీమూర్తులైన మీకు నమస్కారము. విశేషించి కొట్టునట్టి స్త్రీమూర్తులగు మీకు నమస్కారము.

02. నమ ఉగ'ణాభ్య స్తృగ్ంహతీభ్యశ్చ' వో నమో

ఉత్కృష్ట గుణ రూపులైన సమస్త మాతృకలు మున్నగు స్త్రీలకు నమస్కారము. పరులను హింసించుటకు సమర్థులైన దుర్గ మున్నగు భయంకర దేవతలకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! సప్తమాతృకలు మొదలుగాగల శక్తులరూపముగల మీకు నమస్కారము. హింసించుటకు సమర్థులగు దుర్గ మొదలైన రూపముగలవారగు మీకు నమస్కారము.

03. నమో' గృత్సేభ్యో' గృత్సప'తిభ్యశ్చ వో నమో

విషయాసక్తులకు నమస్కారము. విషయాసక్తులను రక్షించు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! విషయలోలుల రూపముగల మీకౌఅకు నమస్కారము. విషయాసక్తుల పాలకులైన మీకు నమస్కారము.

04. నమో వ్రాతే''భ్యో వ్రాత'పతిభ్యశ్చ వో నమో

నానా జాతుల సంఘములకు నమస్కారము. సంఘాధిపతులైన మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! నానాజాతుల రూపముగల మీకు నమస్కారము. ఆ సమూహములకు ప్రభువులైన మీకు నమస్కారము.

05. నమో' గణేభ్యో' గణప'తిభ్యశ్చ వో నమో

దేవానుచర గణములకు నమస్కారము. దేవానుచర గణములకు ప్రభువైన మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! ప్రమధులను భూతరూపములుగల మీకు నమస్కారము. అట్టి గణములకు పాలకులయిన రూపముగల మీకు నమస్కారము.

06. నమో విరూ'పేభ్యో విశ్వరూ'పేభ్యశ్చ వో నమో

వికృత రూపులైన నగ్న ముండాదులకు నమస్కారము. తురంగ గజ వక్త్రాది నానా రూపములను దాల్చు భృత్యులును అగు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! వికృతాకారులు (దిగంబరులు, హెచ్చు తక్కువలైన అవయవములు గలవారు) అగు మీకు నమస్కారము. సర్వరూపధారులైన మీకు నమస్కారము.

07. నమో' మహద్భ్యః' క్షుల్ల కేభ్య'శ్చ వో నమో

అణిమా ద్యష్టైశ్వర్యములతో కూడుకొన్నవారికి నమస్కారము. అష్టైశ్వర్యములు లేని మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! అణిమాద్యష్టైశ్వరములందు గొప్పవారల రూపముగల మీకు నమస్కారము. అట్టి అణిమాది సిద్ధులులేని రూపముగల మీకు నమస్కారము.

08. నమో' రథిభ్యో ఽరథేభ్య'శ్చ వో నమో

శరీర రథము నధిష్టించిన పరమాత్మకును, రథులైన యోధులకును, జీవులకును నమస్కారము. రథము లేని సామాన్య జీవులకును, శరీర రథము లేని అప్రాణులున్నగు మీకును నమస్కారము.

రుద్రులారా! రథమారోహించియున్న రూపముగల మీకొఱకు నమస్కారము. రథములేనట్టి రూపముగల మీకొఱకు నమస్కారము.

09. నమో రథే''భ్యః రథ'పతిభ్యశ్చ వో నమో

రథ రూపులకు నమస్కారము. రథములకు ప్రభువులైనట్టి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! రథముల రూపముగల మీకు నమస్కారము. రథములకు నాథులగు రూపముగల మీకు నమస్కారము.

10. నమం సేనా''భ్యః సేనానీభ్య'శ్చ వో నమో

రథ గజ తురగ పదాతి రూప సేనలకు నమస్కారము. సేనా నాయకులైనట్టి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! సేనలరూపమైన మీకు నమస్కారము. సేనాపతుల రూపమైన మీకు నమస్కారము.

11. నమః' క్షత్తృభ్యః' సంగ్రహీతృభ్య'శ్చ వో నమో

రథ శిక్షకులును, రథములను గ్రహించు సారథులును అగు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! గుఱ్ఱములను మరపువారలగు మీకొఱకు నమస్కారము. సారథుల రూపముగల మీకు నమస్కారము.

12. నమ స్తక్ష'భ్యో రథకారేభ్య'శ్చ వో నమో

దేవాధిష్టానులైన శిల్పి విశేషులకు నమస్కారము. చక్కగా రథములను నిర్మించు శిల్పులగు మీకు నమస్కారము.

Kiron Type Institute
కిరణ్ టైప్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

రుద్రులారా! వడ్రంగులరూపముగల మీకొఱకు నమస్కారము. రథముసేయు రూపము గల మీకు నమస్కారము.

13. నమః కులా'లేభ్యః కర్మారే'భ్యశ్చ వో నమో

కుంభకారులకు నమస్కారము. లోహకారులగు మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! కుమ్మరివాండ్ర రూపముగల మీకు నమస్కారమగుగాక. కర్మరుల రూపముగల మీకు నమస్కారమగుగాక.

14. నమః' పుఞ్జిష్టే"భ్యో నిషాదేభ్య'శ్చ వో నమో

పక్షి పుంజములను సంహరించు వారికి నమస్కారము. మత్స్య ఘాతుకులైనట్టి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! పక్షులను బంధించువారి రూపముగల మీకు నమస్కారము. మత్స్యములను చంపువారల రూపముగల మీకు నమస్కారము.

15. నమః' ఇషుకృద్భ్యో' ధన్వకృద్భ్యో'శ్చ వో నమో

చక్కని శరీరములను చేయునట్టి మీకు నమస్కారము. చక్కని ధనుస్సులను చేయునట్టి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! మంచి బాణములు చేయువారి రూపముగల మీకు నమస్కారము. మంచి ధనుస్సులను చేయువారి రూపముగల మీకు నమస్కారము.

16. నమో' మృగయుభ్యః' శ్వనిభ్య'శ్చ వో నమో

మృగములను చంపెడి వ్యాధులకు నమస్కారము. కుక్కల మెడలయందు గట్టబడిన పాశములను దాల్చెడి మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! వేటకాండ్ర రూపముగల మీకు నమస్కారము. కుక్కలను పాలించువారి రూపముగల మీకు నమస్కారము.

17. నమః శ్వభ్యః శ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః

శ్వాస రూపధారులకు నమస్కారము. శునక స్వాములైన మీకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! కుక్కలరూపముగల మీకు నమస్కారము. వాని క్షేత్రపాలకులైన మీకు నమస్కారము.

దుష్ట శక్తుల పాలిట శత్రువు, వాటిని ఎదుర్కునే వాడు, ఉపకారము చేసే ఆత్మయే తానై, ఆ యాత్మలకు సహకరించే వాడు, అనుబంధములు కలిగిన వాడు, అట్టి సమూహములకు అధిపతి అయిన వాడు, గణములో సభ్యుడు, గణములకు అధిపతి అయిన వాడు, సామాన్యము గాను, భయానకముగాను కనిపించే వాడు, ఉత్తమమైన ఆత్మగా, బలహీనంగా కనిపించేవాడు, రథమును అధిరోహించే వాడు, రథము లేని వాడు, తనే రథమైన వాడు, రథపతి అయిన వాడు, తానే సైనికుడు, సేనాధిపతి అయిన వాడు, తానే రథమును నడిపేవాడు, రథమును ఆపగలిగిన శక్తి గలవాడు, కుమ్మరి వాడు, స్వర్ణకారుడు, వేటగాడు,మత్స్యకారుడు, ధనువు, బాణములు తయారు చేసే వాడు, శునకముల కాపరి, తానే శునకరూపమై, వాటిని కాపాడే వాడు అయిన రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

పంచమానువాకః (15)

(ఇవి 15 యజుస్సులు - పదములు కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమో' భవాయ' చ రుద్రాయ' చ

(భవాయచ = ఎల్లప్పుడు అన్నిచోట్ల నుండువాడు; రుద్రాయచ = ప్రళయకాలమందు సమస్తము (రోదనము)నేడిపించువాడు)

ప్రాణుల యుత్పత్తికి మూల కారణమైన, జీవుల రోదనమునకు కారణ మైనట్టియు దుఃఖమును ద్రవింప జేయు నట్టి శివునకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! ప్రాణులకు కారణమైన వాని కొఱకును, దుఃఖమును పోగొట్టు వాని కొఱకును నమస్కారము.

02. నమః’ శర్వాయ’ చ పశుపత’యే చ

పాప నాశకులకును, అజ్ఞానులైన పురుషులను పాలించు వారికిని నమస్కారము.

రుద్రులారా! పాపములను బోగొట్టువాని కొఱకును, అజ్ఞానులగు పురుషులకు పాలకుడైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

03. నమో నీల’గ్రీవాయ చ శితికణ్ఠా’య చ

నీలగ్రీవము, స్వేత కంఠము కలవాడు నగు శివునకు నమస్కారము.

రుద్రులారా! నల్లని కంఠమధ్యముగలవాని కొఱకును, తెల్లనైన తక్కిన కంఠ ప్రదేశము గలవాని కొఱకును నమస్కారము.

(కాలకూటధారణముచే భగవంతుని కంఠమునందు కొలది భాగము మాత్రమే నల్లనై తక్కిన కంఠమంతయు తెల్లగనే యుండునని భావము)

04. నమః కపర్దినే’ చ వ్యు’ప్తకేశాయ చ

జటాజూటము కల వానికి, వ్యుప్త ముండిత కేశునకు (జుత్తులేనివానికి) నమస్కారము.

05. నమః’ సహస్రాక్షాయ’ చ శతధ’న్వనే చ

ఇంద్ర వేషముచే సహస్రాక్షుడైన వాడును, సహస్ర భుజములు గల అవతారములు ధరించుటచే శతధన్వుడును ఐన శివునకు నమస్కారము.

వేయి కన్నులుగలవాని కొఱకును, నూఱు ధనుస్సులు గలవాని కొఱకును నమస్కారము.

06. నమో’ గిరిశాయ’ చ శిపివిష్టాయ’ చ

కైలాసమున ఉండువాడును, శయనించువాడును, విష్ణువును తన హృదయమున ధరించువాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

కైలాస పర్వతమందుండు వాని కొఱకును, విష్ణు స్వరూపుడైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

07. నమో' మీఢుష్ట'మాయ చేషు'మతే చ

మేఘ రూపమున మిక్కిలి వర్షము కురిపించువాడును, బాణములు కలవాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

మేఘరూపమున వర్షించువాని కొఱకును, బాణములు ధరించిన వాని కొఱకును నమస్కారము.

08. నమో" హ్రస్వాయ' చ వామనాయ' చ

(అల్ప ప్రమాణుడగుటచే) హ్రస్వముగా నున్నట్టియును, (వ్రేళ్ళు మున్నగు అవయవముల సంకోచము వలన) వామనుడుగా నున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

పొట్టివాని కొఱకును, సంకుచితమైన యవయవములు గలవాని కొఱకును నమస్కారము.

09. నమో' బృహతే చ వర్షీ'యసే చ

ఆకారముచే ప్రౌఢుడైనట్టియు, గుణములచే సమృద్ధుడైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

ఆకారముచే గొప్పయైన వానికొఱకును, గుణములచే నధికుడైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

10. నమో' వృద్ధాయ' చ సంవృధ్వ'నే చ

వయసుచే అధికుడైనట్టియు, శృతులచే బాగుగా వృద్ధి పొందునట్టివాడు నగు శివునకు నమస్కారము.

వయసుచే నధికుని కొఱకును, వేదములచే పొగడబడిన వాని కొఱకును నమస్కారము.

11. నమో అగ్రి'యాయ చ ప్రథమాయ' చ

జగదుత్పత్తికి పూర్వమున్నట్టియు, సభలో ముఖ్యుడును అగు పరమ శివునకు నమస్కారము.

జగత్తు పుట్టుటకు ముందున్న వాని కొఱకును, ముఖ్యుడైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

12. నమ' ఆశవే' చాజిరాయ' చ

అంతటను వ్యాపించునట్టి గమనకుశలుడైన శివునకు నమస్కారము.

శీఘ్రముగా వ్యాపించువాని కొఱకును, గమనమందు సమర్థుడైన వానికొఱకును నమస్కారము.

13. నమః శీఘ్రి'యాయచ శీభ్యా'య చ

శీఘ్రముగా పోవు వాడును, ఉదక ప్రవాహమున నున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

వేగముగా నడచువాని కొఱకును, జలప్రవాహముల యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారము.

14. నమ' ఊర్మ్యాయ చావస్వన్యా'య చ

తరంగములతో గూడి యున్నట్టియు, ధ్వని రహితమైన స్థిరమైన జలమున ఉన్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

తరంగములయందున్న వానికొఱకును, నిశ్శబ్దమగు జలమునందున్న వాని కొఱకును నమస్కారము.

15. నమః స్రోతస్యా'య చ ద్వీప్యా' య చ

ప్రవాహమున నున్నట్టియు, జల మధ్యస్థములైన ద్వీపములందున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

ప్రవాహములందున్న వాని కొఱకును, జలమధ్యమందుగల భూమి యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారము.

సృష్టి కారకుడు, దుఃఖమును పోగొట్టేవాడు, పాపములను తొలగించే వాడు, జగత్తునకు అధిపతి, నీలకంఠుడు, భస్మమును దేహమంతా కలిగిన వాడు, కపాలములు ధరించి, కేశములు ముడి వేసుకొన్న వాడు, వేయి కన్నులు, వందల అస్త్రములు కలవాడు, గిరీశుడు, కాంతితో సమానమైన వాడు, సువృష్టి కురిపించే వాడు, చిన్నగాను, పొట్టిగాను ఉండేవాడు, పెద్దగా ఉండేవాడు, సృష్టి కన్నా ముందే ఉన్నవాడు, దేవతలలో ప్రథముడు, అంతటా ఉన్నవాడు, వేగముగా కదిలేవాడు, వేగమైన ప్రవాహములో ఉన్నవాడు, అట్టి ప్రవాహంలో ఈదగలవాడు, అలలలో, నిశ్చలమైన నీటిలో, సెల ఏళ్ళలో, ద్వీపములలో ఉన్న రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

షష్ఠోనువాకః (15)

(ఇవి 15 యజుస్సులు – "పదములు" కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమో" జ్యేష్ఠాయ' చ కనిష్ఠాయ' చ

విద్య, ఐశ్వర్యము మున్నగు వానిచే జ్యేష్ఠుడైనట్టి వాడున్నూ; విద్యాదులతో కనిష్ఠుడైన వాడును అగు మహాదేవునకు నమస్కారము.

విద్య, వయస్సు, ఐశ్వర్యము మొదలగువానిచే నధికుడైన వాని కొఱకును, ఆ యన్నిటి యందు తక్కువైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

02. నమః పూర్వజాయ' చాపరజాయ' చ

జగదాదిని హిరణ్య గర్భ రూపమున జన్మించి నట్టి, జగ దవసాన సమయమున అగ్ని రూపమున జన్మించినట్టి మహాదేవునకు నమస్కారము.

సృష్టికి మొదట హిరణ్యగర్భ రూపమున బుట్టిన వాని కొఱకును, వెనుక కాలమందు (అనగా ప్రళయ కాలమందు) కాలాగ్ని మొదలగు వాని రూపమున బుట్టిన వాని కొఱకును నమస్కారము.

03. నమో॑ మధ్యమాయ॑ చాపగల్భాయ॑ చ

మధ్యకాలమున దేవ తిర్య గాది రూపమున జన్మించి నట్టియును, ప్రరూఢములు కాని ఇంద్రియములు కలవాడును అగు మహాదేవునకు నమస్కారము.

మధ్యకాలమందు పుట్టిన వాని కొఱకును (దేవ నర తిర్యగ్యాది రూపముల నన్నమాట), ఇంద్రియజ్ఞానమే లేని శిశువైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

04. నమో॑ జఘన్యా॑య చ బుధ్ని॑యాయ చ

గవాదుల పశ్చాత్భాగమున వత్సాది రూపమున నున్నట్టియును, వృక్షాదుల మూలమున శాఖాదుల రూపమున నున్నట్టి పరమ శివునకు నమస్కారము.

జఘనభాగమునందు బుట్టిన వానికొఱకు (అనగా పశువులు మొదలగువాని పశ్చాద్భాగమందు బుట్టిన దూడలు మొదలగువాని కొఱకు), మూలమునుండి పుట్టినవాని కొఱకనగా వృక్షాదులయందైన కొమ్మలు మొదలగు వాని కొఱకును నమస్కారమగు గాక.

05. నమః సోభ్యా॑య చ ప్రతిసర్యా॑య చ

పుణ్య పాపములతో కూడుకొన్న వాడును, రక్షాబంధమున కర్తమైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

పాప పుణ్యములతో గూడిన మనుష్య లోక మందున్న వాని కొఱకును, వివాహాది కర్మలచే సంస్కరింపబడు రూపముగల వాని కొఱకును నమస్కారము.

06. నమో యామ్యా॑య చ క్షేమ్యా॑య చ

యమలోకమున బాపులను శిక్షించు వాని రూపమున జన్మించి నట్టియును, మోక్షమున కర్తుడై యున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

నరక లోకము నందు యముని రూపమున బాపులను శిక్షించు వాని కొఱకును, క్షేమ మనగా మోక్షము. దానికి యోగ్యుడైన వాడు జ్ఞాని. అట్టి రూపమైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

07. నమ' ఉర్వర్యా'య చ ఖల్యా'య య చ

సర్వ సస్యములతో నిండిన భూమితో ధాన్యాది విశేష రూపమున ఉన్నట్టియు, మేడి, నక్కు, నాగలి రూపమున భూమిని దున్ని, అందలి సారమును వెలిబుచ్చునట్టి శివునకు నమస్కారము.

ఎల్ల సస్యములతో నొప్పు భూమియందున్న వాని కొఱకును, ధాన్యము నూర్చు ప్రదేశమందున్న వాని కొఱకును నమస్కారము.

08. నమః శ్లోక్యా'య చాऽవసాన్యా'య చ

వేద మంత్రములచే తెలియ దగు మహిమ కలవాడై, వానిలో నున్నట్టియును, వేదాంతములైన ఉపనిషత్తులచే నిరూపింప దగు తత్వము కలవాడు కాన వానిలో నున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

వైదిక మంత్రములందున్న వాని కొఱకును, వేదావసానము ఉపనిషత్తులు అందు ప్రతిపాదించబడునది మోక్షము. అందున్న వాని కొఱకును (అనగా వేదాంత ప్రతిపాదితు డైనవాడు లేక జీవితావసానము నందున్నవాడు అని భావము) నమస్కారము.

09. నమో వన్యా'య చ కక్ష్యా'య చ

వృక్షాది రూపమున నున్నట్టియును, లతాది రూపమున నున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

అడవులందు వృక్షాదుల రూపమున నున్న వాని కొఱకును, బోదెలేని లతాదుల రూపమున నున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

10. నమః శ్రవాయ' చ ప్రతిశ్రవాయ' చ

శబ్ద రూపుడును ప్రతి ధ్వని రూపుడును అగు శివునకు నమస్కారము.

ధ్వని స్వరూపమైన వాని కొఱకును, ప్రతిధ్వని స్వరూపమైన వాని కొఱకును నమస్కారము.

11. నమ' ఆశుషే'ణాయ ఛాశుర'థాయ చ

వేగముగా పోవు సేన కలిగినట్టి, వేగముగా పోవు రథము కలిగినట్టి శివునకు నమస్కారము.

శీఘ్రముగా నడచు సేన గలవానికొఱకును, శీఘ్రముగా బోవు రథము గలవాని కొఱకును నమస్కారమగు గాక.

12. నమః శూరాయ చావభిన్దతే చ

యుద్ధమున ధైర్యము కలవాడును, శత్రువులను సంహరించువాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

యుద్ధమునందు ధైర్యము గలవాని కొఱకును, శత్రుసైన్యములను బ్రద్దలు గొట్టువాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

13. నమో' వర్మిణే' చ వరూథినే' చ

కవచము కలిగినట్టియు, గృహము కలవాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

కంచుకము గలవాని కొఱకును, మంచి గృహము గలవాని కొఱకును నమస్కారము.

14. నమో' బిల్మినే' చ కవచినే' చ

బిలము ఉపమానముగా కలదియును, యుద్ధమున శిరో రక్షకమునకు కిరీటము కలవాడును, శరీర రక్షకమైన కవచము కలవాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

శిరః కవచము గలవాని కొఱకును, దేహకవచము గలవాని కొఱకును నమస్కారము.

15. నమః శ్రుతాయ' చ శ్రుతసే'నాయ చ

వేద ప్రసిద్ధుడైనట్టియు, శత్రు నిగ్రహమందు ప్రసిద్ధమైన సేన కలవాడునగు శివునకు నమస్కారము.

వేదముల యందు బ్రసిద్ధుడై వేదముల వలననే తెలియబడువాని కొఱకును, ప్రసిద్ధమైన సేనగలవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక. దేవుని బాణాసనాద్యాయుధములుగాని, సేనలు గాని శృతి ప్రసిద్ధములే యగును.

(పై రెండు యనువాకములకును ఋషియు దేవతయు భగవంతుడగు శంభువు. ఛందస్సు మహావిరాట్టు.)

అందరికన్నా పెద్ద వాడు, మరియు చిన్న వాడు, అన్నిటికన్నా ముందు జన్మించిన వాడు, తర్వాత జన్మించిన వాడు, మధ్య వయస్కుడు, అతి పిన్నవాడు, మూలమునుంచి మరియు మధ్య నుంచి జన్మించిన వాడు, భూ మరియు ఇతర లోకముల నుండి జన్మించిన వాడు, నరకమున శిక్ష వేసి స్వర్గమున సుఖమును ఇచ్చేవాడు, పొలములలోను, వనములలోను ఉండే వాడు, వేదములలో వాటి శాంతి మంత్రములలో పొగడబడిన వాడు, అడవులలోని వృక్షములలోను, చిన్న పొదలలో ఉండేవాడు, శబ్దము మరియు ప్రతిధ్వనిలోను ఉండేవాడు, వేగముగా నడిచే సైన్యము, ఆయుధాలలో ఉండేవాడు, వీరులు మరియు రాజుల రూపములో ఉండేవాడు, అస్త్ర శస్త్రములు కలిగి రథమును ఆధిరోహించన వాడు, శిరస్త్రాణము మరియు కవచము ధరించిన వాడు, గొప్ప యశస్సు మరియు సేన కలిగిన వాడు అయిన రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

సప్తమానువాకః (16)

(ఇవి 16 యజుస్సులు - "పదములు" కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమో' దున్దుభ్యా'య చాహనన్యా'య చ

భేరీ నుండి బయల్వెడలిన శబ్దము స్వరూపముగా కలవాడును, దుందుభిని మ్రోగించు దండముతో మొత్తుటచే బయల్వెడలిన నాదము రూపముగా కలవాడును, వంశ దండోద్భవుడు అగు శివునకు నమస్కారము.

భేరులయందు బుట్టిన ధ్వనిరూపుడైన వాని కొఱకును, అందు తాడన రూపమునైన వానికొఱకును నమస్కారము.

02. నమో' ధృష్ణవే' చ ప్రమృశాయ' చ

యుద్ధమున పలాయన రహితుడును, పర సైన్య వృత్తాంతమును పరామర్శించు వాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

యుద్ధమునందు వెనుదీయని వాని కొఱకును, శత్రు వృత్తాంతములను తెలుసుకొను వాని కొఱకును నమస్కారము.

03. నమో' దూతాయ' చ ప్రహి'తాయ చ

స్వామి వృత్తాంతములను స్వస్వామి జనులకు తెలియ జేయుటలో కుశలుడై నట్టియు, స్వామిచే పంపబడిన పురుషుడైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

వృత్తాంతమును దెలుపుటయందు నేర్పరియైన వాని కొఱకును, ఉత్తమ స్వభావముగల సేవకుడగు(దూత) వాని కొఱకును నమస్కారము.

04. నమో' నిషఙ్గిణే' చేషుధిమతే' చ

ఖడ్గము కలవాడును, బాణధారమైన అమ్ముల పొది కలవాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

ఖడ్గముగల వాని కొఱకును, అమ్ముల పొదులు గలవాని కొఱకును నమస్కారమగు గాక..

05. నమ' స్తీక్ష్ణేషవే చాయుధినే' చ

వాడి బాణములు కలవాడును, బహ్వాయుధములు కలవాడునగు శివునకు నమస్కారము.

వాడియైన బాణములు గల వానికిని, అసంఖ్యాకములగు ఆయుధములు దాల్చిన వానికిని నమస్కారమగుగాక.

06. నమః స్వాయుధాయ’ చ సుధన్వ’నే చ

శోభనమైన త్రిశూల రూపమగు ఆయుధము కలవాడును, శోభనమైన పినాక రూపమగు ధనుస్సు కలవాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

త్రిశూలమను మంచి ఆయుధము గలవాని కొఱకును, పినాకమను మంగళకరమైన ధనస్సు గలవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక..

07. నమః స్రుత్యా’య చ పథ్యా’య చ

పాద సంచార యోగ్యమైన క్షుద్ర మార్గమునకు అర్హుడును, రథాశ్వాది సంచార యోగ్యమైన ప్రౌఢమార్గము కలవాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

కాలిదారుల యందున్నవాని కొఱకును, గొప్ప మార్గముల యందున్నవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

08. నమః కాట్యా’య చ నీప్యా’య చ

కుత్సితమైన జలము అనగా అల్ప జలము ప్రవహించు చోటును కటము అందురు. అందు జల రూపమున నున్న శివుడు కాట్యుడు. అతనికి నమస్కారము. అథో ముఖము గాను, అడ్డము గాను జలము ప్రవహించు చోటను జల రూపమున నున్న శివునకు నమస్కారము.

కాటమనగా నూయి యనియు లేదా లింగమనియు యున్నందున వాటిరూపమున నున్నవాని కొఱకును, నీపమనగా జలము వెడలు ప్రదేశము గనుక అందున్న వాని కొఱకును నమస్కారము.

09. నమః సూద్యా’య చ సరస్యా’య చ

సూద మనగా బురద ప్రదేశము గనుక అందున్న వానికొఱకును, కొలను లందున్నవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

10. నమో' నాద్యాయ' చ వైశన్తాయ' చ

నదుల యందు జలరూపముననున్న వానికొఱకును, అల్పసరస్సుల యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

11. నమః కూప్యాయ చావట్యాయ చ

నూతులందు జలరూపమున నున్నవానికొఱకును, పల్లములయందు జల రూపమున నున్న వానికొఱకును నమస్కారమగుగాక.

12. నమో వర్ష్యా'య చావర్ష్యాయ' చ

వర్షమువలన గలుగు జలమునందున్న వానికిని, సముద్రాది జలముల నందున్న వానికిని నమస్కారమగుగాక.

13. నమో' మేఘ్యా'య చ విద్యుత్యా'య చ

మేఘములయందున్న వానికొఱకును, మెఱుపులతో గూడి యున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

14. నమ ఈధ్రియా'య చాతప్యా'య చ

శరత్కాలమందు నిర్మలమై ప్రకాశించు మేఘమునందున్న వానికిని, ఎండకాయునప్పుడు వర్షించు వర్షమందున్న వానికిని నమస్కారమగుగాక.

15. నమో వాత్యా'య చ రేష్మి'యాయ చ

గాలితో గూడిన వానయందున్న వానికిని, ప్రళయకాలమందు పాషాణాది సహితమైన వర్షరూపము గలవానికిని నమస్కారమగుగాక.

16. నమో' వాస్తవ్యా'య చ వాస్తుపాయ' చ

వస్తువనగా గోవులు, అశ్వములు మొదలుగాగల పదార్థరూపము గల ధనము కలవానికొఱకును, గృహములను నిర్మించుచోట్ల యందుగలవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

(ఈ అనువాకమునకు ఋషి హేమకోశుడు. దేవత రుద్రుడు. చంధస్సు: మహాపంక్తి.)

పెద్ద నగారా నుంచి వెలువడే శబ్దము నందు ఉన్న వాడు, అ నగారా మోగించే ఓడు నందు ఉండే వాడు, సమరభూమి నుంచి పారిపోని వాడు, వేగు తెచ్చిన సమాచారాన్ని పరిశీలించేవాడు, దూత మరియు సేవకుని రూపములో ఉండేవాడు, ఖడ్గము, అమ్ముల పొది కలిగిన వాడు, పదునైన బాణములు మరియు ఇతర అస్త్రములు కలిగిన వాడు, ఉత్తమమైన ధనుస్సు మరియు ఇతర శస్త్రములు కలిగిన వాడు, విశాలమైన మరియు ఇరుకైన మార్గములందు వెళ్లే వాడు, కాలువలలోను, సెలయేటి లోను ఉండేవాడు, నీటి మడుగులోను, సరస్సులోను ఉండేవాడు, నదులలోను, ఏటి లోను ఉండేవాడు, బావిలోను, జలపాతములలోను ఉండేవాడు, వర్షములోను, ఎడారిలోను ఉన్నవాడు, మేఘము మరియు మెరుపులో ఉన్నవాడు, నిర్మలమైన శరదృతు ఆకాశములోను, వర్షములోను, సూర్యుని లోను ఉన్నవాడు, భీకర వర్షపు గాలిలోనూ, వేడి వడగాల్పు లోను ఉన్నవాడు, గృహ నిర్మిణములో ఉండే ప్రతి వస్తువులోను, వాస్తు పురుషుడి రూపంలో గృహాన్ని కాపాడే వాడు అయిన ఆ రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

అష్టమానువాకః (17)

(ఇవి 17 యజుస్సులు - "పదములు" కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమః సోమా'య చ రుద్రాయ' చ

ఉమతో గూడి యున్నట్టియు, సకల జీవుల రోదన హేతువైన దుఃఖమును ద్రవింప జేయు నట్టి శివునకు నమస్కారము.

పార్వతీ సహితుడైన వానికొఱకును, రోదన హేతువైన దుఃఖమును బోగొట్టువాని కొఱకును నమస్కారము.

02. నమ' స్తామ్రాయ' చారుణాయ' చ

ఉదయ కాలమున ఆదిత్య రూపుడగుటచే అత్యంత రక్త వర్ణుడై ఉన్నట్టియు, ఉదయానంతరమున ఇంచుకంత రక్త వర్ణుడై ఉన్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

ఆదిత్యరూపముచే నుదయ కాలమున మిక్కిలి యెఱ్ఱనివాని కొఱకును, పిమ్మట కొంచెము ఎఱ్ఱని వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

03. నమః శఙ్గాయ' చ పశుపత'యే చ

సుఖమును పొందించు వాడును, సుఖము నుత్పాదించు వాడును, భయ హేతువులైన పాప రోగ చోరాదుల నుండి రక్షించు వాడును అగు మహా దేవునకు నమస్కారము.

సుఖమునే పొందించువాని కొఱకును, జీవకోట్లను పాప రోగ చోరాది భయములనుండి రక్షించు ప్రభువు కొఱకును నమస్కారము.

04. నమ' ఉగ్రాయ' చ భీమాయ' చ

విరోధులను నశింప జేయుటకు క్రోధ యుక్తుడైనట్టి వాడును, దర్శన మాత్రము చేత విరోధులకు భయ హేతు వైనట్టి శివునకు నమస్కారము.
పాప రోగ నరకాదులచేత జయింప నలవిగాని వాని కొఱకును, ఏ పాపరోగాదులకు జగత్తు భయపడునో ఆ పాప రోగాదులకే భయము కలిగించు రూపము కలవాని కొఱకును నమస్కారము.

05. నమో' అగ్రేవధాయ' చ దూరేవధాయ' చ

అగ్రమునందు వధ కలవాడును (ముందున్న వానిని సంహరించువాడు) దూరమునందు వధ కలవాడును, అగు శివునకు నమస్కారము.
శత్రువుల కభిముఖుడై వారిని జంపు వాని కొఱకును, దూరమున నున్న వారిని గూడ జంపు వాని కొఱకును నమస్కారము.

06. నమో' హన్త్రే చ హనీ'యసే చ

దూర సమీప వర్తి శత్రువులను ధ్వంసము చేయువాడును, శత్రు ధ్వంసము చేయువాడును, సర్వాతిశాయి శక్తిచే సర్వులను సంహరించు వాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

చంపతగిన వారి పాలిటి మృత్యు స్వరూపునకును, అధికముగా జంపువాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

07. నమో' వృక్షేభ్యో హరి'కేశేభ్యో

కల్పవృక్షాది స్వరూపుడును, హరిత వర్ణములును, కేశ సదృశములునగు ఆకులు గల వృక్షములు స్వరూపముగా కలవాడునగు శివునకు నమస్కారము.

ఆకుపచ్చరంగుగల వెంట్రుకలవంటి పత్రములుగల వృక్షముల రూపముగల రుద్రునకు నమస్కారము.

08. నమ'స్తారాయ

ఓంకార రూపమైన ప్రణవముచే ప్రతిపాదింపబడు శివునకు నమస్కారము.

09. నమ'శ్శమ్భవే' చ మయోభవే' చ

సుఖము నుత్పాదించు వాడును, లోకములకు సుఖము భావించు వాడు నగు శివునకు నమస్కారము.

సుఖము గలగించువాని కొఱకును, మోక్షము గలిగించు వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

10. నమః శఙ్కరాయ' చ మయస్కరాయ' చ

విషయ సుఖములను జేకూర్చు వాడును, మోక్ష సుఖమును జేకూర్చు వాడును అగు శివునకు నమస్కారము.

స్వభావముచేతనే ఎల్లప్రాణులకును సుఖము చేయు వాని కొఱకును, ఆచార్యుడు, శాస్త్రము మొదలగు రూపముల మోక్ష సుఖము చేయు వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

11. నమః' శివాయ' చ శివతరాయ చ

కళ్యాణ స్వరూపుడై స్వయముగ నిష్కల్మషముగ నుండు వాడును, మిక్కిలి కళ్యాణ స్వరూపుడుగా నుండునట్టి శివునకు నమస్కారము.

కళ్యాణ రూపుని, తన భక్తులను గూడ కళ్యాణ ప్రధానులుగా జేయు రూపము గలవాని కొఱకును నమస్కారము.

12. నమ స్తీర్థ్యా'య చ కూల్యా'య చ

ప్రయాగాది తీర్థములందు సన్నిహితుడై యుండునట్టియును, నదీ తీరములందు ప్రతిష్ఠింపబడిన లింగరూపమున నుండునట్టి శివునకు నమస్కారము.

తీర్థములయందు సన్నిహితుడై యున్న వాని కొఱకును, నదీతీరములందు లింగ రూపమున నున్నవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

13. నమః' పార్యా'య చావార్యా'య చ

సంసార సముద్రము దాటించి, మోక్ష కాములచే ధ్యానింప దగిన వాడును, సంసార మధ్యమున నున్నవారికి కామ్య ఫలదుండునగు శివునకు నమస్కారము.

సంసార సముద్రమున కావలిగట్టున ముముక్షువులచే ధ్యేయమై యున్న వాని కొఱకును, సంసారమందు కామ్య ఫలము లిచ్చువాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

14. నమః' ప్రతర'ణాయ చోత్తర'ణాయ చ

గొప్ప మంత్ర జపాదుల యొక్క రూపము వలన బాప తరణమునకు హేతువైనట్టియు, తత్వ జ్ఞాన రూపమున సంపూర్ణముగా సంసారము నుండి దాటించు వాడునగు శివునకు నమస్కారము.

తరించుటకు హేతువైన వాని కొఱకును, సంసారమునుండి తరించుటకు సాధనమైన వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

15. నమ ఆతార్యా'య చాలాద్యా'య చ

జీవ రూపమున మరల సంసార గమనమునకు అర్హుడైనట్టియు, సంపూర్ణముగా కర్మఫలము ననుభవించు జీవుడైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

సంసారమున కావలిగట్టును బొందియు కర్మశేషముచే మఱల సంసారమును బొందుటయందున్న వాని కొఱకును, జీవసంబంధియైన వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

(ఆలాదమనగా స్వర్గము) అస్వరూపుడైనవాని కొఱకని కూడా భావము.

16. నమః శష్ప్యా'య చ ఫేన్యా'య చ

గంగా తీరాదులతో జన్మించు కుశాంకురాదులకు అర్హుడైనట్టియును, నదీ మధ్య గత ఫేనమునకు అర్హుడైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

గంగాతీరములందు బుట్టిన బాల తృణముచే బూజింపబడు వాని కొఱకును, నదిలో నుండు నురుగు రూపమైన వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

17. నమః సికత్యా'య చ ప్రవాహ్యా'య చ

సికతకు అర్హుడైనట్టియును, ప్రవాహమునకు అర్హుడైనట్టి శివునకు నమస్కారము.

సైకతప్రదేశ స్వరూపుని కొఱకును, ప్రవాహముల యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

ఉమాపతి, దుఃఖములను పోగొట్టే వాడు, సూర్యోదయ, అస్తమయ సమయము నాటి సూర్యుని వర్ణము కలిగిన వాడు, సంతోషాన్ని కలిగించే వాడు, రక్షకుడు, ఉగ్రముగాను, భయానకముగాను ఉన్నవాడు, నాయకుడు, శత్రు సంహారము చేసే వాడు, దూరము నుండి మాట్లాడే వాడు, ప్రళయ కారకుడు (పూర్తి విధ్వంసం), కర్మ యనే సువృక్షమైన వాడు, ఓంకార ప్రకాశకుడు, భోగ కారకుడు, మోక్ష కారకుడు, అనేక లోకముల భోగమునిచ్చే వాడు, శుభమైన వాటిలో ఉన్నవాడు, శుభకరుడు, పవిత్రమైన జలము లో ఉన్నవాడు, ప్రవాహముల వద్ద అర్చించ బడే వాడు, సిద్ధి

పొందిన వారిచే నుతించ బడిన వాడు, కామ్యప్రదుడు, భవ సాగరాన్ని, పాపాలను దాటించి మోక్షాన్ని కలిగించే వాడు, ఆత్మలను ఈ ప్రపంచములోకి పంపించే వాడు, కర్మ ఫలములను అనుభవింప చేసే వాడు, రెల్లుగడ్డి లోను, నీటి ప్రవాహపు నురగలోను, నదులయందు, ఇసుకలోను, నీటి ప్రవాహంలో ఉండేవాడు అయిన రుద్రునికి నా నమస్కారములు.

నవమానువాకః (19)

(ఇవి 19 యజుస్సులు - "పదములు" కల వచన రూప మంత్రములు)

01. నమ' ఇరిణ్యా'య చ ప్రపథ్యా'య చ

ఊషర క్షేత్రములం దుండునట్టియును, పది మంది నడుచు త్రోవలోనుండు నట్టి శివునకు నమస్కారము.

చవిటి నేలలందున్న వాని కొఱకును, రాజబాటలయందున్న వాని కొఱకును నమస్కార మగుగాక.

02. నమః కిగ్ంశిలాయ' చ క్షయ'ణాయ చ

కుత్సితములు అనగా క్షుద్రములగు శిలలు గల ప్రదేశముల నుండునట్టి, నివాస యోగ్య ప్రదేశమునం దుండునట్టి శివునకు నమస్కారము.

సన్నని రాళ్ళుగల ప్రదేశ మందున్న వాని కొఱకును, వాసయోగ్యమైన ప్రదేశముల యందొప్పు వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

03. నమః కపర్దినే' చ పులస్తయే' చ

జటా బంధము కలవాడును, భక్తుల యెదుట నుండు నట్టి శివునకు నమస్కారము.

జటాబంధము కలవాని కొఱకును, వెంట్రుకలు గలవాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

04. నమో గోష్ఠ్యా'య చ గృహ్యా'య చ

గోశాలలో నుండునట్టియు, సామాన్య గృహములలో నుండునట్టి శివునకు నమస్కారము.

గోవుల స్థానమునందున్న వాని కొఱకును, గృహమునందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

05. నమ స్తల్ప్యాయ' చ గేహ్యా'య చ

తల్పము నందును మంచము పైని శయనించునట్టియును, ధనికుల ప్రాసాదమునం దుండు వాడు నగు శివునకు నమస్కారము.

పాన్పునందున్న వాని కొఱకును, మేడలు మొదలయిన వాని యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

06. నమః కాట్యా'య చ గహ్వరేష్ఠాయ' చ

కుత్సితముగా తిరుగువాడును, ముండ్లతో నిండిన లతాదులచే ప్రవేశింప నలవి కాని ప్రదేశమున నుండువాడును, విషయములైన గిరి గుహాదులలో నుండువాడునగు శివునకు నమస్కారము.

దుష్ప్రదేశములందున్న వానికిని, విషమప్రదేశములందున్న వానికిని నమస్కారము.

07. నమో" హ్రదయ్యా'య చ నివేష్ప్యా'య చ

అగాధ జలములం దుండువాడును, నీహార జలమం దుండువాడు నగు శివునకు నమస్కారము.

లోతైన మడుగులయందున్న వాని కొఱకును, మంచినీరునందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

08. నమః పాగ్ంసవ్యా’య చ రజస్యా’య చ

పరమాణువులం దున్నట్టియును విస్పష్టమైన ధూళిలోనున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

సూక్ష్మమైన దుమ్మునందున్న వాని కొఱకును, స్థూలమైన దుమ్మునందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

09. నమః శుష్క్యా’య చ హరిత్యా’య చ

కాష్ఠములం దున్నట్టియును, తడిసిన దాని యందు క్రొత్త దాని యందున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

ఎండు కట్టెలయందున్న వాని కొఱకును, పచ్చి కట్టెల యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

10. నమో లోప్యా’య చోలప్యా’య చ

తృణాదికము లోపించు కఠిన ప్రదేశమున నున్నట్టియును, రెల్లు మొదలగు తృణములందున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

కఠిన ప్రదేశమందున్న వాని కొఱకును, తృణాదులయందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

11. నమ’ ఊర్మ్యా’య చ సూర్మ్యా’య చ

భూమి యందుండువాడును, చక్కని కెరటములు గల నదులయందుండు వాడునగు శివునకు నమస్కారము.

భూమియందున్న వాని కొఱకును, మంచి తరగల యందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

12. నమః’ పర్ణ్యాయ చ పర్ణశద్యా’య చ

ఆకులం దున్నట్టియును, ఎండుటాకుల మొత్తమునం దున్నట్టి శివునకు నమస్కారము.

పత్రములయందున్న వాని కొఱకును, ఎండుటాకుల సమూహ మందున్న వాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

13. నమో’ఽపగురమా’ణాయ చాభిఘ్నతే చ

సిద్ధము చేయబడిన ఆయుధములు కలవాడును, సంపూర్ణముగా సంహరించునట్టి శివునకు నమస్కారము.

ఆయుధము ధరించిన వాని కొఱకును, శత్రువుల కభిముఖుడై కొట్టువాని కొఱకును నమస్కారమగుగాక.

14. నమ’ ఆఖ్ఖిదతే చ ప్రఖ్ఖిదతే చ

ఇంచుకంత దుఃఖము కలిగించునట్టియు, అత్యంత దుఃఖము కలిగించునట్టి శివునకు నమస్కారము.

కొంచెము శ్రమపఱచువాని కొఱకును, మిక్కిలి శ్రమపఱచు వాని కొఱకును నమస్కారము.

(నమస్సోమాయ అనునట్టి యష్టమానువాకాదిగ నింతవఱకు నొకే మంత్రము. ఇందుకు దేవతయు, ఋషియు భగవంతుడే. ఛందస్సు మహానుష్టుప్పు.)

15. నమో’ వః కిరికేభ్యో’ దేవానాగ్ం హృద’యేభ్యో

భక్తులకు ధనమును చిమ్మెడి ఉదారులగు రుద్రావతారులకును, సర్వ దేవ ప్రియు డగుటచే సర్వ దేవతల హృదయమగు వారికి నమస్కారము.

దేవతలకు మనస్సువంటి వారలు. భక్తులకు ధనము పూర్ణముగా నిచ్చునట్టివారలు - రుద్రావతారులునైన మీకు నమస్కారమగు గాక.

(ఇది మొదలు ఈ యనువాకాంతము వరకు నొక మంత్రము. ఇయ్యది ప్రత్యక్షకృతము. ఇదివరకు దేవుని లీలా విగ్రహములు వేఱువేఱుగా నమస్కరింప బడినవి. ఇప్పుడు సమూహ రూపమున నమస్కరింప బడుచున్నవి.)

16. నమో' విక్షీణకేభ్యో

క్షీణించు వాని కంటే విపరీతములై ఎప్పుడునూ నశింపని శివ శక్తులకు నమస్కారము.

నాశములేని దేవతా హృదయులైన మీ కొఱకు నమస్కారము.

17. నమో' విచిన్వత్కేభ్యో

అపేక్షించు అర్ధమును సంపాదించి యొసంగు శివునకు నమస్కారము.

అపేక్షింపబడిన దాని నెల్ల సంపాదింప శక్తిగల దేవతా హృదయులగు మీకు నమస్కారము.

18. నమ' అనిర్ హతేభ్యో

సంపూర్ణముగా, నిశ్శేషముగా జీవుల యొక్క పాపములను, అచేతనము లందలి దోషములను, లోపములను, తొలగించు శివునకు నమస్కారము.

పాపనాశనము సేయు వారలగు దేవతా హృదయులగు మీకు నమస్కారము.

19. నమ' అమీవత్కేభ్యః

సంపూర్ణముగా స్థూల భావము పొంది దేవతలలో కల శివునకు నమస్కారము.

స్థూలభావము చేత అంతటను విజృంభించు వారలగు దేవతల హృదయ రూపులగు మీకు నమస్కారము.

(పరమేశ్వరుని సర్వాత్మ తత్వము నిరూపించుటకే అనేక విధములుగా ఆయన యొక్క స్థావర జంగమ రూపములు చెప్పబడినవి. - పదునాఱవ మంత్రము మొదలుగాగల దీనికి ఋషియు, దేవతయు భగవంతుడగు శంభువు. ఛందస్సు షట్పదజగతి)

నీటి ఎద్దడి ఉన్న ప్రాంతాల్లో నివసించేవాడు, మార్గములో నడిచేవాడు, ఎడారుల్లో, ఉన్నతమైన ప్రదేశాల్లో నివసించేవాడు, జటా ఝూటములు కలిగి, భక్తులను

కాపాడుటలో ముందుండే వాడు, గృహములలోను, పాకలలో, గుహాలలోను నివసించేవాడు, తల్పముపై ఉండేవాడు, అలంకరించబడిన మందిరములలో, ముళ్ళ పొదలలో నివసించేవాడు, లోతైన నీటి మడుగుల్లో, హిమ బిందువుల్లో ఉన్నవాడు, ధూళిలో, బురద మట్టిలో, ఎండిపోయిన చెక్కలో, పచ్చి కొమ్మలో, నేలలో, పచ్చికలో, మైదానములో, నీటి తరంగాలలో, పచ్చని ఆకులలో, ఎండుటాకులలో ఉండేవాడు, అస్త్రములు ధరించి శత్రు సంహారం చేసే వాడు, ఎక్కువ బాధ పెట్టని వాడు, పెట్టే వాడు, భక్తులకు సకల సంపదలు ఇచ్చే వాడు, దేవతల ఆత్మలలో ఉన్నవాడు, నాశనములేని వాడు, దేవతల హృదయంలో ఉన్నవాడు, కోర్కెలు తీర్చే వాడు, పాపములను తొలగించేవాడు, సర్వాంతర్యామి అయిన రుద్రునకు నా నమస్కారములు.

దశమానువాకః (12) (ఇవి 12 ఋక్కులు)

01. ద్రాపే అన్ధ'సస్పతే దరి'ద్ర న్నీల'లోహిత।
ఏషాం పురు'షాణామేషాం
ప'శూనాంమా భేర్మా౽ రో మో ఏ'షాం కించనామ'మత్।

కుత్సితమైన గతిని పొదించువాడా! అన్నమును రక్షించువాడా! ఏమియునూ లేనివాడా! కంఠమున నల్లనివాడవై ఇతరత్ర ఎఱ్ఱనివాడా! పుత్ర పౌత్రాదుల యొక్కయు, ఈ మాదగు గో మహిష్యాదుల యొక్కయు, సమూహమును భయపెట్టకుము. ఈ మోక్షమందిన అందఱిలో ఒక వస్తువునైనను నశింప జేయకుము. రోగమందినవారిగా జేయకుము.

పాపులను శిక్షించువాడా! భక్తుల అన్నమును పాలించువాడా! నీవు దక్క మఱియొండు మిగులనివాడా! కంఠదేశమున మాత్రము నల్లనై మిగతా శరీరమంతయు నెఱ్ఱనైనవాడా! మా సంబంధమైన పుత్ర మిత్ర కళత్రాదులకును, పశువులు మొదలగు వానికిని అభయమిమ్ము. వీనిలో నేదియు నశింపకుండ నేదియు రోగమును బొందకుండ యుండుగాక.

(దీనికి ఋషి పులహుడు, దేవత రుద్రుడు, ఛందస్సు ఆస్తారపంక్తి)

02. యా తే' రుద్ర శివా తనూః శివా విశ్వాహ' భేషజీ।
శివా రుద్రస్య' భేషజీ తయా' నో మృడ జీవసే"॥

ఓ శివుడా! నీదగు ఒక శరీరము శాంతమైనది. ఆ శరీరముతో మమ్ములను జీవింప జేయుటకు సుఖింప జేయుము. ఆ శరీరము అన్ని దినములందును రోగ దారిద్ర్యాదులను తొలగించుటకు ఔషధము వంటిది కాన శుభకరమైనది. శివుని యొక్క తాదాత్మ్యము పొందుటకు ఔషధ రూపమైనదియును, జ్ఞాన దానముచే సంసార దుఃఖమును తొలగించును గాన మంగళకరమైనదియును అగుచున్నది.

రుద్రుడా! సర్వకాలముల యందును భక్తులకు దివ్యౌషధములవలె దారిద్ర్య రోగములను బోగొట్టునదియు, జ్ఞానదానముచే జన్మ మరణాది దుఃఖములను దోలి నిన్ను పొందించునదియు నైన మంగళకరమైన ఏ నీ రూపము కలదో ఆ రూపముచేత మాకు ఈ లోకమున సౌఖ్యమును జేకూర్చి తుదకు సంసార దుఃఖమును తొలగించి మోక్ష మొసంగుము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి స్కంధుడు, దేవతయు స్కంధరూపుడగు రుద్రుడు, ఛందస్సు అనుష్టుప్పు)

03. ఇమాగ్ం రుద్రాయ' తవసే' కపర్దినే"
క్షయద్వీ'రాయ ప్రభ'రామహే మతిమ్।
యథా' నః శమస'ద్ద్విపదే చతు'ష్పదే
విశ్వం' పుష్టం గ్రామే' అస్మి న్ననా'తురమ్॥

ఏ ప్రకారముగా మా యొక్క పుత్ర పౌత్రాది రూప మనుష్యునకును, మహిష్యాది రూప పశువునకును, సుఖము అగునో ఇంతే కాదు. ఈ గ్రామము నందలి ప్రపంచము సుఖ పూర్ణమును, ఉపద్రవ శూన్యమును అగునో అట్లు మేము రుద్రుని కొఱకు ఈ పూజ, ధ్యానము మున్నగు వానికి చెందిన బుద్ధిని గొప్పగా పోషించు చున్నాము. బల యుక్తుడును, తాపస వేషుడును, క్షీణించు ప్రతిపక్ష పురుషులు కలవాడు నగు రుద్రునకు సకలమును సమర్పించు చున్నాము.

మా పుత్ర పౌత్రాది మనుష్యులకును, పశువులకును, సుఖము కలుగునట్లుగాను, – ఈ గ్రామమందున్న ప్రాణి సమూహమున కంతకు సుఖము కలుగునట్లుగాను, – మా

కోర్కెలన్నియు నెఱవేర్చుటకు సమర్థుడున్నూ, దిట్టయు, జటాజూటము కలవాడును, శత్రువుల హతమార్చు వాడును అగు రుద్రుని కొఱకైన పూజా విధానమందు మా ధ్యానశక్తిని మిక్కిలి పోషించు చున్నాము.

04. మృడా నో' రుద్రోత నో మయ'స్కృధి
క్షయద్వీ'రాయ నమ'సా విధేమ తే।
యచ్ఛం చ యోశ్చ మను'రాయజే
హితా తద'శ్యామ తవ' రుద్ర ప్రణీ'తౌ।

ఓ శివా! మమ్ములను ఇహ లోకమున సుఖింప జేయుము. ఇంతే కాదు మాకు పర లోకమునను సుఖమును చేయుము. నశింప చేయ బడిన మా పాపములును, వీరులును గల నీకు నమస్కారముతో సేవించెదము. పాలకుడైన ప్రజాపతి ఏ సుఖమును, దుఃఖమునకు దూరముగా నుండుటను, ఏ లేశమును సంపాదించెనో ఆ సర్వమును మేము ఓ శివుడా! నీ యొక్క ప్రణయమును, స్నేహాతిశయమును కలుగగా పొందగలము.

రుద్రా! మమ్మీ లోకమందును, పరలోకమందును సుఖింప జేయుము. అందుకై పాపములను బోదోలగల నిన్నాశ్రయింతుము. ప్రజాపతి మా కెట్టి సౌఖ్యముల నిర్ణయించెనో వాటిని గూడ నీ యొక్క ప్రేమ మా యందు కలిగిననే పొందగలము కాబట్టి మమ్ము రక్షింపుము.

(3,4 మంత్రములకు ఋషి మాండవ్యుడు. ఛంధస్సు జగతి. దేవత రుద్రుడు)

05. మా నో' మహాన్త'ముత మా నో' అర్భకం
మా న ఉక్ష'న్తముత మా న ఉక్షితమ్।
మా నో'ఽవధీః పితరం మోత మాతరం' ప్రియా
మా న'స్తనువో' రుద్ర రీరిషః।

ఓ రుద్రుడా! మా యొక్క ముదుసలియైన పురుషుని హింసింపకు. అంతే కాదు. మా యొక్క బాలుని హింసింపకుము. అంతే కాదు. మాయొక్క నీరు చిమ్ముటకు సేవ చేయుటకును సమర్థుడైన పురుషుని హింసింపకుము. అంతే కాదు మా యొక్క గర్భమందలి పురుషుని హింసింపకుము. మా యొక్క తండ్రిని చంకపుము. అంతే కాదు మా తల్లిని కూడా చంపకుము. మా యొక్క ప్రియమైన శరీరములను హింసింపకుము.

మా పితామహాది వృద్ధులను, మా శిశువులను, మా వంశకర్తలు గాబోవు యువకులను, మా సంబంధమైన గర్భ శిశువులను, మా తల్లి దండ్రులను హింసింపకుము. మా శరీరముల కెట్టి బాధయు లేకుండా భద్ర మొసగుము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి దేవరాతుడు. దేవత నందీశ్వరస్వరూపుడగు రుద్రుడు. ఛంధస్సు జగతి)

06. మా న'స్తోకే తన'యే మా న ఆయు'షి
మా నో గోషు మా నో అశ్వే'షు రీరిషః।
వీరాన్మా నో' రుద్ర భామితో॒ఽ వ'ధీర్హవిష్మ'న్తో నమ'సా
విధేమ తే।

ఓ రుద్రుడా! మా యొక్క సంతానమందును దయ చూపి హింసింపకుము. మా యొక్క ఆయుర్దాయము విషయమై హింసింపకుము. మా యొక్క గోవులందును, మా యొక్క గుఱ్ఱమల విషయమై హింసను ఆచరింపకుము. కృద్ధుడవై మా యొక్క వీరులను, భృత్యులను వధింపకుము. మేము హవిస్సు గలవారమై నిన్ను నమస్కారముతో సేవించెదము.

ఓ రుద్రా! నీకు కోపము కలుగునట్లు మే మపచార మొనర్చినను సహించి మా పుత్ర పౌత్రులను మా ఆయుష్యమును మా గోమహిషాదులను మా యశ్వ గజాదులను మా భృత్యాదులను సర్వదా రక్షింపుము. అందుకై మేము హవిస్సు వేల్చి నమస్కారము చేసి వేడుచున్నాము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషియు, దేవతయు భగవంతుడు. ఛందస్సు జగతి)

07. అరాత్తే' గోఘ్న ఉత పూ'రుషఘ్నే
క్షయద్వీ'రాయ సుమ్నమస్మే తే అస్తు।
రక్షా' చ నో అధి' చ దేవ బ్రూహ్యధా' చ నః
శర్మ' యచ్ఛ ద్విబర్హా"ః।

గోవులను చంపునట్టియు, అంతే కాదు పుత్ర పౌత్రాది పురుషులను సంహరించు నట్టియు నశింప జేయ బడిన సేవకులు గల్గినట్టి నీ యొక్క (ఉగ్ర) రూపమున ఉండు గాక. సుఖకరమగు నీయొక్క రూపము మాయందుండుగాక. ఇంతే కాదు. మమ్ములను అన్ని విధముల కాపాదుము. అంతే కాదు. ఓ ప్రభూ! మమ్ములను ఇతరుల కంటే అధికులుగ చెప్పుము. ఇంతే కాదు రెండు లోకములను వృద్ధి చేయు నీవు సుఖమునొసంగుము.

ఓ రుద్రుడా! మా గోవులను, పురుషులను, భృత్యులను చంపగల నీ క్రూర రూపమును మాకు దూర మొనర్చుము. సుఖమును కలుగజేయు నీ శాంతమైన రూపమును మాయందుంచుము. మేము అధికులమని చెప్పుము. రెండు లోకముల యందును వృద్ధిని చేయునట్టి నీవు మాకు సుఖమునిమ్ము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి యత్రి. దేవత శంభువు. చందస్సు త్రిష్టుప్పు)

08. స్తుహి శ్రుతం గ'ర్తసదం యువా'నం మృగన్న
భీమము'పహత్ను ముగ్రమ్।
మృడా జ'రిత్రే రు'ద్ర స్తవా'నో అన్యంతే
అస్మ న్నివపన్తు సేనాః।

గుహను పోలిన హృదయ పద్మమును సర్వదా ఉండునట్టియును, నిత్యము యువకుడైనట్టియును, భయంకరమైన సింహము వలె ప్రళయ కాలమున సర్వ జగత్తును నశింప జేయుటకు భయంకరుడైనట్టియు ప్రసిద్ధుడైన రుద్రుని, ఓ నాదగు వాకా!

స్తోత్రము చేయుము. మా వచనము చే స్తుతింప బడిన వాడవై ప్రతి దినము నశించు మా శరీరమునకు సుఖము చేకూర్చుము. నీ సేవలు అన్యుదగు శత్రువును నశింప జేయు గాక.

ఓ నా వాక్కా! హృదయమునం దున్నవాడును, ఎల్లప్పుడు యౌవనము కలవాడును, కాలాంతమున లోకములను గూల్చుటకు సింహము వంటివాడును అగు రుద్రుని స్మరింపుము. ఓ రుద్రా! నాచే స్తుతించబడిన వాడవై ప్రతిదినము క్షీణించు స్వభావముగల నా శరీరము నందుండి నన్ను సుఖింపజేయుము. నీ సేనలు నన్ను విడిచి నా శత్రువులను వధించుగాక.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి వైయాఘ్రుడు, దేవత రుద్రుడు, ఛందస్సు త్రిష్టుప్పు)

09. పరి’ణో రుద్రస్య’ హేతి ర్వృ’ణక్తు పరి’త్వేషస్య’
దుర్మతి ర’ఘాయోః।
అవ’స్థిరా మఘవ’ద్భ్యస్తనుష్వ మీఢ్వ’ స్తోకాయ
తన’యాయ మృడయ।

శివుని యొక్క ఆయుధము మమ్ములను పూర్తిగా క్రోధముచే ప్రజ్వరిల్లునట్టియు పాప పరిహారక రూపమును గోరు శివుని యొక్క భయంకరమైన బుద్ధి మమ్ములను విడిచి పెట్టును గాక. క్రోధ వినాశనకై చెక్కుచెదరక యున్న భయంకర బుద్ధిని హవిస్సనెడి అన్నముతో గూడిన యజమానుల నుండి తొలగింపుము. భక్తుల కోరికలను అమితముగా నొసంగు రుద్రుడా! మా పుత్రులకు మా మనుమలకును సుఖము నొసంగుము.

రుద్రుని ఆయుధములు మము మా వారలను బాధింపకుండుగాక. భయంకరమైన నాయుగ్ర బుద్ధి మమ్ము మా వారలను బాధింపకుండుగాక. రుద్రుడా! శత్రువులను నశింపజేయు ఏ నీ తామస బుద్ధి గలదో అది నీకు హవిస్సునిచ్చు మా నుండి తొలగింతువుగాక. కోర్కెలను వర్షించు వో భగవంతుడా మా పుత్ర పౌత్రాదులకు గూడా సౌఖ్యమునిమ్ము. దేవుని నిగ్రహమునకు పాత్రులగునట్టి పాపకారులము గాకుండ మమ్ములను చేయుమని దీని భావము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషియు, దేవతయు భగవంతుడు. ఛందస్సు త్రిష్టుప్పు)

10. మీఢు'ష్టమ శివ'తమ శివో నః సుమనా' భవ।
పరమే వృక్ష ఆయు'ధన్నిధాయ కృత్తిం
వసా'న ఆచ'ర పినాకమ్ బిభ్రదాగ'హి।

అతిశయముగా వర్షించి తడుపువాడా! (కామముల నొసంగువాడా) మిక్కిలి శాంతమైన స్వరూపము కలవాడా! మమ్ములను గూర్చి శాంతుడవును, మంచి మనస్సుతోడను స్నేహముతోడను గూడిన వాడవగము. త్రిశూలాదికమును అత్యున్నతమైన మఱ్ఱి, రావి మున్నగు వృక్ష జాతమునందుంచి వ్యాఘ్ర చర్మమును మాత్రము దాల్చువాడవై మా కెదురుగా రమ్ము. పినాకమను ధనుస్సును హస్తమున ధరించుచు రమ్ము.

కోర్కెలను వర్షించు ఓ శాంత స్వభావుడా! నీవు మాయందు అనుగ్రహబుద్ధి కలవాడవై త్రిశూలాది నీ యాయుధముల నన్నిటిని ఒక యున్నతమైన చెట్టుపై బెట్టి పులిచర్మమును ధరించి మా కభిముఖముగా రమ్ము. అట్లువచ్చునప్పుడు నీవు నీ హస్తమందు అలంకారార్థముగా నీ పినాక ధనస్సును మాత్రము ధరించనవాడవై రమ్ము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి వైరాజుడు, దేవత శంభువు, ఛందస్సు పంచపద త్రిష్టుప్పు)

11. వికి'రిద విలో'హిత నమ'స్తే అస్తు భగవః।
యాస్తే' సహస్రగ్ం' హేతయో న్యమస్మన్నివపన్తు తాః।

విశేషముగ భక్తుల సన్నిధిని బహు విధముల ధన రాసులను జిమ్మి ఒసంగువాడా! తెల్లనివాడా! లేదా మిక్కిలి ఎఱ్ఱనివాడా! ఓ భగవంతుడా! నీకు నమస్కారమగు గాక. నీకు ఏ ఆయుధములు వేలకొలది కలవో (వానిని) వాటిచే మాకంతే ఇతరుడైన విరోధిని నశింపజేయును గాక.

భక్తులకు విశేషముగా ధన మొసంగువాడా! తెల్లని యెఱ్ఱని కాంతిగలవాడా! నీకు నమస్కరించెదము. వేనవేల సంఖ్యగల నీ యాయుధములు మమ్ము వదలి మా శత్రువులను బాధించునుగాక.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి పులహుడు. దేవత శంభువు. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు)

12. సహస్రా'ణి సహస్రధా బా'హువోస్తవ' హేతయః।
తాసా మీశానో భగవః పరాచీనా ముఖా కృధి॥

ఓ శివా! నీ యొక్క చేతులందు ఆయుధములు వేయి విధముల వేలకొలదీ కలవు. ఓ భగవంతుడా! సమర్థుడవగ్చు, ఆ ఆయుధములకు ముఖములను, శల్యములను మాకు పరాఙ్ముఖమగునట్లు చేయుము.

ఓ భగవంతుడా! నీ చేతులయందు వేనవేలుగా గల ఆయుధముల మొనలను మాకు పెడ మొగములు గలవానివిగా జేయుము.
(ఈ మంత్రమునకు ఋషి నారదుడు లేక కణ్వుడు. రుద్రుడు దేవత. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు)

పాపులను నరకంలో శిక్షించే, భక్తులకు ఆహారాన్ని ఇచ్చే, జ్యోతి స్వరూపుడవు, నీలకంఠుడవు, ఎరుపు వర్ణము కలవాడవు అయిన ఓ దేవా! భక్తులకు భయము, మృత్యువు నీయకు, రోగముల నుండి కాపాడు. ఓ రుద్రా! జగత్పాలక! జనన మరణాల నుండి ముక్తిని కలిగించే, నీలో ఉన్న పార్వతీ దేవితో కూడిన రూపమును మాకు అనుగ్రహించుము. మేము ఎలా జీవించాలో అలా జీవించే వరం ప్రసాదించు. ఓ రుద్రా! జగత్పాలక! జటా ఝూటములు కలిగిన, ధ్యానములో ఉన్న తపస్వీ, వ్యాకులమైన మా మనస్సులను నీ మీదకు మరల్చు. నీ ధ్యానముతో మాకు, గోవులకు సకల పాపములు తొలగి, శుభములు కలిగి, ఆరోగ్యవంతులమగుదము. మరల మాకు రోగములు రావు, ఓ రుద్రా! జగత్పాలక! వృద్ధులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు, గర్భము నందున్న శిశువులకు, తల్లీ, తండ్రులకు ఎప్పుడు హాని కలగకుండా చూడు. మాకు ప్రియమైన ఈ శరీరమునకు హాని కలుగకుండా చూడు. ఓ రుద్రా జగత్పాలక! మా సంతానమునకు శోకము కలుగ కుండా కాపాడు. ఆవులను, అశ్వములను కాపాడు. కోపాగ్నికి మా సేవకులను గురి చేయకు. నీకు పవిత్రమైన వస్తువులు, నమస్కారములు సమర్పిస్తాము. ఓ రుద్రా! జగత్పాలక! నీ భయానక తత్వము మాకు, మా సేవకులకు దూరముగా ఉండు గాక. నీ శుభ తత్వము మాతో ఉండు గాక. నీ కరుణ ఎల్లప్పుడూ మాతో ఉండు గాక. మాకు సకల లోకాల సుఖాలు అందించు. ఓ మనసా! నీ హృదయ కమలములో యున్న, నిత్య యౌవనుడైన, సింహామువలె శత్రువులను

సంహరించే, అమితమైన యశస్సు కల్గిన ఆ రుద్రుని ధ్యానము చేయుము. ఓ రుద్రా! నీ సైనికులచే మా శత్రువులను సంహరించు. రుద్రుని ఆయుధములు మా నుండి దూరముగా ఉండు గాక. శత్రు సంహారము చేయగల ఆ రౌద్ర రూపము మానుండి దూరముగా ఉండుగాక. ఓ రుద్ర! నీ రౌద్ర రూపమును మిమ్ము ప్రార్థించే, హవనము సమర్పించే మా పట్ల శాంతింప చేయుము. మా పుత్ర పౌత్రాదులను కాపాడుము. భక్తుల కోర్కెలను తీర్చడంలో అగ్రుడవై ఓ రుద్రా! శుభ వీక్షణములు కలిగిన ఓ రుద్ర! నీ అస్త్రములు వృక్షముపై ఉంచి పులి చర్మము ధరించి, పినాకము అలంకారముగా ఉంచుకొని మావద్దకు శుభకరుడవై రమ్ము. మాకు సంపదలు ఇచ్చే, ఎరుపు వర్ణములో ఉన్న ఓ రుద్రా! నీకు మా నమస్కారములు. నీ ఆయుధములు మా శత్రువులను నాశనం చేయు గాక. వేల రకాల, వేల ఆయుధాలు కలిగిన ఓ రుద్రా! నీ అస్త్రాలు మమ్ములను దాడి చేయకుండు గాక.

ఏకాదశానువాకః (10 + 1(3))

01. సహస్రా'ణి సహస్రశో యే రుద్రా ఉ(అ)ధి భూమ్యా"మ్।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఉవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

భూమి యొక్క ఉపరి భాగమున ఏ రుద్రులు సహస్ర ప్రకారులై సహస్ర సంఖ్యాకులై, కలరో అరుద్రులయొక్క ధనుస్సులును, మా కంటే సహస్ర యోజనములు దాటిన పిమ్మట గల దేశమున తొలగింపబడిన వింటి త్రాడు కలవిగా జేసి ఉంచుము.

వేన వేల జాతుల సంఖ్యలచే నొప్పిన వారలైన యే రుద్రులు కర్మాను రూపముగా అనుగ్రహింపుచు నిగ్రహింపుచు ధాత్రియం దొప్పుచున్నారో వారి ధనస్సుల యందలి నల్లత్రాడుల మోపులను సడలించి మాకు దూరమందుంచెదము.

02. అస్మి న్మ'హత్య'ర్ణవే ఉ(అ)న్తరి'క్షే భవా అధి'।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఉవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

ఈ కాన వచ్చు మహా సముద్రముతో సమానమైన అంతరిక్షము నాశ్రయించి యున్న రుద్రమూర్తి విశేషములు సహస్ర యోజనముల దూరమున ఉండుగాక.

సముద్రముతో సమానమై సర్వము నధిష్ఠించిన రుద్రుల ధనస్సుల యందలి అల్లె త్రాడుల మోపుల సడలించి మాకు దూరమందుంచెదము.

03. నీల'గ్రీవాః శితికంఠాః శర్వా అధః క్ష'మాచరాః।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

రుద్రుని యొక్క మూర్తి విశేషములు కొన్ని ప్రదేశములందు నీల వర్ణములును, ఇతర ప్రదేశములందు శ్వేత వర్ణములై యుండును. నీల కంఠములు హింసించు నవియును పాతాళమున సంచరించు నవియును ఐ యున్నవి.

నలుపు తెలుపు కంఠము కలవారలును, భూమి క్రింది భాగమున దిరుగు వారలును (పాతాళమందు) అగు రుద్రుల ధనస్సులయందలి అల్లె త్రాడుల మోపులను సడలించి మాకు చాలా దూరమందుంచెదము.

04. నీల'గ్రీవాః శితికంఠా దివగ్ం' రుద్రా ఉప'శ్రితాః।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

నీల శ్వేత వర్ణములును, నలుపు కంఠమునందు గల రుద్రాంశ గల దేవాదులు స్వర్గమును ఆశ్రయించి యుండిరి.

నలుపును దెలుపును గలిగిన వారలును, స్వర్గమున విహరించు వారలును అగు రుద్రుల ధనస్సుల యందలి అల్లె త్రాడుల మోపులు సడలించి మాకు దూరమందుచెదము. (ఈ నాలుగు మంత్రములకు ఋషి దూర్వాసుడు. రుద్రుడు దేవత. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు)

05. యే వృక్షేషు' సస్పిఞ్జరా నీల'గ్రీవా విలో'హితాః।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

వృక్షము లందు ఏ రుద్రులు కలరో వారు లేత గడ్డి వలె పింజర వర్ణము కలవారు. నీల వర్ణమైన గ్రీవము కలవారు. కొందరు విశేషముగ రక్త వర్ణము కలవారు.

చెట్లయందు లేత కసపువలె పింజర వర్ణము కలవారలును, నల్లని కంఠము కలవారలును మిక్కిలి యెఱుపురంగు కలవారలును అగు రుద్రుల ధనస్సుల యందలి అల్లె త్రాడుల మోపులను సడలించి మాకు దూరమం దుంచెదము.

06. యే భూతానా మధి'పతయో విశిఖాసః' కపర్ది'నః
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

ఏ రుద్రులు కాన రాని శరీరము కలవారై మనుష్యులకు ఉపద్రవములను గావించు భూత గణములకు ప్రభువులో వారిలో కొందరు నున్నగా చేయ బడిన శిరస్సులు కలవారై జటాజూటములు కలవారై జీవులను హింసించు చున్నారు. వారు దూరముగా నుందురు గాక.

భూతములకు ప్రభువులును, జుట్టులేనివారలును, జటామకుట ధరులును అగు రుద్రుల ధనస్సులయందలి అల్లెత్రాడుల మోపులను సడలించి మాకు దూరమందుంచెదము.

07. యే అన్నే'షు వివిధ్య'న్తి పాత్రే'షు పిబ'తో జనాన్'।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

ఏ రుద్రులు (రుద్రాంశ గలవి) భుజింప దగిన వస్తువు లందు గూఢముగా నున్నవై జనులను విశేషముగా బాధించు చున్నవో త్రాగ తగిన పాలు మున్నగు వానిలో నున్నవై త్రాగుచున్న జనులను విశేషముగా బాధించు చున్నవో అవి దూరముగా నుండును గాక.

భుజించు వస్తువుల యందుండి భుజించువారలను బాధించువారలును, పానీయముల యందున్న వారలై త్రాగెడి జనులను బాధపెట్టు వారలును అగు రుద్రుల ధనస్సులయందలి అల్లె త్రాడుల మోపులను సడలించి మాకు దూరమందుంచెదము.

08. యే పథాం ప'థిరక్ష'య ఐలబృదా' యవ్యుధః'।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

ఏ రుద్రులు లౌకికములును, వైదికములునగు మార్గములను రక్షించువారో, అన్న ప్రదానముచే జీవులను పోషించువారో, వారు మిశ్రములై విరోధులతో యుద్ధము చేయువారు అగుచున్నారు. వారు దూరముగా ఉందురుగాక.

సర్వమార్గ రూపులును, మార్గ రక్షకులును, భక్తుల కన్న మొసగు వారలును, శత్రువుల హత మొనర్చు వారలును అగు రుద్రుల ధనస్సులయందలి అల్లెత్రాడుల మోపు సడలించి దూరమందుంచెదము.

09. యే తీర్థాని' ప్రచర'న్తి సృకావ'న్తో నిషఙ్గిణః'।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

ఏ రుద్రులు కాశీ ప్రయాగాది క్షేత్రములను రక్షించుటకు సంచరించు చున్నారో వారు ఈటెలు కలవారు, కత్తులు కలవారును అయి యుండిరి.

బాకు, ఖడ్గములను ధరించి తీర్థములను కాపాడుటకు దిరుగుచున్న రుద్రుల ధనస్సుల యందలి అల్లెత్రాడుల మోపు సడలించి మాకు దూర మందుంచెదము.

(పై అయిదు మంత్రములకు ఋషి దేవలుడు. దేవత రుద్రుడు. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు)

10. య ఏతావ'న్తశ్చ భూయాగ్ం' సశ్చ దిశో' రుద్రా వి'తస్థిరే'।
తేషాగ్ం' సహస్ర యోజనే ఽవ ధన్వా'ని తన్మసి॥

ఏ రుద్రులు వేలకొలది కలరో అంతకంటే అధికులై అన్ని దిక్కులను ప్రవేశించ కలరో వారి యొక్క ధనుస్సులను వేయి యోజనముల దూరమున వింటి త్రాడు తొలగించి ఉంచుడు.

ఇప్పుడు చెప్పబడినవారును, ఇంకను అధిక సంఖ్యాకులై దిక్కులయం దధిష్ఠించి యున్న వారును అగు రుద్రుల ధనస్సుల యందలి అల్లెత్రాడుల మోపు సడలించి మాకు దూరమం దుంచెదము.

(ఈ మంత్రమునకు ఋషి దేవలుడు. రుద్రుడు దేవత. ఛందస్సు అనుష్టుప్పు)

11. నమో' రుద్రేభ్యో యే పృ'థివ్యాం యే ఽ(అ)ంతరిక్షే
యే దివి యేషామన్నం వాతో' వర్షమిషవస్తేభ్యో దశ ప్రాచీర్దశ'
దక్షిణా దశ' ప్రతీచీర్దశోదీ'చీర్దశోర్ధ్వాస్తేభ్యో నమస్తే
నో మృడయంతు తే యం ద్విష్మో యశ్చ' నో ద్వేష్టి తం
వో జంభే'దధామి॥

ఏ రుద్రులు భూమిపై కలరో, ఏ రుద్రులకు ఆహారమే బాణములో, అన్నమే బాణములుగా గల రుద్రులకు నమస్కారము. ఏ రుద్రులు ఆకాశమునందు గలరో, రుద్రులకు వాయువు బాణములో, ఆరుద్రులకు నమస్కారము. ఏ రుద్రులు స్వర్గమునందు కలరో, ఏ రుద్రులకు వర్షము బాణములో, ఆ రుద్రులకు నమస్కారము. తూర్పు ముఖముగా పది వ్రేళ్ళ చివరలు గల అంజలుల తోడను, దక్షిణ ముఖముగా పదివ్రేళ్ళ చివరలు గల అంజలుల తోడను, పడమట ముఖముగా పది వ్రేళ్ళ చివరలు గల అంజలుల తోడను, ఉత్తర ముఖముగా పది వ్రేళ్ళ చివరలు గల అంజలుల తోడను, ఊర్ధ్వ ముఖముగా పది వ్రేళ్ళ చివరలు గల అంజలుల తోడను, ఆ రుద్రులకు నమస్కారములు. ఆ రుద్రులు మమ్ములను సుఖపఅచుదురు గాక. ఎవనిని ద్వేషింతుమో, ఏ శత్రువు మమ్ములను ద్వేషించునో, ఆ శత్రు ద్వయమును రుద్రులారా! మీ యొక్క తెరచి యున్న నోటిలో ఉంచుచున్నాను.

ఏ రుద్రులు భూమియందున్నారో, అందెవ్వరు అధ్వాన్నమును దినిపించియు, అందు కొఱకు చోరత్వాదులను జేయించియు పాపులను హింసించుచు అన్నమే హింస సల్పు నాయుధముగా సంధించియున్నారో అట్టి అన్నమే యాయుధముగా గల రుద్రులకు నమస్కారము. తూర్పునందొకటియు, దక్షిణమం దొకటియు, పశ్చిమమం దొకటియు, ఉత్తర మందొకటియు, నూర్ధ్వ మందొకటియు నిట్లు నమస్కారము లొనర్చి ఎవనిపైని మేము పగ గొనియున్నామో ఎవ్వడు మాపైని పగగొని యున్నాడో అట్టి మా శత్రువును మీ విప్పబడిన నోట వేయుచున్నాము.

ఓం త్ర్యం'బకం యజామహే సుగంధిం పు'ష్టివర్ధ'నమ్।
ఉర్వారుకమి'వ బంధ'నా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతా"త్॥

కాల స్వరూపుడు, అఖండ ఆనంద స్వరూపుడు ఐన ఆ పరమాత్మతో యోగము ద్వారా మన దేహము పవిత్రమగును గాక. పండిన దోస పండు తనంతట తానే తొడిమ నుండి వేరు పడినట్లు మనమూ మృత్యువు నుండి వేరు పడి అమృతత్వమును పొందుదుము గాక!

యో రు॒ద్రో అ॒గ్నౌ యో అ॒ప్సు య ఓష॑ధీషు యో రు॒ద్రో
విశ్వా॒ భువ॑నా వి॒వేశ॒ తస్మై॑రు॒ద్రాయ॒ నమో॑ అస్తు॥

అగ్ని, నీరు మున్నగు వానియందును, ఓషధులు విశ్వమున భువనము లందును ఏ రుద్రుడు లీనమై యుండెనో అట్టి రుద్రునకు నమస్కారము అగును గాక.

తము॑ష్టు॒హి॒ యః స్వి॒షుః సు॒ధన్వా॒ యో విశ్వ॑స్య
క్షయ॑తి భేష॒జస్య॑।

యక్ష్వా॒‌"మ॒హే సౌ॒"మ॒న॒సాయ॑ రు॒ద్రం నమో॒"భిర్దే॒వమసు॑రం
దువస్య॥

ఉత్తమమైన అస్త్ర శస్త్రములు కలిగి, వైద్యుడై మన రోగాలను నిర్మూలించే, రాక్షసులను సంహరించే రుద్రునికి మన మనస్సులను పవిత్రం చేస్తున్నందుకు నమస్కారములు.

అ॒యం మే॒ హస్తో॒ భగ॑వాన॒యం మే॒ భగ॑వత్తరః।
అ॒యం మే॒" వి॒శ్వభే॒"ష॒జో॑ఽయగ్ం శి॒వాభి॑మర్శనః॥

శివుని తాకి, పూజించే ఈ హస్తము మాకు దేవునితో సమానము. శివుని తాకిన ఈ హస్తము నా సర్వ రోగములకు దివ్యౌషధము.

యే తే॑ స॒హస్ర॑మ॒యుతం॒ పాశా॒ మృత్యో॒ మర్త్యా॑య॒ హంత॑వే।
తాన్ య॒జ్ఞస్య॑ మా॒యయా॒ సర్వా॒నవ॑ యజామహే।
మృ॒త్యవే॒ స్వాహా॑ మృ॒త్యవే॒ స్వాహా॑"।
ప్రా॒ణానాం గ్రం॒థిర॑సి రు॒ద్రో మా॑ విశాం॒తకః।
తేనాన్నే॒నా॑ప్యాయస్వ॥

Kiron Type Institute

(నమో రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి
మమ సర్వాప మృత్యుర్నస్యతు ఆయుర్వర్ధతాం॥)
ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి॥
సదాశివోమ్॥

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

ఓ దేవా! ప్రాణులను చంపుటకు ఉపయోగించే సహస్రమైన నీ పాశములను మాకు దూరముగా యుంచమని మా ప్రార్థన. దానికొరకై మేము ఈ అగ్ని హోత్రము ద్వారా నీకు ప్రీతిని సమర్పిస్తున్నాము రుద్రునకు నా నమస్కారములు. మృత్యుదేవత నా వద్దకు రాకుండు గాక. ప్రాణము, ఇంద్రియములు కలిసే గ్రంధులలో నివసించే ఓ దేవా! నేను సమర్పిస్తున్న ఆహారమును స్వీకరించి నాయందు నివసించుము. మృత్యు దేవతను నా నుండి దూరముగా ఉండు గాక.

ఓ రుద్రా! వేల కొలది, వేల రకాల ఆయుధాలు కలిగి ఉన్న వేల మంది నీ సైనికులను మాకు వేల మైళ్ళ దూరమున ఉంచు. ఈ విశ్వములో ఉన్న అనంతమైన రుద్రుని సైనికులు - కంఠములు నీలము, తెల్లగను గలిగిన వారు, పాతాళంలో, స్వర్గంలో ఉండే వారు, కంఠములు నీలము, ఎరుపుగాను ఉండి వృక్షములపై ఉన్నవారు, ముడి వేసుకున్నవారు, కేశములు లేని వారు, జనులను బాధించు వారు, పాత్రలనుండి ఆహారము, నీరు తీసుకునే వారు, అన్ని మార్గములలో నున్న వారిని రక్షించే వారు, కాపాడే వారు పదునైన ఆయుధములు కలిగిన వారు, పవిత్రమైన జలాలను కాపాడే వారు - వివిధ దిక్కులలో నున్న వీరందరినీ, వారి ఆయుధాలను మానుండి దూరముగా ఉంచుము. భూమి, ఆకాశము, ఇతర లోకములలో ఉండి మమ్మల్ని కాపాడే సైనికులకు మా వ్రేళ్ళతో, చేతులతో, దిక్కు దిక్కున నమస్కారములు. మాకు వారు ఆనందము కలిగింతురు గాక. వారికి మేము మా శత్రువులను ఆహారముగా సమర్పిస్తున్నాము. సుగంధం వెదజల్లేవాడు, ఆహారం ఇచ్చి పోషించే వాడు, త్రినేత్రుడు అయిన పరమ శివుడిని ఆరాదిద్దాం. దోసపండు కాడ నుండి విడివడేటట్లు మరణం పట్టు నుండి

విడివడెదము గాక! ఆత్మ స్థితి నుండి విడివడక ఉందాం గాక! సమస్త జగత్తు యందు ఉన్న ఆ శివునికి మా నమస్కారములు. ఉత్తమమైన అస్త్ర శస్త్రములు కలిగి, వైద్యుడై మన రోగాలను నిర్మూలించే, రాక్షసులను సంహరించే రుద్రునికి మన మనస్సులను పవిత్రం చేస్తున్నందుకు నమస్కారములు. శివుని తాకి, పూజించే ఈ హస్తము మాకు దేవునితో సమానము. శివుని తాకిన ఈ హస్తము నా సర్వ రోగములకు దివ్యౌషధము. ఓ దేవా! ప్రాణులను చంపుటకు ఉపయోగించే సహస్రమైన నీ పాశములను మాకు దూరముగా యుంచమని మా ప్రార్థన. దాని కొరకై మేము ఈ అగ్నిహోత్రము ద్వారా నీకు ప్రీతిని సమర్పిస్తున్నాము. రుద్రునకు నా నమస్కారములు. మృత్యుదేవత నా వద్దకు రాకుండు గాక. ప్రాణము, ఇంద్రియముల కలిసే గ్రంథులలో నివసించే ఓ దేవా! నేను సమర్పిస్తున్న ఆహారమును స్వీకరించి నాయందు నివసించుము. మృత్యు దేవతను నా నుండి దూరముగా ఉండు గాక.

ఓం శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

//ఇతి శ్రీకృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితాయాం చతుర్థకాండే (సప్తమః)పంచమః ప్రపాఠకః//

ఇతి నమకం సంపూర్ణమ్

- - - O - - -

శ్రీ రుద్ర చమక ప్రారంభః

శ్రీ గురుభ్యోనమః హరిః ఓం

భక్తుడు తనకు ఏమి కావలెనో ఆ రుద్రుని నమక రూపంలో అడగబడింది. నమకంలో లాగానే దీనిలో కూడా పదకొండు అనువాకములు. నమక చమకాలు కలిపి చదివితేనే అభిషేకం సంపూర్ణ మవుతుంది. చమకాన్ని భక్తుని వాక్కులో రుద్రుని ఆశీర్వచనంగా వ్యాఖ్యానించ బడింది.

ప్రథమానువాకః

ఓం అగ్నా' వి(ష్ణూ)ష్ణో సజోష'సేమా వ'ర్ధన్తు వాంగిరః'।
దృమ్నై ర్వాజేభి రాగ'తమ్।
వాజ'శ్చ మే ప్రసవశ్చ' మే ప్రయ'తిశ్చ మే ప్రసి'తిశ్చ మే॒

ఓ అగ్నావిష్ణులారా! అన్నమును, అన్న భోజనమునకు అనుమతియును, శుద్ధియును, బంధనమును, అనగా అన్న విషయకమైన ఔత్సుక్యమును నాకు సంపాదించెదరు గాక.

ధీతిశ్చ' మే క్రతు'శ్చమే స్వరశ్చ మే శ్లోక'శ్చ మే

అన్న ధారణమును, అన్న హేతువైన యజ్ఞమును, ఉదాత్తాది మంత్ర స్వరమును, స్తుతిని నా కొసంగుము.

శ్రావశ్చ' మే శ్రుతి'శ్చ మే జ్యోతి'శ్చ మే సువ'శ్చ మే

విని, వినిపించెడి శక్తిని, సామర్థ్యమును, ప్రకాశమును, స్వర్గమును నా కొసగుము.

ప్రాణశ్చ' మే ఽపానశ్చ' మే వ్యానశ్చ మే ఽసు'శ్చ మే

ప్రాణ వాయువును, అపాన వాయువును, వ్యాన వాయువును, ప్రాణాపానాది వృత్తులు కల వాయువును నాకొసగుము.

చిత్తం చ' మ ఆధీ'తం చ మే వాక్చ'మే మన'శ్చ మే

మనస్సున జనించిన జ్ఞానమును, మనోజ్ఞానముచే సర్వదా ఇంద్రియమునకు గోచరించు ద్రవ్యమును, వాక్కును, మనస్సును నా కొసంగుము.

చక్షు'శ్చమే శ్రోత్రం' చ మే దక్ష'శ్చ మే బలం' చ మ

నేత్రమును, చెవిని, జ్ఞానేంద్రియములకు చెందిన నేర్పును నా కొసంగుము.

ఓజ'శ్చ మే సహ'శ్చ మ ఆయు'శ్చ మే జరా చ' మ

బల హేతువగు అష్టమ ధాతువును, శత్రువును పరాభవింప గల శక్తి, ఆయుర్దాయమును, అయుస్సు తగ్గి చర్మము ముడతలు పడి, జుత్తు పండే స్థితిని నాకు చేకూర్చుము.

ఆత్మా చ' మే తనూశ్చ' మే శర్మ' చ మే వర్మ' చ మే

శాస్త్ర ప్రసిద్ధ పరమాత్మయును, చక్కని సన్నివేశము గల శరీరమును, సుఖమును, శరీరమును రక్షించు కవచాదికమును నాకు అగు గాక.

ఉ(అ)జ్గా'ని చ మే ఉస్థాని' చ మే పరూగ్ం'షి చ మే
శరీ'రాణి చ మే॥

శరీరావయవముల నన్నింటిని, యథా స్థానమున గల యముకలను అంగుళ్యాది పర్వములను, ఇంతకు మున్ను చెప్పని అవయవములను, నాకు చేకూర్చుదురు గాక.

ఓ దేవా! అగ్ని విష్ణు రూపమైన వాడ! మీరు నా పట్ల సంతుష్టులై ఉండుటకు నేను నుతించే ఈ పదములు ఎల్లప్పుడూ అభివృద్ధి చెందుతుండు గాక. నాకు ఎల్లపుడు ఆహారము, ధనము సమృద్ధిగా నుండు గాక.

నేను రుద్రుని అర్చించుట వలన - ఆహారము, దాన్ని ఇచ్చే మనసు, ఉత్సాహము, కాపాడుకునే శక్తి, ఆహారాన్ని సంపాదించే శక్తి, దోషములు లేకుండా మంత్రోచ్చారణ

చేసే సామర్థ్యము, యశస్సు, ఉచ్చారణ, వివేకము, స్వర్గము, ఆత్మ శక్తి, అపాన వ్యానాదులు, ఆత్మ, ఆలోచన, ఆలోచనచే గ్రహించ బడేవి, వాక్కు, మనస్సు, ఇంద్రియములు, జ్ఞానమును పొందుటకు కావలసిన ఇంద్రియ శక్తి, ఆత్మ బలము, శత్రువులను సంహరించే శక్తి, ఆయుష్షు, వృద్ధాప్యం, ఆరోగ్యకరమైన శరీరము, ఆనందము, శరీరాన్ని కాపాడటానికి ఆయుధాలు, బలమైన స్థిరమైన అవయవములు, ఎముకలు, కీళ్ళు మొదలగు అవయవములు - నాతో, నాలో ఉండు గాక.

ద్వితీయానువాకః

జ్యైష్ఠ్యం' చ మ ఆధి'పత్యం చ మే మన్యుశ్చ' మే భామ'శ్చ మే

అన్నిటి కంటే శ్రేష్ఠముగా నుండుటను, ప్రభువుగా నుండుటను, మనస్సున నుండు క్రోధమును, ఓరిమి లేకుండుట మున్నగు కారణములచే కల్గు బాహ్య క్రోధమును నాకు ఒసంగుము.

ఽమ'శ్చ మే ఽమ్భ'శ్చ మే జేమా చ మే మహిమా చ' మే

స్వల్ప ప్రయత్నముతో శత్రువులు ఛేదింప శక్యము కాకుండుటను, శైత్య మాధుర్యము గల జలమును జయింప సామర్థ్యమును మహత్వమును, జయించి సంపాదించిన ధనాది సంపదను నాకు (చేకూర్చుము)

వరిమా చ' మే ప్రథిమా చ' మే వర్ష్మా చ' మే
ద్రాఘుయా చ' మే

కోర దగిన పూజ్యత్వమును, గృహ క్షేత్రాది విస్తారమును, పుత్ర పౌత్రాదుల శరీరములను, పుత్ర పౌత్రాదులకు చెందిన దీర్ఘత్వమును, నాకు ఒసంగుము.

వృద్ధం చ' మే వృద్ధి'శ్చ మే సత్యం చ' మే శ్రద్ధా చ' మే

ఉత్కృష్టమగు అన్నమును, అధికమగు ధనమును, విద్యాదులకు చెందిన గుణములచే కలిగిన గొప్పదనమును, యథార్థ మాడుటను, పరలోకము కలదను బుద్ధిని, నాకు ఒసంగుడు.

జగ’చ్ఛ మే ధనం’ చ మే వశ’శ్చ మే త్విషి’శ్చ మే

స్థావర జంగమమైన గవాదికమును, సువర్ణాది ధనమును, సర్వము స్వాధీనమున నుండుటను, శరీర కాంతిని నాకొసంగుము.

క్రీడా చ’ మే మోద’శ్చ మే జాతం చ’ మే
జనిష్యమా’ణం చ మే

పాచికలాడుట మున్నగు దానిని, క్రీడలచే కలుగు ఆనందమును, కలుగబోవు సంతానమును నాకొసంగుడు.

సూక్తం చ’ మే సుకృతం చ’ మే విత్తం చ’
మే వేద్యం’ చ మే

ఋక్కుల సమూహమును, ఋగాది మంత్రములచే కలిగిన అపూర్వమును, పూర్వ లబ్ధమైన ధనమును, ఇటుపైన పొంద దగిన ద్రవ్య జాతమును నాకు ఒసంగుము.

భూతం చ’ మే భవిష్యచ్ఛ’ మే సుగం చ’ మే
సుపథం చ మ

దొంగలు మున్నగు ఈతి బాధలు లేని మార్గమును, నాకు ఒసంగుడు.

ఋద్ధం చ మ ఋద్ధిశ్చ మే క్లు(క)ప్తం చ’ మే క్లు(క)ప్తి’శ్చ మే
మతిశ్చ’మే సుమతిశ్చ’ మే॥

వేద్ధి చేయబడిన ధనాదికమును గాని, ఆచరించిన కర్మ ఫలమును గాని, అనుష్టించ బోవు యజ్ఞముల ఫలమును, తమ పనులు చేయుటకు సమర్ధమైన ద్రవ్యమును, స్వకీయమైన సామర్థ్యమును, పదార్థమును మాత్రమే నిశ్చయించుటను, దుర్ఘటములైన రాజ కార్యాదులకు చెందిన నిశ్చయమును నాకొసంగుడు.

ఓ రుద్రా! నిన్ను అర్చించుట వలన - కీర్తి, నాయకత్వము, క్రోధము, చలించని మనసు, చల్లని నీరు, గెలిచే మరియు గౌరవము పొందే సామర్థ్యము, స్థిరాస్తులు, పుత్ర పౌత్రాదులు, అప మృత్యువు లేని సంతానము, ధన ధాన్యములు, పెరిగే జ్ఞానము, సత్యము, వివరము పట్ల ధ్యాస, ఆకట్టుకునే సామర్థ్యము, శరీర సౌందర్యము, క్రీడలు ఇతర విషయముల వలన కలిగే ఆనందము, చేసేది, చేయబడేది, దేవతల ఆశీర్వాదము, సత్కార్యములు, ఖజానా, నిలిచే సంపాదన, ఎక్కువ సంపాదించే సామర్థ్యము, ఎక్కడికైనా వెళ్ళగలిగే శక్తి, మంచి మార్గములు, మంచి యజ్ఞ ఫలము, పుణ్యము, సత్సంపాదన, పని చేయ గలిగిన మంచి సామర్థ్యము, ముందు చూపు, నిలకడ - నాకు కలిగి, నాతో ఉండు గాక.

తృతీయానువాకః

శం చ' మే మయ'శ్చ మే ప్రియం చ' మే ఽను కామశ్చ' మే

ఐహిక సుఖమును, పర లోక సుఖమును, ప్రీతి కారణమైన వస్తువును, అనుకూలముగా నున్న కారణమున కోరబడిన పదార్థమును నా కొసంగుము.

కామ'శ్చ మే సౌమనసశ్చ'మే భద్రం చ' మే శ్రేయ'శ్చ మే

మనస్సునకు స్వాస్థ్యమును కూర్చు బంధు వర్గమును, ఇహ లోకమున రమణీయమైన కళ్యాణమును, పరలోకమును నా కొసంగుడు.

వస్య'శ్చ మే యశ'శ్చ మే భగ'శ్చమే ద్రవి'ణం చ మే

నివాస హేతువులగు గృహాదులను, కీర్తిని, సౌభాగ్యమును, ధనమును నా కొసంగుడు.

యంతా చ' మే ధర్తా చ' మే క్షేమ'శ్చ మే ధృతి'శ్చ మే

ఆచార్యాదుల వలె నియమకుడ నగుటను, పిత్రాదులవలె పోషకుడ నగు శక్తిని, ధైర్యమొంది నిశ్చలముగా నుండుటను, నా కొసంగుడు.

విశ్వం' చ మే మహ'శ్చ మే సంవిచ్చ'మే జ్ఞాత్రం' చ మే

సర్వ జనులకు అనుకూలముగ నుండుటను, పూజను, వేద శాస్త్రములకు చెందిన విజ్ఞానమును, జ్ఞాపకము చేయు సామర్థ్యమును నా కొసంగుడు.

సూశ్చ' మే ప్రసూశ్చ' మే సీరం' చ మే లయశ్చ' మ

పుత్రాదులను ప్రేరేపించు సామర్థ్యమును, భృత్యాదులను ప్రేరేపించు సామర్థ్యమును, గోలాంగూలాదులతో వ్యవసాయమను సాధించు సంపత్తిని, పైన చెప్పిన పనులు చేయుటకు వీలు కాకుండ చేయు ప్రతి బంధమును నివారించుటను నా కొసగుడు.

ఋతం చ' మే ఽమృతం' చ మే ఽయక్ష్మం చ మే
ఽనా'మయశ్చ మే

యజ్ఞాది కర్మను, యజ్ఞాది కర్మ ఫలమును, క్షయ మున్నగు వ్యాధులు లేకుండుటను, జ్వరము మున్నగు చిన్న వ్యాధులు లేకుండుటను, నాకు ఒసంగుడు.

జీవాతు'శ్చ మే దీర్ఘాయుత్వం చ' మేఽ
నమిత్రం చ మేఽభ'యం చ మే

జీవన కారణమైన వ్యాధి పరిహారకమైన ఔషధమును, అప మృత్యువు లేకుండుటను, శత్రువులు లేకుండుటను, భయము లేకుండుటను నాకు ఒసంగుడు.

సుగం చ' మే శయ'నం చ మే సూషా చ' మే
సుదినం' చ మే॥

శోభనమైన గమనమును, శయ్య, తలగడ మున్నగు సంపదను, స్నానాదులచే ప్రకాశించు ప్రాతః కాలమును, యజ్ఞ దానాధ్యనాదులతో కూడిన సంపూర్ణ దినమును నాకు ఒసంగుడు.

ఓ రుద్రా! నిన్ను అర్చించుట వలన - ఇహ లోక పార లౌకిక ఆనందాలు, కోరిక, దాని ఫలము, ప్రీతి కలిగించే బంధు జనము, రక్షణ, యశస్సు, కీర్తి, మంచి అలవాట్లు, అదృష్టము, సంపద, తండ్రి వలె నన్ను నడిపించే సద్గురువు, ఆస్తులను కాపాడుకునే శక్తి, స్థైర్యము, మంచితనము, గుర్తింపు, వేద శాస్త్రాల జ్ఞానము, అధ్యాపకత, పని చేసే, చేయించ గిలిగే సామర్థ్యము, ఆజ్ఞాపించే అధికారము, పశు సంపద, అవరోధము లేని మార్గము, మంచి అగ్నిహోత్రము, ద్రవ్యములు, వాటి వలన కలిగే శుభములు, క్షయ వ్యాధి నుంచి రక్షణ, జ్వరములనుండి రక్షణ, ఔషధ సేవ లేని జీవితం, దీర్ఘాయుష్షు, అందరితో స్నేహంగా ఉండే వాతావరణము, నిర్భయము, సత్ప్రవర్తన, మంచి నిద్ర, మంచి ఉదయము, మంచి రోజులు - నాతో ఉండు గాక.

చతుర్థానువాకః

ఊర్క్చ’ మే సూనృతా’ చ మే పయ’శ్చమే రస’శ్చ మే

అన్న సామాన్యమును ప్రియ వచనమును, అన్న విశేషములను, వానిలో చేరిన పాలను, అన్న విశేషములందు సారమును నాకు ఒసంగుడు.

ఘృతం చ’ మే మధు’ చ మే సగ్ధి’శ్చ మే సపీ’తిశ్చ మే

అవు నేయియును, పూతేనియును, బంధువులతోడి భోజనమును, సహ పానమును నాకు ఒసంగుడు.

కృషిశ్చ’ మే వృష్టి’శ్చ మే జైత్రం’ చ మ ఔద్భి’ద్యం చ మే

అన్నమునకు హేతువైన వ్యవసాయమును, వర్షమును, జయ స్వభావమును, భూమిని దొలుచుకొని జన్మించు చెట్టులు, పొదలు మున్నగు వానిని నాకు ఒసంగుడు.

రయిశ్చ’ మే రాయ’శ్చ మే పుష్టం చ మే పుష్టి’శ్చ మే

సువర్ణమును, మణులు, ముత్యములు మున్నగు వానిని, పూర్వమే చెప్పబడిన సువర్ణము యొక్క సమృద్ధిని, శరీర పోషణమును నా కొసంగుడు.

విభు చ' మే ప్రభు చ' మే బహు చ' మే భూయ'శ్చ మే

విభువును, ప్రభువును, బహు యను దానిని, భూయః అను దానిని, నాకు ఒసంగుడు.

పూర్ణం చ' మే పూర్ణత'రం చ మే ఽక్షి'తిశ్చ మే కూయ'వాశ్చమే

పూర్ణమును, పూర్ణ తరమును, అక్షితిని, కుత్సితములైన యవలను నాకు ఒసంగుడు.

ఽ(అ)న్నం' చ మే ఽక్షు'చ్చ మే వ్రీహయ'శ్చ మే యవా''శ్చ మే

ఆహారమును, అన్నము చేత ఆకలి బాధను పొగొట్టుటను, ప్రసిద్ధము లైన యవలు, మాషములు, తిలలు, ముద్గములు మున్నగు ధాన్యములను బార్లీలను నాకు ఒసంగుడు.

మాషా''శ్చ మే తిలా''శ్చమే ముద్గాశ్చ' మే ఖల్వా''శ్చ మే

మినుములను, నూవులను, ముద్గములను, పెసలు కంటే పెద్దవిగా నుండు ధాన్య విశేషములను నాకు ఒసంగుడు.

గోధూమా''శ్చ మే మసురా''శ్చ మే ప్రియం'గవశ్చ మే
ఽణ'వశ్చమే శ్యామాకా''శ్చ మే నీవారా''శ్చ మే॥

గోధుమలను, ముద్గల వలె సూపమునకు పనికి వచ్చు వానిని, ప్రియంగవములను, సూక్ష్మమైన శాలి ధాన్యములను, గ్రామము లందలి ధాన్య విశేషములను, అరణ్యమందలి ధాన్యమును నాకు ఒసంగుడు.

ఓ రుద్రా! నిన్ను అర్చించుట వలన - భుక్తి, మంచి వాక్కు, పాలు, మీగడ, నెయ్యి, తేనె బంధువులతో భోజనము, పానము, వ్యవసాయము, వర్షములు, విజయ భూమి, వృక్షములు, మొక్కల సేద్యము, స్వర్ణము, రత్నములు, సంపదతో వచ్చే కీర్తి, ఆరోగ్యము, విలువైన పంట, మంచి పంట తెచ్చే ఇతర శుభములు, దినదినాభి వృద్ధి, పూర్ణత్వము, ఉత్కృష్టము కన్నా ఉన్నతమైనది, మరణము లేని స్థితి, బియ్యము, సజ్జలు, గోధుమలు, రాగులు, మినుములు, పెసలు మొదలగు ధాన్యములు, నూనె గింజలు, పప్పు దినుసులు - అన్ని నా వద్ద సమృద్ధిగా ఉండు గాక.

పంచమానువాకః

అశ్మా చ' మే మృత్తి'కా చ మే గిరయ'శ్చ మే పర్వ'తాశ్చ మే

రాయియును, మట్టియును, పెద్ద కొండలును, కొండలును, నాకు అగు గాక.

సిక'తాశ్చ మే వనస్పత'యశ్చ మే హిర'ణ్యం చ మే
ఽయ'శ్చ మే

ఇసుకలను, అశ్వత్థాది వృక్షములను, బంగారమును, వెండిని నాకు ఒసంగుడు.

సీసం' చ మే త్రపు'శ్చమే శ్యామం చ' మే లోహం చ' మే

సీసమును, తగరమును, నల్లటి ఇనుమును, కాంశ్య తామ్రాదులను నాకు ఒసంగుడు.

అగ్నిశ్చ' మ ఆప'శ్చ మే వీరుధ'శ్చ మ ఓష'ధయశ్చ మే

అగ్నిని, జలములను, లతలను, ఓషధులను నాకు ఒసంగుడు.

కృష్ణపచ్యంచ' మే ఽకృష్ణపచ్యం చ' మే గ్రామ్యాశ్చ' మే పశవ' ఆరణ్యాశ్చ' యజ్ఞేన' కల్పన్తాం

దున్నబడిన భూమిలో పండింప బడిన దానిని, దున్న బడని భూమిలో పండిన దానిని, గ్రామము లందలి పశువులను, అరణ్యమునందలి పశువులను నా కొసంగుడు. అవి నిమిత్తమైన యజ్ఞముచే సమర్థములు అగు గాక.

విత్తం చ' మే విత్తి'శ్చ మే భూతం చ' మే భూతి'శ్చ మే

పూర్వులచే లబ్ధమైన ధనమును, తన జన్మలో రాబోవు ధనమును, ఐశ్వర్యముతో గూడిన పుత్రాదికమును, స్వకీయమైన ఐశ్వర్యాదికమును నాకు ఒసంగుడు.

వసు' చ మే వసతిశ్చ' మే కర్మ' చ మే శక్తి'శ్చ మే

నివాస సాధనమైన గవాదికమును, నివాసాధారమైన గృహాదికమును, అగ్ని హోత్రాది కర్మ జాతమును, కర్మాచరణమునకు అనుకూలమైన సామర్థ్యమును నాకు ఒసంగుడు.

ఽ(అ)ర్థశ్చ మ ఏమ'శ్చ మ ఇతి'శ్చ మే గతి'శ్చ మే॥

ప్రయోజన విశేషమును, పొంద దగిన సుఖమును, ఇష్ట వస్తువును పొందుట కుపాయమును, ఇష్ట ప్రాప్తిని నాకు ఒసంగుడు.

ఓ రుద్రా! నిన్ను అర్చించుట వలన - రాళ్ళు, మట్టి, కొండలు, పర్వతాలు, ఇసుక, భూమి యందు పెరిగే అన్ని వస్తువులు, అన్ని రకముల ఖనిజములు, లవణాలు, అగ్ని, నీరు, తీగ మొక్కలు, ఔషధపు మొక్కలు, పెంచేవి, పెంచని మొక్కలు,, గ్రామాలలో, అరణ్యాలలో ఉండే సంపద, పశు సంపద, అగ్నిహోత్రములో వాడే ద్రవ్యములు, పిత్రార్జితములు, సంతానము, మరియు ఇతరులకు చెందిన ఆస్తులు, స్థిర, చరాస్తులు, నా ధర్మమునకు చెందిన కర్మలు, కర్మలు చేయుటకు కావలసిన శక్తి, వాటి ఫలము, ఆనందము పొందే సాధనములు, వాటి ఫలితములు - నాతో ఉండు గాక.

షష్ఠానువాకః

అగ్నిశ్చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే సోమ'శ్చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే
సవితా చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే సర'స్వతీ చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే

నాయొక్క అగ్ని యును నాకు ఇంద్రుడు. - నాయొక్క చంద్రుడును నాకు ఇంద్రుడు. - నా యొక్క సమస్తమును ప్రేరేపించు సూర్యుడును నాకు ఇంద్రుడు. - నాయొక్క సరస్వతి యును నాకు ఇంద్రుడు.

పూషా చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే బృహస్పతి'శ్చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే
మిత్రశ్చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే వరు'ణశ్చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే

నాయొక్క సూర్యుడును నాకు ఇంద్రుడు. - నాయొక్క వేద మంత్రరార్థమును చెప్పు బృహస్పతియును నాకు ఇంద్రుడు. - నాయొక్క మిత్రః మిత్రుడగు సూర్యుడు నాకు ఇంద్రుడు. - నాయొక్క వరుణ దేవుడు నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక.

త్వష్టా' చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే ధాతా చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే
విష్ణు'శ్చ మ ఇన్ద్ర'శ్చమే ఽశ్వినౌ' చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే

నాయొక్క త్వష్ట ప్రజాపతియును నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క బ్రహ్మయు నాకు ఇంద్రుడగు గాక. - నాయొక్క విష్ణువును నాకు ఇంద్రుడగు గాక. - నాయొక్క అశ్వినీ దేవతలును నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక.

మరుత'శ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే విశ్వే' చ మే దేవా ఇన్ద్ర'శ్చ మే
పృథివీ చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే ఽన్తరి'క్షం చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే

నాయొక్క వాయువు నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క సమస్త విశ్వ దేవతలు నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క భూదేవి నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క ఆకాశము నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక.

ద్యౌశ్చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే దిశ'శ్చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే
మూర్ధా చ' మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే ప్రజాప'తిశ్చ మ ఇన్ద్ర'శ్చ మే॥

నాయొక్క స్వర్గము నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క దిక్కులు నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క ఊర్ధ్వ దిక్కును నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక. - నాయొక్క విశ్వ కర్మ యను ప్రజా పతియును నాకు ఇంద్రుడు అగు గాక.

ఓ రుద్రా! నిన్ను అర్చించుట వలన - అగ్ని మరియు ఇంద్రుడు, చంద్రుడు మరియు ఇంద్రుడు, సూర్యుడు మరియు ఇంద్రుడు, సరస్వతి మరయు ఇంద్రుడు, పూషా మరియు ఇంద్రుడు, బృహస్పతి మరియు ఇంద్రుడు, మిత్రుడు మరియు ఇంద్రుడు, వరుణుడు మరియు ఇంద్రుడు, త్వష్ట మరియు ఇంద్రుడు, ధాత మరియు ఇంద్రుడు, అశ్వినీ దేవతలు మరియు ఇంద్రుడు, మరుత్ దేవతలు మరియు ఇంద్రుడు, వసువులు మరియు ఇంద్రుడు, భూమి మరియు ఇంద్రుడు, అంతరిక్షము మరియు ఇంద్రుడు, స్వర్గము మరియు ఇంద్రుడు, నాలుగు దిక్కులు మరియు ఇంద్రుడు, మూర్ధ్నము మరియు ఇంద్రుడు, ప్రజాపతి మరియు ఇంద్రుడు - నన్ను ఆశీర్వదించు గాక.

సప్తమానువాకః

అగ్ంశుశ్చ' మే రశ్మిశ్చ మే ఽదా''భ్యశ్చ మే ఽ(అ)ధిపతిశ్చ మ

సోమ గ్రహమును నాకు అగు గాక. - రశ్మి గ్రహమును నాకు అగు గాక. - అదాభ్య గ్రహమును నాకు అగు గాక. - అధిపతి గ్రహమును నాకు అగు గాక.

ఉపాంగ్ంశుశ్చ' మే ఽ(అ)న్తర్యామశ్చ మ
ఐంద్ర వాయవశ్చ' మే మైత్రావరుణశ్చ' మ

ఉపాంశువును నాకు అగు గాక. అంతర్యామమును నాకు అగు గాక. - ఇంద్ర వాయువులకు చెందిన ఇంద్ర వాయవమును నాకు అగు గాక. - మైత్రావరుణులకు చెందినవియును నాకు అగు గాక.

అశ్వినశ్చ’ మే ప్రతిప్రస్థాన’శ్చ మే శుక్రశ్చ’ మే
మన్థీ చ’ మ

అశ్వినులును నాకు ఒసంగుము. - ప్రతి ప్రస్థానమును నాకు అగు గాక. - శుక్రమును నాకు ఒసంగుము. మంథీ యనునదియును నాకు ఒసంగుము.

ఆగ్రయణశ్చ’ మే వైశ్వదేవశ్చ’ మే ధ్రువశ్చ’ మే
వైశ్వానరశ్చ’ మ

అగ్రయణమును నాకొసంగుము. - వైశ్వ దేవమును నాకు ఒసంగుము. - ధృవ గ్రహమును నాకొసంగుము. - వైశ్వానరమును నాకు ఒసంగుము.

ఋతుగ్రహాశ్చ’ మే ఽతిగ్రాహ్యా”శ్చ మ
ఐన్ద్రాగ్నశ్చ’ మే వైశ్వదేవశ్చ’ మే

ఆరు ఋతువులును నాకు ఒసంగ బడును గాక. - నవ గ్రహములును నాకొసంగ బడుదురు గాక. - మిక్కిలి గ్రహింప దగిన ఇతర గ్రహమును నా కొసంగ బడుదురు గాక. ఇంద్రాగ్నుల కలయికయును నాకొసంగబడును గాక. వైశ్వ ద్వేవమును నాకొసంగబడును గాక.

మరుత్వతీయా”శ్చ మే మాహేన్ద్రశ్చ’ మ
ఆదిత్యశ్చ’ మే సావిత్రశ్చ’ మే

మరుత్వతీయములును నాకు అగు గాక. - మహేంద్రమును నాకు అగును గాక. - ఆదిత్యమును నాకు అగును గాక. - సావిత్రమును నాకు అగును గాక.

సారస్వతశ్చ’ మే పౌష్ణశ్చ’ మే పాత్నీవతశ్చ’ మే
హారియోజనశ్చ’ మే॥

సారస్వతమును నాకు ఒసంగుడు. - పౌష్ణమును నాకు ఒసంగుడు. - పత్నివతమును నాకు ఒసంగుడు. - హారియోజనమును నాకు ఒసంగుడు.

ఓ రుద్రా! నిన్ను అర్చించుట కొరకు - సోమ యాగమునకు కావలసిన పాత్రలు, ఆజ్య పాత్రలు, ఘృత పాత్రలు, ఇంద్రాది దేవతలకు సమర్పించ వలసిన సోమరస పాత్రలు, ఆశ్వినాది ఇతర దేవతలకు సోమరస పాత్రలు, వైశ్వదేవాది దేవతలకు సోమరస పాత్రలు మొదలగునవి నా చేత ఉన్నాయి.

అష్టమానువాకః

ఇధ్మశ్చ' మే బర్హిశ్చ' మే వేది'శ్చ మే ధిష్ణి'యాశ్చ మే

ఇధ్మమును నాకు ఒసంగుము. బర్హిస్సును నాకు ఒసంగుము. వేదిని నాకు ఒసంగుము. దిష్టియములను నాకు ఒసంగుము.

స్రుచ'శ్చ మే చమసాశ్చ' మే గ్రావా'ణశ్చ మే స్వర'వశ్చ మ

స్రుక్కులను నాకు ఒసంగుడు. చమసలను నాకు ఒసగుడు. గ్రావాణములను నాకు ఒసంగుడు. ఒక విధమగు యజ్ఞాంగములను నాకు ఒసంగుడు.

ఉపరవాశ్చ' మే ఽధిషవ'ణే చ మే ద్రోణకలశశ్చ' మే
వాయవ్యా'ని చ మే

ఉపరవములును నాకు అగు గాక. అధిషవణములును నాకు అగు గాక. ద్రోణ కలశమును నాకు అగు గాక. వాయవ్యములును నాకు అగు గాక.

పూతభృచ్చ' మ ఆధవనీయ'శ్చ మ ఆగ్నీ''ధ్రం చ మే
హవిర్ధానం' చ మే

హుత భృత్తును నాకు ఒసగుడు. అధవనీయమును నాకు ఒసగుడు. అగ్నీధ్రమును నాకు ఒసగుడు. హవిర్ధానమును నాకు ఒసగుడు.

గృహాశ్చ' మే సద'శ్చ మే పురోడాశా'శ్చ మే పచతాశ్చ మే
ఽవభృథశ్చ' మే స్వగాకారశ్చ మే ॥

పత్నీశాలాదులను నాకు చేకూర్పుడు. సదస్సులను నాకు చేకూర్పుడు. పురోడాశములను నాకు చేకూర్పుడు. శామిత్రాదులను నాకు చేకూర్పుడు. అవభృథమును నాకు చేకూర్పుడు. శంయువాకమును నాకు చేకూర్పుడు.

ఓ రుద్రా! నేను నీ భక్తుడనయినందు వలన - మఱ్ఱి చెట్టు చిదుగులు, దర్భలు, యాగశాల, సహాయమునకు స్త్రీలు, సోమరస పాత్రలు, సోమ తీగ చిగుళ్ళు నూరుటకు రాళ్ళు, సమిధులు, చెక్కలు, అగ్ని సృష్టించుటకు భూమిలో రంధ్రములు, ద్రోణము, వాయువ్యసము, ఇతర పవిత్రమైన పాత్రలు, యాగ ద్రవ్యములు ఉంచుటకు, స్త్రీలు ఆసీనులు అగుటకు, ఇతరులు వీక్షించుటకు ప్రదేశము, చెరువు (హోమములో హుతమునకు), బలి, అనంతరము స్నానమునకు ప్రదేశము, సమిథలతో పాటు హవానములో వేసే ఇతర ద్రవ్యములు నా చెంత ఉండు గాక.

నవమానువాకః

అగ్నిశ్చ' మే ఘర్మశ్చ' మే ఽర్కశ్చ' మే సూర్య'శ్చ మే

చీయమానమైన అగ్నియును నాకు అగును గాక. ప్రవర్గ్యమును నాకు అగును గాక. అర్కయాగమును, సూర్య యాగమును నాకు అగును గాక.

ప్రాణశ్చ' మే ఽశ్వమేధశ్చ' మే పృథివీ చ మే ఽది'తిశ్చ మే

ప్రాణాహుతి హోమమును నాకు ఒసంగుము. అశ్వమేథమును నాకు ఒసంగుము. పృథివిని నాకు ఒసంగుము. అదితిని నాకు ఒసంగుము.

దితి'శ్చ మే ద్యౌశ్చ'మే శక్వ'రీ రంగుల'యో
దిశ'శ్చ మే యజ్ఞేన' కల్పన్తా

దితియును స్వర్గమున్ వృషభ సంబంధమైనవియును అంగుళీ వలె నుండు విరాట్పురుషుని ఆవయవ విశేషములును దిశలును, విదిశలును అవన్నియును నా యొక్క యజ్ఞముతో స్వస్వవ్యాపార సమర్థములు అగు గాక.

మృక్చ' మే సామ' చ మే స్తోమ'శ్చ మే యజు'శ్చ మే

పద్య రూప స్తోత్రములతో నిండిన ఋగ్వేదమును నాకు ఒసంగుడు. గానముతో మిళితమైన మంత్రములు గల సామ వేదమును నాకు ఒసంగుడు. సోమావృత్తి రూప స్తోత్రమును నాకు ఒసంగుడు.వచన రూప మంత్రమును గల యజుర్వేదమును నాకు ఒసంగుడు.

దీక్షా చ' మే తప'శ్చ మ ఋతుశ్చ' మే వ్రతం చ' మే
ఉహోరాత్రయో" ర్వృష్ట్యా బృహద్ర థంతరే చ మే
యజ్ఞేన కల్పేతామ్॥

దీక్షను నాకు అగు గాక. తపస్సును నాకు అగు గాక. ఋతువును వ్రతమును నాకు అగు గాక. రాత్రిందివములు కురియునట్టి వర్షముచే కలుగు సస్యమును నాకు అగు గాక. బృహత్తు రథంతరము అను సామములును నాకు అగు గాక. నా యజ్ఞముచే తమతమ వ్యవహారములందు సమర్థములు అగు గాక.

ఓ రుద్రా! నేను నీ భక్తుడనయినందు వలన యాగమునకు కావాల్సిన అగ్ని, అగ్ని కార్యమునకు కావాల్సిన ఇతర పూర్వ కార్యక్రమములు, దిక్పాలకులకు, పంచభూతములకు చేయవలసిన నమర్పణ (ఆశ్వాది బలులు), వేద పారాయణ, ప్రాయశ్చిత్తము, శాంతి హోమములు, పూర్ణాహుతి ముహూర్త నిర్ణయం, పూర్ణాహుతి కార్యక్రమము, ఇతర క్రియలు నా చేతుల మీదుగా జరుగు గాక.

(ఇక్కడ గో స్తన్యము నుండి పాలు త్రాగుట, అశ్వాన్ని బలి ఇవ్వటం, వివిధ దేవతలకు బలి సమర్పించటం, శుద్ధి, ప్రాయశ్చిత్తం వివరాలు పై రెండు అనువాకాల్లో పేర్కొన బడ్డాయి)

దశమానువాకః

గర్భా''శ్చ మే వత్సాశ్చ' మే త్ర్యవి'శ్చ మే త్ర్యవీచ' మే

కడుపులో నున్న ప్రాణులను నాకు ఒసంగుము. వత్సలను నాకు ఒసంగుము. ఒకటిన్నర సంవత్సరముల వయసు మగ గోవులను నాకు ఒసంగుము. అదే వయస్సు గల ఆడ గోవులను నాకు ఒసంగుము.

దిత్యవాట్చ' మే దిత్యౌహీ చ' మే పంచా'విశ్చ మే
పంచావీ చ' మే

రెండు సంవత్సరముల వయసు గల ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. రెండు సంవత్సరముల గోవును నాకు ఒసంగుము. రెండున్నర సంవత్సరములు వయసు కల ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. రెండున్నర సంవత్సరముల వయసు కల గోవును నాకు ఒసంగుము.

త్రివత్సశ్చ' మే త్రివత్సాచ' మే తుర్యవాట్చ' మే
తుర్యౌహీ చ' మే

మూడు సంవత్సరముల వయసు కల ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. మూడు సంవత్సరముల వయసు కల గోవును నాకు ఒసంగుము. మూడున్నర సంవత్సరముల వయసు కల ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. మూడున్నర సంవత్సరముల వయసువ కల గోవును నాకు ఒసంగుము.

పష్ఠవాట్చ' మే పష్ఠౌహీ చ' మ ఉక్షా చ' మే
వశా చ' మ ఋషభశ్చ' మే

నాలుగు సంవత్సరముల వయసు కల ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. నాలుగు సంవత్సరముల వయసు కల గోవును నాకు ఒసంగుము. సేచన క్రియకు సమర్థమైన ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. వంధ్య యైన గోవును నాకు ఒసంగుము.

వేహచ్చ' మేఽనడ్వాం చ మే ధేనుశ్చ మ ఆయు'ర్యజ్ఞేన కల్పతాం ప్రాణో యజ్ఞేన' కల్పతామ్-అపానో యజ్ఞేన' కల్పతాం వ్యానో యజ్ఞేన' కల్పతాం చక్షు'ర్యజ్ఞేన' కల్పతాగ్ం శ్రోత్రం' యజ్ఞేన కల్పతాం మనో'యజ్ఞేన' కల్పతాం వాగ్యజ్ఞేన' కల్పతామ్-ఆత్మా యజ్ఞేన' కల్పతాం యజ్ఞో యజ్ఞేన' కల్పతామ్॥

వేహత్తును నాకు ఒసంగుము. శకట వాహనమునకు ఉపయోగ పడు ఋషభమును నాకు ఒసంగుము. ధేనువును నాకు ఒసంగుము. ఆయువును నాకు ఒసంగుడు. ప్రాణ శక్తిని నాకు ఒసంగుడు. అపానమును నాకు ఒసంగుడు. వ్యాన శక్తి నాకు ఒసంగుడు. కక్షు శ్శక్తిని నాకు ఒసంగుడు. శ్రోత్ర శక్తిని నాకు ఒసంగుడు. మనశక్తిని నాకు ఒసంగుడు. వాక్శక్తిని నాకు ఒసంగుడు.

గర్భిణీలు అయిన గోవులు, గోవులు, దూడలు, ఒకటిన్నర, రెండు, రెండున్నర, మూడు, మూడున్నర, నాలుగు సంవత్సరములున్న గోవులు, ఎద్దులు, వీర్యమున్న ఎద్దులు, బాలింతలైన గోవులు, గొడ్లు అందుబాటులో ఉండుగాక. ఈ అగ్నిహోత్రములోని అగ్ని నాకు పూర్ణాయుష్షు, ఉచ్ఛ్వాశ నిశ్వాసలు, ఆరోగ్య కరమైన కళ్ళు, చెవులు, మనసు, వాక్కు ఆత్మను ఇచ్చు గాక. ఇటువంటి కార్యములు ఇంకా చేయుటకు శక్తిని ఇచ్చు గాక.

ఏకాదశానువాకః

ఏకా' చ మే తిస్రశ్చ' మే పంచ' చమే సప్త చ' మే నవ' చ మ ఏకా'దశ చ మే త్రయోదశ చ మే పంచ'దశ చ మే సప్తద'శ చ మే నవ'దశ చ మ

ఒకటి సంఖ్యకు ప్రతీకయగు ప్రకృతి నాపట్ల ప్రసన్న మగును గాక. - మూడుకు ప్రతీకయైన ఇచ్ఛా క్రియా జ్ఞాన శక్తులు (సరస్వతి, లక్ష్మి, పార్వతి) నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - ఐదుకు ప్రతీకలైన పంచ భూతములను నాయందు ప్రసన్నమగును గాక.- జ్ఞానేంద్రియములు, మనస్సు, బుద్ధి యను ఏడును నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - నవ దుర్గలు నాయందు పసన్నమగును గాక. - నవ ద్వారములు, కపాల బిలము, మరియు నాభి బిలము అను పదకొండును నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - పది దిక్కులును, త్రిమూర్తులును నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - శ్రోత్రాది పదునాలుగు నాడులు, సుషుమ్నాడి నాయందు ప్రసన్న మగును గాక. - దశేంద్రియములును వాటికి తోడుగా ఉన్న సప్త ధాతువులను నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - నవదశ ఓషధులును నాయందు ప్రసన్న మగును గాక.

ఏక'విగ్ంశతిశ్చ మే త్రయో'విగ్ంశతిశ్చ మే పంచ'విగ్ంశతిశ్చ మే సప్త విగ్ం'శతిశ్చ మే నవ'విగ్ంశతిశ్చ మ
ఏక'త్రిగ్ంశచ్చ మే తయ'స్త్రిగ్ంశ చ్చ మే

మనో జ్ఞాన కర్మేంద్రియములును (11), పంచ తన్మాత్రలు (5), పంచ భూతములు (5) అను 21 జీవ తత్వములకు చెందిన మర్మములు, వైద్య శాస్త్ర ప్రసిద్ధమైనవి నాకు అనుకూలముగా నుండును గాక. - జ్వరము మొదలుగా గల 23 రోగములు నాయందు ప్రసన్నమగును గాక - అప్సరాదులు 25 మందియు నా యందు ప్రసన్నమగుదురు గాక - చిత్రసేనాది 27 మంది గంధర్వులు నాయందు ప్రసన్నమగుదురు గాక. - కృత్యాది విద్యుద్దేవతలు 29 మందీ నాయందు ప్రసన్న మగుదురు గాక. - ఉర్ధ్వ లోకములు 7 అధో లోకములు 7, వైకుంఠ, రాధా లోక, గోలోక, మణిద్వీప, మహాకాలపుర, శివపుర, గణేశ లోకములను ఉపస్వర్గములు అను 7, అయోధ్య, మధుర, మాయ, కాశీ, కాంచీ, అవంతిక, ద్వారావతి యను 7 భూ స్వర్గములును, కైలాస, మానస, మేర వను 3 ఈ మొత్తము 31 నాయందు ప్రసన్నమగునుగాక - వసువులు 8మంది, రుద్రులు 11మంది, ఆదిత్యులు 12మంది, అశ్వినీ దేవతలు 2, (ప్రజాపతి) యను 33మంది దేవతలు నాయందు ప్రసన్నమగుదురు గాక.

చత'స్రశ్చ మేఽ ష్టౌ చ' మే ద్వాద'శ చ మే షోడ'శ చ మే విగ్ంశతిశ్చ' మే చతు'ర్విగ్ంశతిశ్చ మేఽ ష్టావిగ్ం'శతిశ్చ మే ద్వాత్రిగ్ం'శచ్చ మే షట్త్రిగ్ం'శచ్చ మే చత్వారిగ్ంశతిచ్చ' మేఽ చతుశ్చత్వారిగ్ం శచ్చ మేఽ ష్టాచత్వారిగ్ంశచ్చ మే

ధర్మార్థకామమోక్ష అను 4 విద్యలు నాయందు ప్రసన్నమగును గాక.- అష్టవిధ ప్రకృతులు నాయందు ప్రసన్నమగును గాక.- శిక్షాది వేదాంగములు 6ను, ధర్మ శాస్త్రాదులు 6ను, ఈ మొత్తము 12 నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - దూర శ్రవణ, దూర దర్శన విద్య 1, జ్ఞానేంద్రియములకు చెందిన సిద్ధి విద్యలు 5, కర్మేంద్రియములకు చెందిన సిద్ధి విద్యలు 5, స్థాపత్య వేద సిద్ధి 1, ఫర్జన్య సిద్ధి 1, జ్యోతిర్విద్య 1., ఆయుర్విద్య 1, పరోక్ష బ్రహ్మ విద్య 1 -- ఈ 16 నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - పంచ భూతములు సూక్ష్మ రూపముచే 5, స్థూల రూపముచే 5, శబ్దస్పర్శాది విషయములు స్థూలము 5 సూక్ష్మము 5 -- ఈ 20 నా యందు ప్రసన్నమగును గాక. - పంచ భూతములు, శబ్ధ స్పర్శాదులు 5 జ్ఞాన కర్మేంద్రియములు 10, మనోబుద్ధి చిత్త అహంకారములు 4 ఈ 24 నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - ఆవు, మేక మున్నగు భేదములతో 28 విధములగుసృష్టి నాయందు ప్రసన్నమగునుగాక. - దేవ సృష్టి విధములు 8, స్థావర సృష్టి విధములు 6, కౌమార మానస సృష్టి విధములు 2, జ్ఞాన కర్మేంద్రియ సృష్టి విధములు 10, అహంకార సృష్టి విధములు 3, సత్వ రజస్తమోగుణ సృష్టి విధములు 3 ఈ 32 నా యందు ప్రసన్నమగును గాక. - 36 అక్షరములు గల బృహతీ ఛందస్సు నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - 40 అక్షరములు గల పంక్తి ఛందము నాయందు ప్రసన్నమగును గాక. - 44 అక్షరములు గల త్రిష్టుప్ ఛందము నాయందు ప్రసన్న మగును గాక. 48 అక్షరములు గల జగతీ ఛందము నాయందు ప్రసన్నమగును గాక.

వాజ'శ్చ ప్రసవశ్చాఽ'పిజశ్చ క్రతు'శ్చ సువ'శ్చ మూర్ధా చ వ్యశ్ని'య శ్చాన్త్యాయ న శ్చాన్త్య'శ్చ

భౌవనశ్చ భువనశ్చాధి'పతిశ్చ॥

అన్నమును, ఉత్పత్తియును, మరల మరల ఉత్పత్తియును, భోగాది విషయకమైన సంకల్పమును, భోగాది సంకల్పము కలుగుటకు కారకుడైన ఆదిత్యుడును, ఆకాశమును, విశేషముగ నంతటను వ్యాపించు ఆకాశమున సంభవించు నదియును, అంతమున జనించునదియును, అంతమందున్నదియును, భువనమున ఉండునదియును, జగదాత్మకమును, అధిష్ఠించి పాలించు రాజును, నాకు సంభవించును గాక.

ఒకటి, మూడు, ఐదు, ఏడు, తొమ్మిది, పదకొండు, పదమూడు, పదిహేను, పదిహేడు, పంతొమ్మిది, ఇరవై ఒకటి, ఇరవై మూడు, ఇరవై ఐదు, ఇరవై ఏడు, ఇరవై తొమ్మిది, ముప్పై ఒకటి, ముప్పై మూడు నాతో ఉండు గాక. నాలుగు, ఎనిమిది, పన్నెండు, పదహారు, ఇరవై, ఇరవై నాలుగు, ఇరవై ఎనిమిది నాతో ఉండు గాక. ఆహారము, ధాన్యము, ధన్యోత్పత్తి, దాని వృద్ధి, అగ్నిహోత్రము నాతో ఉండు గాక. దీనికొరకు నేను పంచ భూతములను, దిక్పాలకులను నాయందు కరుణ చూపవలసినదిగా ప్రార్థిస్తున్నాను. (ఇక్కడ చెప్పబడిన సంఖ్యలు సరి సంఖ్యలు భూలోక సంబంధమైనవి గా, బేసి సంఖ్యలు దేవలోక సంబంధమైనవిగా వ్యాఖ్యానించ బడినది. ఇంకొక వ్యాఖ్యానం – ఒక ప్రకృతి, మూడు గుణములు, పంచ భూతములు, ఏడు ఇంద్రియములు, నవ రంధ్రములు... ఇలా ప్రతి ఒక సంఖ్య ఒక విశేషమైన ప్రాధాన్యత సంతరించు కొన్నట్లు)

శాంతి మన్త్రః

ఓం ఇడాదేవహూ ర్మను ర్యజ్ఞనీ ర్బృహస్పతి' రుక్థామదాని' శగ్ంసిషద్విశ్వే' దేవాః సూక్తవాచః పృథి'విమాతర్మా మా హిగ్ంసీర్మధు' మనిష్యే మధు' జనిష్యే మధు' వక్ష్యామి మధు' వదిష్యామి మధు'మతీం దేవేభ్యో వాచముద్యాసగ్ం శుశ్రూ-షేణ్యాం మనుష్యేభ్యస్తం మా దేవా అవంతు శోభాయై పితరో॒ఽనుమదంతు॥

కామధేనువు దేవతలను ఆహ్వానించు గాక. మనువు కార్యము చేయు గాక. బృహస్పతి మంత్రములు చదువు గాక. విశ్వ దేవుడు పద్ధతి చెప్పు గాక. ఓ భూమాతా! మాకు అటంకములు కలిగించకు. నేను ఎల్లప్పుడూ మంచి ఆలోచనలతో, సత్కార్యములు చేస్తూ, దేవతలకు ప్రీతికరమైన వస్తువులు తెచ్చి సమర్పిస్తాను. సజ్జనులారా! నేను ఈ విధంగా చేసినందు వలన ఆ దేవతలు, పితరులు నన్ను రక్షింతురు గాక.

శ్లో॥ అజ్ఞానా ద్యదివా జ్ఞానాజ్ఞప పూజాదికం మయా
కృతం తదస్తు సఫలం కృపయాతవ శంకరం ॥

// ఓం శాన్తిః ఓం శాన్తిః ఓం శాన్తిః //

// ఇతి శ్రీ కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సమ్హితాయాం
చతుర్థకాండే సప్తమః ప్రపాఠకః // // ఇతి చమకం సంపూర్ణమ్ //

\- - - 0 - - -



కొన్ని పర్యాయ పదములు - వాటి కర్థములు

పురశ్చరణము = ప్రారంభమునందు చేయు కర్మ
గాణపత్యము = విఘ్నేశ్వరపూజ
ధూర్వలు = గరిక పోచలు
యావకములు = కాయ మినుములు
అమలకము = ఉసిరిక
తిలలు = నువ్వులు
గుడము = బెల్లము
చరువు = హవ్యము
దధి = పెరుఁగు
మధువు = తేనె
ఘృతము = నేయి
వైకంకతములు = ములు వెలగలు
అపామార్గము = ఉత్తరేణు
వ్రీహి = వడ్లు
యావలు = ఉత్తరాదిన ఫలించునొక ధాన్య విశేషము
తండులములు = బియ్యము
పింగళవర్ణము = గోరోజనపు వర్ణము
ప్రబ్బలి = పేము (కుపయుక్తమైన అన్నం)
ప్రాజావత్య కృత్యము = అధికార పూరితమైన ఇష్టి విశేషపు బ్రహ్మకర్మ
అభిచారము = హింసార్థమైన హోమకర్మ
పీత; పచ్చన = (ప్రయోగము)
కపిలవర్ణము = నలుపు కలిసిన చామనచాయ
వణిజుఁడు = వ్యాపారి
తగవరి = మధ్యమర్తి
ఫలాశము = మోదుగ
అపూపములు = బూరెలు (పిండివంట)
అర్కపుష్పము = జిల్లేడు పూవు
రాజయక్ష్మ = క్షయరోగము
అణిమ = లఘుత్వము
గరిమ = శ్రేష్ఠత్వము
మహిమ = మహత్వము
లఘిమ = చులకన
ప్రాప్తి = పొందినదిః
ప్రాకామ్యము = కీర్తి
ఈశత్వము = ఏలుబడి
వశిత్వము = స్వాతంత్ర్య ప్రాప్తి

ఉశీరము = వట్టివేరు
హరిణము = లేడి
వరాహము = పంది
శశము = కుందేలు
కపింజలము= కౌజుపిట్ట
అనపత్యము = సంతానము లేకపోవుట
తంతువు = నూలుపోగు
తంతు = కపటోపాయము
నాడిక = గడియ
ఆహుతి = అగ్నియందు వ్రేల్చుట
వటవృక్షము = మఱ్ఱి చెట్టు
ప్లక్షవృక్షము = జువ్వి చెట్టు
ఔదుంబరము = మేడి
ఖదిరము = చండ్ర
చాంద్రాయనము = చంద్రకళ ననుసరించి హెచ్చుతగ్గులుగా భోజనము సేయు వ్రతము
ఫలాశము = మోదుగు చెట్టు
సోమలత = తిప్పతీగె
గుగ్గులువు = గుగ్గిలము = సాంబ్రాణి
బిడాలము = పిల్లి
ఉత్పలము = చెగల్వకోస్టు
నారాయఁడు = నారాయణుఁడు = పర
వికంకతము = పుల్లవెలగ
శరానము = మూకుడు
వ్రర్ణము = బంగారము
వటము = వస్త్రము
అపత్యము = సంతానము
తిర్యక్ = అడ్డముగా పోవునది
కుముదము = ఎఱ్ఱ తామర, తెల్ల కలువ
శ్యామాకము = చామ ధాన్యము
లాజలు = పేలాలు
శాల్మ్లీ = మూరుగు
వల్మీకము = పుట్ట
ఓదనము = అన్నము
కుక్కుటము = కోడి, కుక్క
శాస్త = బుద్ధదేవుడు; దేశాధిపతి

- - -

Contd...2.

ప్రకారాంతరేణ శ్రీ రుద్ర ధ్యానమ్

శుద్ధ స్పటిక సంకాశం త్రినేత్రం పంచవక్త్రకమ్
గంగ్గాధరం దశభుజగ్ం సర్వాభరణ భూషితమ్
నీలగ్రీవగ్ం శశాంకచిహ్నం నాగయజ్ఞోపవీతినమ్
నాగాభరణభూషితం వ్యాఘ్రచర్మోత్తరీయకమ్
కమండల్వక్ష సూత్రధర మభయవరదకరగ్మ్
శూలహస్తం జ్వలంతం కపిల జటినగమ్
శిఖా ముద్ద్యోతధారిణం వృషస్కంధసమారూఢ-
-ముమాదేహార్ధధారిణం అమృతేనాప్లుతమ్
హృష్టం దివ్యభోగ సమన్వితం దిగ్దేవతా సమాయుక్తమ్
సురాసుర నమస్కృతం నిత్యంచ శాశ్వతమ్
శుద్ధం ధ్రువమక్షర మవ్యయం సర్వ్యవ్యాపిన
మీశానం రుద్రం వై విశ్వరూపిణం ధ్యాయేత్॥

తా॥ శుద్ధ స్పటికమువలె ప్రకాశించు వానిగా, మూడు కన్నులు, ఐదు ముఖములు, పది భుజములు కలవానిగా, సర్వాభరణములతో అలంకరించబడిన వానిగా -- నీల కంఠముతో, చంద్రుని ఖండపు గుర్తుతో, సర్పపు యజ్ఞోపవీతము, నాగాభరణములు, పులిచర్మపు ఉత్తరీయము; హస్తములందు కమండలము, జపమాల, అభయము, వరదానము తెలిపే హస్త ముద్రలు; - హస్తమునందు శూలము కలిగి ప్రజ్వలించుచు కపిల వర్ణము (ఎరుపు పసిమి కలిసిన) కల జడలును, పైకి ఎత్తి కట్టబడిన శిఖ కలిగి, నంది వృషభపు మూపును ఆధిరోహించి దేహార్ధమున ఉమను కలిగి అమృతముతో తడిసిన వానిగా - హర్షము, దివ్య భోగాములు కలిగి - దిగ్దేవతలతో కూడి - సురా సురుల నమస్కారములను అందుకొనువానిగా, నిత్యునిగా, శాశ్వతునిగా, శుద్ధునిగా, సర్వవ్యాపియగు ఈశానునిగా సకల జగద్రూపునిగా రుద్రుని భావించి ధ్యానించ వలెను.

ఇది మరణాన్ని సహితం అధిగమించగల్గిన సాధనం. జన్మకు – మృత్యువుకు అతీతంగా ఉండే తత్వాన్ని సూచిస్తుంది. మనిషిలో శ్వాస నింపేది మరల దానిని తీసుకుపోయేది కూడా ఆ పరమాత్మేనని తెలియజేస్తుంది.

॥ నమకం చమకం చైవ పురుష సూక్తం తథైవ చ ॥
॥ నిత్యం త్రయం ప్రాయునజనో బ్రహ్మలోకే మహియతే ॥

నమకం చమకం ఎవరైతే మూడు మార్లు పురుష సూక్తంతో ప్రతి దినం ఎవరు చదువుతారో వాళ్లకు బ్రహ్మలోకం ప్రాప్తిస్తుంది.
నమక చమకాలలో 11 భాగాలు ఉంటాయి ఒక్కో భాగాన్ని “అనువాకం” అంటారు.

మొదటి అనువాకంలో పరమశివుడిని తన రౌద్ర రూపాన్ని త్యజించమని, తన అనుచరులను, ఆయుధాలను త్యజించమని ప్రసన్నము చేసుకుంటూ ప్రార్థించేది. శాంతించిన స్వామిని దయతల్చుమని ప్రార్థించు భావం ఉంది. ఆ పంక్తులలో ఎన్నో నిగూఢమైన రహస్యాలు దాగి ఉన్నాయి. కొన్ని ఆయుర్వేద మందులు తయారు చేయు విధానాలు కూడా కనిపిస్తాయి.

అనువాకం 2 – ప్రకృతిలో, సర్వ ఔషధములలో సర్వాంతర్యామి అయిన రుద్రుడికి సంసార బంధాలను సడలించమని ప్రార్థన. శత్రు వినాశనానికి, సంపద మరియు రాజ్యప్రాప్తికి, జ్ఞాన సాధనకు ఈ అనువాకాన్ని చదువుతారు.
అనువాకం 3 – ఈ అనువాకంలో రుద్రుడిని ఒక చోరునిగా వర్ణిస్తుంది. అతడు సర్వాత్మ. ఈ విషయంలో మనిషి ఆ మహా స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోక నిమిత్త బుద్ధిని అలవర్చుకుంటాడు. ఈ అజ్ఞానాన్ని చౌర్యం చేసి జ్ఞానం అనే వెలుగును మనలో ప్రతిష్టించుతాడు. ఈ అనువాకం వ్యాధి నివారణకు కూడా చదువుతారు.

అనువాకం 4 – ఇందులో రుద్రుడు సృష్టి కర్త. కారకుడు. చిన్న పెద్దా ప్రతీది అతడు చేసి సృష్టే. ఈ అనువాకాన్ని క్షయ, మధుమేహం, కుష్టు వ్యాధి నివారణకై చదువుతారు.
అనువాకం 5 – ఈ అనువాకంలో రుద్రుడు పారు నీట ఉండే రూపంగా కొనియాడ బడుతాడు. అతడి పంచ తత్వాలు వర్ణించబడతాయి. అనగా – సృష్టి జరపడం. పరిరక్షించడం, నశించడం, అజ్ఞానంలో బంధింపబడడం మరియు మోక్ష ప్రదానం.
అనువాకం 6 – ఇందులో రుద్రుడు కాలరూపుడు. అతడు అన్ని లోకాల కారణం. వేద రూపం. మరియు వేదాంత సారం. ఐదు, ఆరు అనువాకాలు అస్తులు పెంపుకు,

శత్రువుల మీద విజయానికి, రుద్రుని వంటి పుత్రుడిని కోరుకుంటూ, గర్భస్రావం నివారంచడానికి, సుఖ ప్రసవానికి, జ్యోతిష పరమైన ఇబ్బందులను నివారించడానికి, పుత్రుల పరిరక్షణకు కూడా చదువుతారు.

అనువాకం 7 – నీటిలో, వానలో, మేఘాలలో, ఇలా అన్ని రూపాలలో ఉన్న రుద్రుని వర్ణిస్తుంది. ఈ అనువాకాన్ని తెలివితేటలకు, ఆరోగ్యానికి, అస్తిని – వారసులను పొందడానికి; పశుసంపద, వస్త్రాలు, భూములు, ఆయుష్షు, మోక్షం కోసం కూడా చదువుతారు.

అనువాకం 8 – ఇందులో శివుడు ఇతర దేవతలా కారకుడుగాను, వారికి శక్తి ప్రదాతగాను వర్ణింపబడ్డాడు. యితడు అన్ని పుణ్య నదులలో ఉన్నవాడు, అన్ని పాపాలను పోగొట్టేవాడు. శత్రువులను నాశము చేసి, సామ్రాజ్యాన్ని సాధించడానికి ఈ అనువాకాన్ని చదువుతారు.

అనువాకం 9 – ఈ అనువాకంలో రుద్రుని శక్తి ప్రకాశం; సకల దేవతలకు శక్తిని ఇచ్చేవిగా ప్రస్తుతించబడ్డాయి. సృష్టిలో సర్వ శక్తులను శాసించే శివ శక్తిని మించి ఇంకొకటి లేదు. ఈ అనువాకాన్ని బంగారము కోసం, మంచి సహచారికోసం, ఉద్యోగం. ఈశ్వర భక్తుడైన పుత్రుని కోసం చేస్తారు.

అనువాకం 10 – ఈ అనువాకంలో మరలా రుద్రుడిని తన ఘోర రూపాన్ని ఉపశమించి, పినాకధారియై, అమ్ములను విడిచిపెట్టి, వ్యాఘ్ర జినాంబరధారియై ప్రసన్నవదనంతో, దర్శనమివ్వవలసిందిగా ప్రార్థన ఉంటుంది. ఈ అనువాకాన్ని ఐశ్వర్యం కోసం, వ్యాధి నివృత్తికై, శక్తిమంతులతో వైరం పోగొట్టుటకు, భైరవ దర్శనార్థమై, అన్ని రకముల భయములను పోగొట్టుటకు, అన్ని పాపాలను పొగొట్టుటకు చదువుతారు.

అనువాకం 11 – ఈ అనువాకంలో రుద్రుని గొప్పతనాన్ని ప్రస్తుతించి, అతని కరుణా ప్రాప్తికై నిర్బంధమైన నమస్సులు అర్పించబడుతాయి. ఈ అనువాకాన్ని తమ సంతాన సౌఖ్యంకోసం అయురారోగ్యములు కొరకు చదువుతారు.

చమకం విశిష్టత:– నమకం చదివిన తర్వాత, భక్తుడు తనే శివ రూపంగా భావించి దేవదేవుడిని తనకు సర్వం ప్రసాదించమని ప్రార్థన చేసేది చమకం. ఇది ప్రతీ ఒక్కరికి

పనికి వచ్చేది. జ్ఞానం నుండి మోక్షం కలిగే మార్గములో ప్రతి పనిని మనిషి ఆస్వాదించి, చివరకు అంతులేని ఆనందం కలగచేసే మంత్రం. సృష్టి కర్తకు ఒక ప్రాణి నుండి ఇంకో ప్రాణికి విభేధం లేదు. - సమస్తం అతనినుండి ఉద్భవించినది కనుక, మోక్ష కాంక్ష దైవత్వమునకు సూచనే.

ఆ పరమశివుడిని అర్చించడంలో "రుద్రం" కి చాలా ప్రాధాన్యత ఉన్నది. రుద్రాన్ని రుద్ర ప్రశ్న అని కూడ అంటారు. ఇది వేద మంత్రాలలో ఎంతో ఉత్కృష్టమైనది. రుద్రం రెండు భాగాలుగా ఉంటుంది. " నమో " పదం వచ్చేది మొదటి భాగం. దీనిని నమకం అంటారు. రెండవ భాగంలో " చమే " అన్న పదం మరల మరల రావటం వలన దీనిని చమకం అంటారు. రుద్రం, మహా రుద్రం, లఘు రుద్రం, అతి రుద్రంలో తేడాలు ఉన్నాయి. యజుర్వేదంలోని మంత్రభాగమైన 16వ అధ్యాయాన్ని నమకం గానూ, 18వ భాగాన్ని చమకంగానూ పిలవటం జరుగుతుంది. - ఈ 11 అనువాకాల 'శతరుద్రీయా' నికి 'రుద్రం' అని పేరు. దీనిని ఒకసారి పఠిస్తూ చేసే అభిషేకం రుద్రాభిషేకం అంటారు. దానికి 'రుద్రం' 'ఏకరుద్రం' అని పేర్లు కూడా ఉన్నాయి. ఈ 11 అనువాకాల 'రుద్రం' పదకొండుసార్లు చెబుతూ చేస్తే "ఏకాదశ రుద్రాభిషేకం" లేదా "రుద్రి" అంటారు. రుద్రాన్ని 121 సార్లు పఠిస్తూ చేసే అభిషేకం 'లఘు రుద్రాభిషేకం'. 11 లఘురుద్రాలు ఒక 'మహారుద్రం' - అంటే ఈ అభిషేకంలో రుద్రం (మొత్తం 116 అనువాకాలు) 1331 సార్లు పఠించబుతుంది. ఈ మహారుద్రాలు పదకొండయితే అతిరుద్రం' దీనిలో 14641 మార్లు రుద్ర చెప్ప బడుతుంది. ఈ రుద్రమంత్రాలను అభిషేకానికి వాడితే 'రుద్రాభిషేకం' హోమంలో వినియోగిస్తే 'రుద్రయాగం'. ఈ అభిషేక తీర్థాన్ని భక్తితో గ్రహించటం ద్వారా జీవాత్మను ఆశ్రయించి ఉన్న సమస్త మాయాదోషాలు తొలగి, జీవుడు పరమాత్మలోనికి ఐక్యం చెందుతాడు.

-: మహాన్యాసము :-

"నారుద్రో రుద్రమర్చయేత్" అనగా రుద్రుడు కాని వాడు రుద్రాభిషేకమునకు అర్హుడు కాడు. ఇది ప్రమాణ వచనము. అందుకనే, కల్ప సూత్రకారులగు బోధాయనులు మహాన్యాసము అనే రౌద్రీకరణ విధానాన్ని మనకు ఇచ్చారు. అప్పటినుంచి ఈ మహాన్యాసము శ్రీ రుద్రాభిషేకమునకు పూర్వాంగముగా ఏర్పడి మన దేశములో ప్రసిద్ధమై, ప్రచారములో ఉంది.

మరి ఈ మహాన్యాసము అంటే?:-

మహాన్యాసము అంటే భక్తుడు శ్రీ రుద్ర జప, హోమ, అర్చన, అభిషేకాదులు చేయుటకు అధికారి అవ్వటానికి, వాటికి ముందు మహా మహిమలు కలిగిన రుద్రుని తన (ఆత్మ) యందు విశిష్టముగా నిలుపుకొనుట, రౌద్రీకరణము. ఇది చాలా మహిమ కలది. దీన్ని అనుష్ఠించటంలో భక్తుడు పంచాంగ న్యాసములందు వివిధ మంత్రములు పఠించుచు, తన సర్వాంగములను తాకుచుండుట చేత, రుద్రుని తన దేహాత్మలందు భావించి తనలో ప్రవేశపెట్టుటచే తాను రుద్రుడే అయి, రుద్రార్చనకు అధికారి అగను.

రుద్ర మహాన్యాసము ఐదు అంగ న్యాసములు కలిగినది.

01. **ప్రథమాంగన్యాసము** - శిఖాది అస్త్రాంతము ముప్పై ఒకటి అంగన్యాసములు కలది.
02. **ద్వితీయాంగన్యాసము** - మూర్ధ్నాది పాదాంతము దశాంగన్యాసము కలది.
03. **తృతీయాంగన్యాసము** - పాదాది మూర్ధ్నాంతము పంచాంగన్యాసము కలది.
04. **చతుర్థాంగన్యాసము** - గుహ్యాది మస్తకాంతము పంచాంగన్యాసము కలది.
05. **పంచమాంగన్యాసము** - హృదయాది అస్త్రాంతము పంచాంగన్యాసము కలది.

ఇవి అయిదు కలవారు పంచాంగ రుద్రులు.

రుద్రాధ్యాయములో (శ్రీ రుద్రం) నమకం - చమకం ముఖ్యమైనవి. 'నమ' తో అంతమయ్యే శ్లోకాలు నమకము గాను, 'చమే' తో అంతమయ్యే శ్లోకాలు చమకంగా చెప్పబడ్డాయి. ఇందులో నమకము రుద్రునికి భక్తుని ప్రార్థనగా, చమకము భక్తునికి రుద్రుని ఆశీర్వచనం గా చెప్పబడ్డాయి. ఈ నమక చమకాలు ఏ విధంగా పఠనం చేయాలి అన్నది చేసే రుద్ర విధిని బట్టి (లఘు రుద్రం, మహా రుద్రం, అతి రుద్రం, శత రుద్రం) ఉంటుంది.

శ్రీ రుద్రాభిషేకమునకుగాని, జపమునకుగాని ముందుగా సంకల్పమును చెప్పాలి. శివాలయములోని శివలింగమునకుగాని, ఇంట్లోనైతే సాలగ్రామ లింగమునకుగాని (సాలగ్రామమున ముందుగా రుద్రునాహ్వానించి ప్రాణప్రతిష్ఠ చెయ్యాలి) అభిషేకము చేయదలచినచో ముందుగా సంకల్పము చెప్పుకొని, తర్వాత ఒకసారి పూర్తిగా నమకమును చెప్పి, ఆఖరున చమకములోని మొదటి అనువాకమును చెప్పాలి. తర్వాత మరొకసారి నమకమును పూర్తిగా చెప్పి చివరలో చమకములోని రెందవ అనువాకమును చెప్పాలి. ఇట్లు 11 సార్లు నమకం చెప్పి చివరిలో చమకంలోని 11 అనువాకములను పై విధంగా చెప్తే ఆ పూజను ఏకాదశ రుద్రాభిషేకమంటారు. - ఇంట్లో సాలగ్రామ

మునకు అభిషేకము చేసుకొంటే అభిషేకము పూర్తి అయిన తరువాత ఉద్వాసన మంత్రమును చెప్పి ఆ సాలగ్రామమును స్థానము కదపాలి.

శ్రుతి వచనముల పర్యావలోచనముచే రుద్రపాఠము మోక్ష సాధనమనియు, సకల పాప వినాశనకరమనియు, తెలియుచున్నది. కర్మకాండమునందు కర్మాంగమును, జ్ఞాన సాధనమందు బ్రహ్మవిద్యారూపమగు నుపనిషన్మంత్రరాశియు నిదియే యని తలంప వలెను.

ఎట్లనగా అనుసంధాన భేదముచే శత్రునాశము గోరువాఁడు ఇందలి శత్రువాచక శబ్దముల స్వశత్రుపరముగా గ్రహింపఁగా - ముముక్షువగు వాఁడు అరిషడ్వర్గాది పరముగా ననుసంధింపవలెను. ఈ శతరుద్రీయ పాఠమునందు ఈ ప్రయోజనము లన్నియు గమనించి సమాధులయందుండియే కొందఱు మహర్షులు నమక మంత్ర పాఠ చట్టములం గావించిరి. అట్టి యసాధారణ ప్రజ్ఞావంతులు - 01. కశ్యపుడు, 02. ఆత్రేయుఁడు, 03. కాశ్యపుఁడు, 04. కణ్వుఁడు, 05. గౌతముఁడు, 06. కాలుఁడు, 07. శంభువు, 08. మరుత్వంతుఁడు, 09. నారదుఁడు, 10. మాండూకుఁడు, 11. మహాదేవుఁడు, 12. హేమకోశుఁడు, 13. పులహుఁడు, 14. స్కంధుఁడు, 15. మాడవ్యుఁడు, 16. అత్రి, 17. వైరాజుఁడు, 18. వైయాఘ్రుఁడు, 19. దూర్వాసుఁడు, 20. దేవలుడు ఇత్యాదులు. ఇందులో కొన్ని భగవన్నిర్మితములే అయి యున్నవి. అన్నింటికిని రుద్రుఁడే అధిష్ఠానదేవత. చమకము అనువాక యుక్తముగా నమక పాఠముతో సహపాఠవిదితమే యగుచున్నది.

రుద్ర శబ్ద నిర్వచనము:

01. ప్రళయకాలమునందు సమస్తమును ఏడ్పించువాడు (నశింపజేయువాడు)
02. రుతి యనగా నాదము దాని యంతరమునందు ద్రవించుచున్నవాడు. (ద్రవింప జేయు చున్నవాడు)
03. వేదరూపకమగు శబ్దముచే ధర్మములను జూపువాడు (పొందించువాడు)
04. ప్రణవశబ్దముచే దన స్వరూపమును బొందించువాడు.
05. జీవరూపముచే బ్రాణులం బ్రవేశించినవాడు (తేజస్సు గలవాడు)
06. బంధ శక్తిని భక్తులనుండి పాఱద్రోలువాడు (సంసార దుఃఖమును పోగొట్టువాడు)
07. కల్పాదియందు వేదరూపమయిన శబ్దమును బ్రహ్మ కొసంగినవాడు.

--- === ---

కిరణ్ టైప్ ఇన్స్టిట్యూట్



(ఎక్కడైనా తప్పులు ఉంటే సహృదయంతో తెలియజేయవలసినదిగా మనవి.-944 044 9650, 994 994 1430)

Kiron Type Institute